

МІНІСТЕРСТВО МОЛОДІ
ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

КИЇВСКА ОБЛАСНА
ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ПРАВА

СВОБОДА

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

ЗВИТЯГА

ВОЛЯ

ГРОМАДЯНСЬКІСТЬ

ДЕМОКРАТІЯ

ВОЛЕВИЯВЛЕННЯ

ЄДНІСТЬ
СВІТОВОГО
УКРАЇНСТВА

ГРОМАДЯНСЬКИЙ
КОНСЕНСУС

БРАТЕРСТВО

СОБОРНІСТЬ

**НАЦІОНАЛЬНА
ЄДНІСТЬ**

ТЕРИТОРІАЛЬНА
ЦІЛІСНІСТЬ

ІДЕНТИЧНІСТЬ

МОВА

ТРАДИЦІЙНІ
СІМЕЙНІ ЦІННОСТІ

САМОБУТНІСТЬ

ТРАДИЦІЇ

ЗВИЧАЇ

САМОДОСТАТНІСТЬ

ДУХОВНІСТЬ

ВЗАЄМОПОВАГА

ШАНОБЛИВІСТЬ

ДЕМОКРАТІЯ

ГІДНІСТЬ

ДЕОКУПАЦІЯ

ДЕКОМУНІЗАЦІЯ

ДОБРОЧЕСНІСТЬ

РІВНІСТЬ

інформаційний посібник

СПІВПРАЦЯ-2019

Шановні друзі!

Із великим задоволенням презентуємо вам План заходів в сфері національно-патріотичного виховання на 2019 рік.

Як Міністр, майданівець, волонтер АТО і громадянин України, я радий, що протягом останніх трьох років наше відомство разом із громадськими організаціями, місцевою владою, активістами проводять велику кількість заходів з національно-патріотичного виховання.

Щорічно відділ національно-патріотичного виховання Міністерства молоді та спорту спільно з громадськими організаціями втілює в життя державну політику щодо популяризації героїв визвольних змагань та ООС, формування державницької позиції серед нашої молоді, утвердження української мови, культури, готовності захищати незалежність і територіальну цілісність України.

Так, багато викликів у сучасності постає перед країною. І саме українська ідентичність, світоглядні цінності, збереження та вшанування традицій сприятимуть нашій перемозі, розвитку та впевненому руху вперед.

Тому так важливо пам'ятати наших Героїв, поширювати інформацію про їх звитягу, популяризувати українську мову та культуру та вчити дітей і молодь любити Україну понад усе. Пізнання свого народу, історії, культури призведе і до пізнання дівчатами та юнаками самих себе, сприятиме формуванню високо-свідомої духовної, освіченої та патріотичної генерації.

Слава Україні! Героям слава!

Міністр молоді та спорту України **Ігор Жданов**

СІЧЕНЬ

1 січня

100 років з часу ухвалення Директорією УНР закону про вищий уряд Української автокефальної православної соборної церкви

1 січня

110 років з дня народження Степана Бандери (1909–1959), провідного діяча та теоретика українського національно-визвольного руху, голови Проводу Організації українських націоналістів, політичного діяча

8 січня

100 років з дня проголошення у селі Ясіні на Закарпатті Гуцульської Республіки

12 січня

110 років з дня народження Марії Примаченко (Приймаченко) (1909–1997), художниці, майстрині народного декоративного розпису

22 січня

День Соборності (день Злуки), підписання Четвертого Універсалу про Незалежність України

27 січня

Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту

27 січня

180 років з дня народження Павла Чубинського (1839–1884), фольклориста, етнографа, поета, автора слів Державного Гімну України

29 січня

День пам'яті Героїв Крут

1 січня

100 років з часу ухвалення Директорією УНР закону про вищий уряд Української автокефальної православної соборної церкви (01.01.1919)

Бій під Крутами. Художник О. Журавель

100 років виповнилося з часу ухвалення Директорією УНР закону про вищий уряд Української автокефальної православної соборної церкви (1 січня). Закон «Про вищий уряд Української Автокефальної Православної Церкви» визначав, що Верховна церковна влада в Україні позбавляється будь-якої залежності від Всеросійського Патріарха і переходить до Всеукраїнського церковного собору. Між соборами справами церкви має

займатися незалежний від Всеросійського патріарха Український церковний Синод. До компетенції Святого Синоду належать справи релігії, адміністрації, матеріального постачання, навчання, перевірки та судів. На засіданнях Святого Синоду мав бути присутній представник уряду, чийм обов'язком був нагляд за дотриманням законів держави, впровадження рішень Синоду, що не порушують інтересів Республіки.

Закон про автокефалію став серйозним поштовхом для розвитку процесів створення української національної православної церкви і позбавлення її впливу РПЦ. Однак через спротив єпископату і несприятливі політичні обставини реалізувати цей закон не вдалося. Лише в жовтні 1921 року Перший Всеукраїнський Православний Церковний Собор проголосив створення Української Автокефальної Православної Церкви і обрав її митрополитом Василя Липківського. Закон 1 січня 1919 року «Про вищий уряд Української Автокефальної Православної Церкви» став одним із перших законодавчих актів Директорії після прибуття до Києва. Головних противників автокефалії — українофоба Київського митрополита Антонія (Храповицького), який замінив розстріляного більшовиками митрополита Володимира (Рождественського), та архієпископа Волинського Євлогія — було заарештовано і вислано до Василянського монастиря у Галичині. Міністр культів в уряді Петлюри Іван Липа розпочав підготовку до нового Всеукраїнського Православного Церковного Собору. Але реалізувати ці плани не вдалося: уже наприкінці січня — на початку лютого 1919 року влада Директорії залишила Київ. УАПЦ початку XX століття стала своєрідним феноменом церковного життя українців. Визнавши, що більшість юридичних канонів церкви є продуктом світогляду VIII—IX століть, творці УАПЦ запропонували низку реформ, які робили церкву ближчою до людей і, водночас, спиралися на постулати віри Христової. УАПЦ скасовувала обов'язковий celibat для єпископів, проголошувала

виборність церковної ієрархії, на перше місце ставила належну освіту та моральні якості священників. «Собор не оминув жодної ланки церковного життя. Зокрема, утримання духовництва повинно здійснюватися таким чином, який би не принижував його духовного сану і не викликав би непорозумінь між ним та людністю.

Головним здобутком УАПЦ 20—30-х років було відновлення християнської громади як живого та діяльного організму і як основи земної церкви», — згадував Святослав Ярема, син митрополита відродженої на початку 1990-х в Україні УАПЦ Димитрія (Яреми).

Наприкінці 1926 року УАПЦ уже мала 32 єпископи, близько 3000 священників і майже 6 мільйонів вірних. Однак, відродження справдешньої української церкви не входило в плани більшовиків, які розгорнули антирелігійну кампанію. У 1927 році під тиском ОГПУ (радянської спецслужби) Другий собор УАПЦ звільнив Василя Липківського «від тягара митрополичого служіння» і обрав предстоятелем єпископа Миколу (Борецького). Третій, «ліквідаційний», собор, зібраний у 1930 році на вимогу ОГПУ, оголосив про «саморозпуск УАПЦ». Більшість священників та прихильників УАПЦ стали жертвами сталінських репресій або змушені були виїхати за кордон, зберігаючи традицію в діаспорі. Звідти у 1990 році УАПЦ повернулася в Україну.

1 січня

110 років з дня народження Степана Бандери (1909–1959),

провідного діяча та теоретика українського національно-визвольного руху, голови Проводу Організації українських націоналістів, політичного діяча

Провідник Організації українських націоналістів народився 1 січня 1909 року в селі Старий Угринів — тепер це Калуський район Івано Франківської області. Маловідомі факти про нього:

1. Бандера ніколи не ходив до школи.

Дитинство майбутнього провідника ОУН припало на Першу світову війну, коли школи в селах не діяли. Окрім того, хлопець хворів на ревматизм суглобів, тому не міг нормально ходити.

«Навчання в обсягу народньої школи я діставав у домі батьків, разом з сестрами й братами, користаючи з несистематичної допомоги домашніх учительок», — згадує в автобіографії. Попри це 10-річним зміг вступити до Стрийської гімназії. А на четвертому році навчання вже давав лекції гімназістам. Ревматизм давав про себе знати й надалі. Через хворобу довго не міг стати членом скаутської організації «Пласт». Туди Бандеру прийняли з третьої спроби.

2. Перші псевда — «Сірий», «Лис», «Баба».

«Він низенького, маленького росту, худорлявий, лице молодого хлопчика, темноволосий, пострижений, одягнений в чорне вбрання», — описує Степана Бандеру газета «Батьківщина» під час судового процесу 1934-го. У поліційній анкеті вказано, що в 19 років він мав зріст 159 см. У дорослому віці — 162 см.

3. У 12 років втратив матір, у 21 — найкращого друга.

Мирослава Бандера хворіла на сухоти. Тоді як Степан Охримович не витримав тортур від польської поліції. Ті, хто близько знав Степана, згодом казали, що саме ці дві трагічні події виявилися визначальними для подальшого формування його особистості.

4. Здібний, цілеспрямований юнак збирався поступати на навчання до Української сільськогосподарської академії (Подєбради, Чехія).

Однак, паспорта для виїзду за кордон йому не дали, тож Бандера лишається вдома й аби вивчитися на агронома вдається до запасного варіанту — стає студентом Львівської політехніки (1928-1933).

Диплом про вищу освіту не отримав, бо з другого курсу, після появи ОУН, віддавав перевагу підпіллю.

5. Після того, як 23-річного Бандеру призначили крайовим провідником ОУН

на Західній Україні замість покійного Охримовича, ця найбільш радикальна тоді організація, не ховаючись, поряд з інформаційно-просвітницькою роботою й заволодіння грошима робить ставку на терор. Першою вдало проведеною за його наказом операцією стало вбивство секретаря радян-

Степан Бандера, художник Ю. Журавель

ського консульства Андрія Майлового, здійснене 21 жовтня 1933 року Миколою Лемиком. Мета акції — покарання за Голодомор й повернення уваги всього світу до сталінського геноциду на теренах Великої України.

Далі був демонстративний замах на відповідального за насильницьку колонізацію українців міністра внутрішніх справ Польщі Броніслава Перацького (1934). Дванадцятьох причетних судили під час відкритого «Варшавського процесу» (1935), що замість ілюстрації екстремізму української молоді став для них потужною рекламою чи, як би сказали сьогодні, PR'ом. Тоді ж Бандера отримав й перший вирок — смертна кара, замінена довічним ув'язненням.

За рік відбувся наступний гучний процес — «Львівський» (1936). До усунення Перацького було додано епізоди з наміром напасти на волинського воеводу Юзевського і з лікві-

дацією куратора освіти Гадомського, директора гімназії Бабія та студента Бачинського — співпрацю з поляками. І знову присудили довічне, себто вже подвійне довічне.

Коли заарештованих питали про громадянство, вони заявляли: «Українське». Бандера, до того ж, на запитання про його відношення до військової служби відповів: «Я є членом Української Військової Організації».

6. У 27 років поляки засудили Бандеру до двох довічних ув'язнень.

Підсумком підпільної діяльності стали два гучні процеси, що відбулися у Варшаві та Львові в 1935–1936 роках. Їх назвали «справою Бандери та товаришів». У Варшаві Бандеру засудили до смертної кари. Згодом її замінили на довічне ув'язнення. У Львові отримав ще один довічний присуд.

Коли Бандеру — тодішнього крайового провідника ОУН на Західній Україні — ввели до залу суду, підсудні встали і привітали його традиційним окликом «Слава Україні!» Спаничені оборонці, судді та присяжні також підвелися.

7. Під час сповіді в тюрмі передавав таємні записки.

«Я сидів у в'язницях «Свенти Кшиж» коло Кельц, у Вронках коло Познаня і в Берестю над Бугом до половини вересня 1939 року, — пише Бандера в автобіографії. — П'ять і чверть року я просидів у найтяжчих в'язницях Польщі, з того більшу частину — в суворій ізоляції. За той час провів три голодівки — по 9, 13 і 16 днів. Одну з них спільно з іншими українськими політичними в'язнями, а дві — індивідуально, у Львові й Бересті».

Інформацію від проводу ОУН отримував під час сповіді через капелана в'язнів — отця Йосифа Кладочного. Той також передавав олівці, всередині яких замість графіту були мініатюрні записки — «ґрипси».

8. Гроші на втечу з тюрми дала американська діаспора.

У травні 1938 року в Роттердамі радянський агент вбиває провідника ОУН Євгена Коновальця. Харизматичний Бандера — найкраща кандидатура на його посаду. В цей час він перебуває у в'язниці міста Вронки — за 9 км від польсько-німецького кордону. Роман Шухевич організовує втечу майбутнього провідника. Кошти на це — 50 тис. злотих — виділяє українська діаспора в США.

Наглядачам тюрми дають аванс — по 500 злотих. В останній момент акцію скасовують. Ключник в'язниці, коли втратив можливість заробити велику суму, почав зазирати в чарку. Під час посиденьок зізнався про плани втечі. Як наслідок поліція арештувала понад 80 осіб.

9. Брати загинули від рук нацистів, а сестри відбували покарання в радянських таборах.

За даними сучасного історика Миколи Посівнича, братів Бандери — Олександра і Василя було закатовано в концтаборі Аушвіц-Біркенау (Освенцім). Брата Богдана гестапо розстріляло в Херсоні, а у Львові також брата дружини. Тещу стратила боївка польської Армії Крайової (АК). Своєю чергою НКВС розстріляло батька Бандери о. Андрія, а двох сестер Володимиру і Оксану вивезли до Сибіру. Не виключено, що Бандера-старший похований у київській Биківні.

10. На відміну від деяких галицьких інтелектуалів різних епох політик мислив загальноукраїнськими масштабами

Й програмою максимум називав створення Української самостійної соборної держави (УССД) «в національних етнографічних кордонах з демократичною системою урядування, яка гарантувала б всім громадянам України демократичні свободи в усіх ділянках життя, а головне в ділянці духового, культурного, політичного і соціального буття». З відступом Червоної армії похідні групи ОУН йшли на Схід — у Київ, Дніпро, на Донбас, в Крим та на Кубань, де створювали місцеві осередки, долучалися до можливих тоді форм національно-культурного відродження та чекали наступної слушної нагоди активно заявити про права й свободи українців.

11. Наталя Бандера до 13 років не знала, що її батько — провідник ОУН.

Після війни за Бандерою влаштують полювання радянські спецслужби. До 1948 року сім'я шість разів змінювала місце проживання. Зокрема, мешкали в самотній хаті без води й електрики на краю лісу. Пізніше переїхали до Мюнхена під вигаданим прізвищем Попель. Наталя Бандера випадково дізналася, ким насправді є її батько: «У 13 років я почала читати українські газети, і читала там багато про Степана Бандеру. З бігом часу, на підставі різних обсервацій, постійної зміни прізвища, як теж через факт, що навколо мого батька

завжди було багато людей, в мене виникли певні здогади. Коли раз один знайомий проговорився, то я вже була певна, що Степан Бандера — це мій батько».

12. Про своє вбивство дізнався напередодні.

— Дякую! Смертний вирок приймаю, — заявив Степан Бандера у 1950-х, після чергового обрання провідником ОУН. Доти радянські спецслужби здійснили на нього кілька невдалих атентатів замахів. — Повідомили мене із служби безпеки, що буде атентат, але це не вперше, — цитує його слова 14 жовтня 1959 року охоронець Василь Шушко. — Застерігають мене як малу дитину, пригадують мені. Але коли, і хто, і де, і в який спосіб — все під знаком запитання. Цього разу дуже серйозно попереджували, і я вчора

зробив несподіванку, покликав усіх хлопців із друкарні на вулицю, щоби продемонструвати свою присутність.

Бандера відмовився від супроводу охорони. Наступного дня агент Богдан Сташинський застрелив його з пістолета, наповненого отруйним газом.

Нагороджений орденом Бойового Червоного Прапора вбивця Бандери, українець Богдан Сташинський завдяки своїй німецькій дружині Інге Поль здався владі ФРН. В усьому розкався. Засуджений до 8 років як терорист, замовником його злочину названо радянський уряд.

Згідно різних відомостей, Совітам вдалося позбутися Бандери лише з 8-10 разу.

8 січня

100 років з дня проголошення у селі Ясіні на Закарпатті Гуцульської Республіки (08.01.1919)

У політичних подіях заходу кінця 1918 – початку 1919 р. важливе місце посідає Гуцульська республіка, проголошена 8 січня 1919 р. в с. Ясіня. Влада її поширювалася на східні регіони Закарпаття. Серед населення цього гірського регіону, яке мало значно ширші зв'язки з Галичиною, ніж, приміром, з низинними районами Закарпаття, панували найрадикальніші настрої. Ще на початку листопада 1918 р. на загальних зборах була створена одна з наймасовіших рад — Гуцульська Народна Рада із центром у с. Ясіня. До її складу входило 46 членів, які представляли інтереси різних груп гуцульського населення: близько 30 селян, 10 робітників, кілька осіб від інтелігенції. На чолі Української Народної Ради в Ясіні стояли досвідчені політичні діячі С. Ключурак, Д. Нямецук, три брати Климпуші (Дмитро, Іван, Василь) тощо. Як вищий

законодавчий орган, Ясінська Рада організовувала всі структури управління в селищі. Було обрано виконавчий орган — Головну управу в складі 12 осіб, що складалася з декількох комісій для керівництва окремими галузями діяльності, проведено підготовчу роботу для здійснення аграрної реформи, налагодженню контролю над виробництвом і т. д. На першому засіданні Гуцульська Народна Рада обрала делегацію для поїздки до Станіслава (сучасний Івано-Франківськ, тимчасова столиця) і встановлення зв'язків зі Західно-Українською Народною Республікою та переговорів про приєднання східних районів Закарпаття до ЗУНР. Приймаючи делегацію від Ясінської Ради, голова уряду ЗУНР С. Голубович підкреслив: «Ви є першими посланцями із-за Карпат...».

Проголошення у селі Ясіні на Закарпатті Гуцульської Республіки

Важливу роль у діяльності Ясінської Народної Ради та виконавчих органів влади відігравала створена переважно з колишніх військовополонених Народна сторожа на чолі з С. Ключаком. Вона фактично прибрала до своїх рук функції угорської армії та жандармерії, які радше грабували населення східних регіонів Закарпаття, ніж захищали його інтереси.

Угорська влада була занепокоєна активною діяльністю Ясінської Народної Ради і наприкінці грудня 1918 р. направила до Ясіня війська для «наведення порядку». Почалися розправи над мирними жителями, Рада була розпущена. У відповідь на репресивні дії угорських властей населення озброювалося й у різдвяну ніч 1919 р. повстало. На допомогу повстанцям із Коломиї прибуло кілька сот січових стрільців (воїв Галицької Армії). Спільними діями повстанців і січовиків протягом кількох годин були роззброєні угорські вояки, жандармерія і прикордонники, захоплені приміщення сільської управи жан-

дармерії, пошта, залізнична станція. 8 січня 1919 р. на загальних зборах жителів

Ясіня і навколишніх сіл було відновлено Українську Народну Раду, яка проголосила самостійну й незалежну Гуцульську республіку й у спеціальному зверненні закликала населення Закарпаття до збройного опору угорському пануванню. Це звернення закінчувалося словами: «Най живе один великий український народ від Тиси аж по Чорне море і гори Кавказ! Най живе і пишається наша велика одноцільна Українська Республіка!»

Проголошення Гуцульської республіки, керівники якої вважали її складовою частиною ЗУНР, стало важливим етапом не лише в розвитку суспільно-політичного життя на Закарпатті, а й загальноукраїнського державотворчого процесу. Було обрано тимчасовий парламент республіки в складі 42 осіб на чолі з колишнім головою Ясінської Народної Ради С. Ключаком і уряд, що складався з 30

осіб. Влада Гуцульської республіки поширювалася на порівняно невеликий регіон — це села Ясеня, Чорна Тиса, Лазещина, Стебний, Кервелів, Кваси, Білин, Богдан, Луга, Відричка, Розтоки та деякі інші. Селище Рахів і Трибушани стали буферною зоною між силами республіки і румунськими військами, які наступали на Закарпаття з півдня.

У своїй практичній діяльності уряд Гуцульської республіки багато в чому використовував досвід роботи Західно-Української Народної Республіки. Це проявлялось як у розбудові державної служби і проведенні реформ, так і в організації збройних сил на кшталт галицьких січових стрільців. Зокрема, працівники різних служб нових

органів влади, що протягом кількох днів повсюдно організовувалися, та особовий склад збройних сил — Народної оборони — складали присягу на вірність Гуцульській республіці. Державною мовою стала українська. Хто зі службовців не володів українською мовою, а бажав продовжувати працювати, повинен був протягом певного часу опанувати її.

З метою керівництва окремими ділянками в складі Ради було створено п'ять секцій: військова і зовнішніх зв'язків (керівник С. Клочурак-молодший), внутрішніх справ

(Д. Іванюк), харчова (Ю. Кабальюк), господарська (І. Тимчук), освіти і шкільна (І. Марусяк-Кузьмич). Керівництво республіки працювало досить організовано й компетентно. Уже з перших днів діяльності органи нової влади велику увагу приділяли організації постачання населення продовольчими товарами, зокрема хлібом. Було взято під контроль усі запаси, розроблено план поповнення товарів, велася боротьба зі спекуляцією, проявами бандитизму. Допомігав у цій справі й уряд ЗУНР: із Коломиї та Станіслава до Ясеня надходило борошно, цукор, нафта та інші товари.

Уряд Гуцульської республіки створив спеціальні робітничі загони, які відбудовували мости, налагоджували транспортний рух, зв'язок тощо. З настанням весни головну увагу було приділено проведенню весняних робіт на ланах, до яких залучалася і частина складу Народної оборони. З поля зору нових органів влади не випадали й такі питання, як організація охорони здоров'я, шкільництво, робота культосвітніх установ, які, зокрема, проводили агітацію за приєднання Закарпаття до України.

8 січня

12 січня 110 років з дня народження Марії Примаченко (Приймаченко) (1909–1997), художниці, майстрині народного декоративного розпису

Марія Приймаченко народилася за різними даними 31 грудня 1908 або близько 12-13 січня 1909 року у селі Болотня на Київщині. За своє 89-річне життя створила понад 650 робіт. Лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, лауреат Золотої медалі міжнародної виставки в Парижі (в 28 років, у 1937 році), одна з найвідоміших творчих особистостей України, про Примаченко почав говорити весь світ мистецтва ще у 1937 р. Геніальними творіння українки визнали метри образотворчого мистецтва Пабло Пікассо і Марк Шагал. Навіть зараз книжки для школярів молодших класів в Японії ілюструються роботами мешканки української глибинки.

Вважається неперевершеним митцем найвродливішого народного стилю (примітивізму). У своїх роботах зображувала чарівних тварин, квіти та сюжети з селянського побуту. Протягом життя художниці її картини відвідали експозиції Всесвітньої виставки у Парижі, численних республіканських показів мистецтва, а також побували у Варшаві, Софії, Монреалі, Празі. Сьогодні картини Марії Приймаченко оцінюють в десятки тисяч доларів, проте все життя художниця прожила у скруті.

У семирічному віці маленька Маруся тяжко захворіла. Діагноз невтішний — поліомієліт. В подальшому усе життя мисткиня переживатиме страшний біль, не одну операцію і практично на всіх фото буде з милицями. За спогадами сучасників, саме неможливість сповна працювати в полі з родиною дала дівчинці вдосталь вільного часу, і вона почала малювати.

Серйозно малювати Марія почала у 17-річному віці. Вона знайшла синюватий глей, яким розмалювала власну хату. Вчинок дівчини припав до душі усій околиці — незабаром її чекало перше замовлення. За розмальовку хати сусідів Марія отримала винагороду — поросся. Згодом, саме це поросся допомогло усій її сім'ї вижити в голодні часи.

Марія Оксентіївна ніколи не брала грошей за картини — вона їх лише дарувала. Кіносценарист Олександр Рожен пригадує в інтерв'ю, що «Марію, здається, залякала влада». Він наводить історію, що оповів знайомий журналіст — нібито Марія Приймаченко виграла якусь вагому премію, однак коли він її зустрів — жінка була дуже засмучена, а невдовзі журналіст дізнався, що нагорода за премію передана у фонд миру.

За весь свій вік художниця отримала від влади три подарунки. Після піврічного навчання у Києві — патефон і залізне ліжко. А у 1994 році Президент Леонід Кучма подарував Марії Приймаченко автомобіль Запорожець. Щоправда, машину її син просто поставив у дворі, попередньо віддавши сусідам шини. До слова, роботи художниці в фаворитах одразу у двох українських президентів — Леоніда Кучми та Віктора Ющенка.

Приймаченко все життя малювала звірів, але ніколи не була у зоопарку. Їй порадили цього не робити під час її навчання у експериментальних майстернях при Київському музеї українського мистецтва. Буцім, щоб не зруйнувати її буйну уяву. Справжніх екзотичних тварин Марія вперше побачила лише

Марія Приймаченко

у дуже дорослому віці — в цирку, куди її привіз видатний режисер Сергій Параджанов. У ЮНЕСКО 2009 рік був оголошений роком Марії Примаченко на честь 100-річчя від дня народження великої художниці, чиє ім'я ще за життя стало легендарним, за величезний її внесок в розвиток художньої культури народної спрямованості.

Мистецтвознавці стверджують, що в картинах художниці відбивалися всі ті події, які вона бачила у своєму житті — дві війни, Голодомор, революції, аварія на Чорнобильській АЕС. Творчість художниці фахівці називають явищем самобутнім, неповторним і загадковим. На міжнародній арені роботи Марії Примаченко є своєрідною візитною картою України.

22 січня

День Соборності (день Злуки), підписання Четвертого Універсалу про Незалежність України

22 січня (проголошення Першої Незалежності у 1918 році та проголошення Акта злуки УНР і ЗУНР) — День Соборності.

Текст IV Універсалу датований 22 (9) січня 1918 року, який ухвалили вночі 24 (11) січня 1918 року на засіданні Малої Ради Української Центральної Ради. Документ містив

чотири головні напрями: проголошення самостійності Української Народної Республіки; доручення Раді Народних Міністрів укласти мир з Центральними державами; оповіщення оборонної війни з більшовицькою Росією; декларування основ внутрішнього соціально-економічного будівництва й окреслення заходів для припинення війни з Централь-

ними державами. Голосували за документ поіменно: «за» було 39, «проти» — 4, «утрималось» — 6 осіб.

Уперше в ХХ столітті Україна проголошувалася незалежною суверенною державою.

Револьюційні події на Наддніпрянській Україні та проголошення української державності сприяли піднесенню національного руху в під австрійській Галичині. 1 листопада 1918 року постала Західно-Українська Народна Республіка. Її лідери ініціювали переговори про об'єднання Наддніпрянської України з Наддністрянською. Їх наслідком стало підписання 1 грудня 1918 року у Фастові «передвступного» договору між УНР і ЗУНР про злуку обох республік в одну велику державу. 3 січня 1919 року Українська Національна Рада ЗУНР у Станіславові (нині — Івано-Франківськ) ратифікувала цей договір і прийняла ухвалу про наступне об'єднання двох частин України в одну державу.

22 січня 1919 року на Софійському майдані в Києві в урочистій атмосфері відбулося проголошення Акта злуки УНР та ЗУНР в єдину незалежну державу. У зачитаному на зборах «Універсалі соборності», зокрема, відзначалося: «Однині воєдино зливаються століттями одірвані одна від одної частини єдиної України — Західноукраїнська Народна Республіка (Галичина, Буковина, Угорська Русь) і Наддніпрянська Велика Україна. Здійснились віковічні мрії, якими жили і за які умирали кращі сини України. Однині є єдина незалежна Українська Народна Республіка». Наступного дня Акт злуки майже одностайно був ратифікований Трудовим конгресом України.

У роки радянського тоталітарного режиму проголошення незалежності УНР і День Соборності не відзначалися. Із утвердженням влади російських більшовиків ці «контрреволюційні свята» стерли із суспільної свідомості. Однак, пам'ять про об'єднання УНР і ЗУНР в єдину Українську Державу зберігали мешканці Західної України й українська політична еміграція в країнах Європи й Америки.

Підписання Четвертого Універсалу про Незалежність України

Перше офіційне відзначення свята Соборності на державному рівні відбулося 22 січня 1939 року в столиці Карпатської України м. Хусті. Це була наймасовіша за 20 років перебування краю у складі Чехословаччини демонстрація українців — понад 30 тис. осіб.

У 71-у річницю Акта злуки (22 січня 1990 року) в Україні відбулася одна з найбільших у Центральній і Східній Європі масових акцій — «живий ланцюг» як символ єдності східних і західних земель та знак ушанування подій Української революції. Більше мільйона людей, узявшись за руки, створили безперервний ланцюг від Києва до Львова. Акція стала одним зі свідчень того, що українці подолали страх перед комуністичним режимом і готові протистояти політиці комуністичної партії.

Матеріали взяті: www.memory.gov.ua/news/22-sichnya-den-sobornosti-ukraini-informatsiini-materiali

27 січня

Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту

Жертви Голокосту

Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту — пам'ятна дата, запроваджена рішенням Генеральної Асамблеї ООН від 1 листопада 2005 року (Резолюція № 60/7). Відзначається щорічно — 27 січня. Саме цього дня 1945 року війська 1-го українського фронту визволили в'язнів найбільшого нацистського табору смерті Аушвіц-Біркенау в Освенцімі. Цей табір став у сучасному світі символом нацистських злочинів.

Голокост, Шоа — переслідування та масове винищення нацистами євреїв під час Другої світової війни. Жертв знищували лише за етнічну приналежність.

Нацистська расова політика базувалася на дискримінаційних заходах, що з часом переросли у масові страти. План «остаточного вирішення єврейського питання» зазнавав змін у процесі краху нацистського «бліцкригу» в СРСР.

Оголосивши 27 січня Міжнародним днем пам'яті жертв Голокосту, Генеральна Асамблея ООН закликала держави-члени розробити просвітницькі програми, щоби наступні покоління зберегли пам'ять про цю трагедію з метою запобігання в майбутньому актам геноциду і охороняти, як пам'ятки історії, місця, де відбувалися масові вбивства євреїв.

Уперше Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту відзначили в усьому світі у 2006 р. Проте деякі країни відзначали цей день і раніше.

27 січня

180 років з дня народження

Павла Чубинського (1839–1884),

фольклориста, етнографа, поета, автора слів
Державного Гімну України

Павло Платонович Чубинський — відомий вчений-етнограф, поет і журналіст, юрист, активний діяч українського національного руху на Правобережній Україні. Він народився 15 (27) січня 1839 року на хуторі поблизу Борисполя (нині ця територія у межах міста).

Батьки віддали Павла на навчання до Другої Київської гімназії. Нині на тому місці (бульвар Тараса Шевченка, 18) встановлено меморіальну дошку. По закінченні гімназії Чубинський вступив до Петербурзького університету, де здобув вищу юридичну освіту (1861), дістав ступінь кандидата юридичних наук.

У студентські роки брав участь у діяльності петербурзької української громади. Був автором журналу «Основа». На зібраннях «Основи» він мав нагоду особисто познайомитись із світочами української культури Миколою Костомаровим, Пантелеймоном Кулішем, а насамперед — Тарасом Шевченком, котрий назавжди залишився для нього духовним вчителем, провідником у житті й творчості.

20 жовтня 1862 року шеф жандармів князь Долгоруков дає розпорядження вислати Чубинського «за вредное влияние на умы простолюдинов» (за українську діяльність) на проживання в Архангельську губернію під нагляд поліції. Через рік він оселяється в Архангельську, де працює слідчим, потім секретарем статистичного комітету, редактором губернської газети, чиновником з особливих доручень при губернаторі.

У 1869 р. дістає дозвіл про повернення до

України й очолює етнографічно-статистичну експедицію Російського географічного товариства в Південно-Західному краї.

Протягом двох років експедиція досліджувала Київську, Волинську, Подільську губернії, частину Мінської, Гродненської, Люблінської, Седлецької губерній та Бессарабію, де проживали українці. Внесок, зроблений Чубинським в народознавство, важко переоцінити. Його етнологічні і фольклористичні дослідження донині слугують важливим підґрунтям розвитку вітчизняної наукової думки.

В основу тексту пісні «Ще не вмерла Україна» на музику М. Вербицького, Павло Чубинський поклав мотиви з мазурки «Еще Польска не згінела» та пісні сербських повстанців, де були слова «Серце біє і кров ліє за нашу свободу».

Існує декілька версій пісні. Текст був написаний за півгодини у 1862 році в Києві на вулиці Великій Васильківській, 122, у домі купця Лазарева, де автор квартирував.

Вперше вірш опублікували у четвертому номері часопису «Мета», який вийшов у грудні 1863-го року.

У Царській Росії пісня «Ще не вмерла Україна» вперше була опублікована 1908 р. в антології Українська Муза. Павло Чубинський працював у надзвичайно складних умовах переслідування царським урядом української культури. Його вірш «Ще не вмерла Україна» є виявом патріотичних почуттів, який підкорив

Павло Чубинський

рідкісну для поезії вершину — став неперевершеним виразником загальнонаціональних устремлінь, символом нації.

За задумом Чубинського і здебільшого під його енергійним керівництвом 2 березня 1874 року здійснено перший одноденний перепис мешканців Києва (подібний відбувся лише у Петербурзі 1869 року). Завдяки продуманій організації, залученню до співпраці (як реєстраторів) студентської молоді, захід увін-

чався відмінними результатами відтворенням рельєфної картини населення українського міста.

У квітні 1879 року Павло Чубинський пішов у відставку і повертається на свій родинний хутір.

29 січня

День пам'яті Героїв Крут

Бій під Крутами. Художник О. Журавель

29 січня 1918 року в історії України відбулась трагічна подія — 5-годинний бій між 4-тисячним підрозділом російської Червоної гвардії під проводом есера Михайла Муравйова та загonom із київських курсантів і козаків «Вільного козацтва», що загалом нараховував від 400 до 800 вояків.

29 січня, близько 9 години ранку розпочався наступ більшовиків. Втрачаючи вбитих і поранених, більшовики вперто просувалися вперед. Їхня гарматна батарея зосередила вогонь на українських позиціях. Бій тривав більше ніж 5 годин, українці відбили кілька атак, під час яких теж зазнали втрат.

Хід бою міг скластися на користь українців, якби в цей час на допомогу прийшов більший загін під керівництвом Симона Петлюри, який був коло станції Бобрик. Однак їм довелося йти на Київ та придушувати збройне повстання на заводі «Арсенал».

27 студентів та гімназистів, опинилися в полоні. Відступаючи в сутінках, студенти втратили орієнтир та вийшли прямо на станцію Крути, вже зайняту червоногвардійцями. Трохи згодом до радянських рук потрапили ще двоє українських прапорщиків, які прикривали відхід своїх частин.

Червоний командир Єгор Попов, розлючений значними втратами з боку радянських військ (близько 300 осіб), наказав ліквідувати полонених. За свідченнями очевидців, зі 27-ми студентів спочатку знущалися, а потім розстріляли. Відтак ці 29 героїв були розстріляні або замордовані.

В часі розстрілу київський гімназист родом з Львівщини Григорій Піпський почав співати славень «Ще не вмерла Україна».

Після розстрілу місцевим жителям деякий час забороняли ховати тіла померлих. Згодом

їх поховали на Аскольдовій могилі у Києві.

Крім тих, хто потрапив у більшовицький полон, на полі бою загинули ще 10-12 юнаків, тіла яких забрали до Києва. Зокрема, 1-ша сотня Допоміжного студентського куреня Січових стрільців, яка на початку бою мала у своєму складі 116 добровольців, повернулася до Києва у складі близько 80 осіб. Майже половину сотні становили гімназисти 2-ї Української Кирило-Мефодіївської гімназії. Під Крутами загинуло лише восьмеро з них. Решта згодом взяли участь у боях із більшовиками на вулицях Києва, а потім – у відступі українських військ на Полісся.

Точна кількість загиблих не відома досі – Гончаренко у спогадах говорить про 250 бійців, сучасні оцінки – 70-100 осіб. При цьому більшовиків загинуло щонайменше 300.

НАСЛІДКИ БОЮ.

Попри поразку у боях під Крутами, бійці виконали поставлене перед ними завдання – затримали наступ військ Муравйова на Київ. Відступ крутянців не був просто залишенням поля бою: відступаючи, крутянці зруйнували – принаймні, серйозно пошкодили – частину залізничного полотна, чим затримали більшовицький наступ. Більшовики були змушені витратити час на ремонт колії, яка, зусиллями Студентського куреня, стала на якийсь час непридатною для використання. Отже, бронепотяги більшовиків, які на той час були їхньою головною зброєю, коли йшлося про контроль над залізничними комунікаціями, перетворювалися на тягар.

У Галичині культ героїв Крут поширився серед пластової молоді, яка в 1926 році створила «Курінь Старших Пластунів ім. Бою під Крутами». Згодом, ініціативу вшанування Героїв Крут перейняло львівське студентство. II Студентська конференція, що відбувалася 1931 року ухвалила «вважати роковини бою під Крутами українським всестудентським святом».

Зацікавленість подією під Крутами посилювалася під час Другої світової війни, що

було пов'язано із боротьбою ОУН та УПА за незалежність України. Керівництво ОУН та командування УПА приклад Героїв Крут використовувало для патріотичного виховання своїх членів. У 1944-му одне із з'єднань групи (військової округи) «Тютюнник» отримало назву «Крути».

В Україні відзначення бою під Крутами розпочалися лише напередодні проголошення її незалежності. 29 січня 1991 року з ініціативи Народного руху України, Студентської спілки, інших національно-демократичних організацій в Крутах було встановлено березовий хрест та відбувся перший невеличкий громадський мітинг.

На державному рівні вшановувати пам'ять героїв Крут почали в Україні лише 2004-го. За рік перед цим, у січні 2003-го Леонід Кучма підписав розпорядження «Про вшанування пам'яті героїв Крут».

Щодо меморіалу, то тільки у 2006 році Меморіал пам'яті героїв Крут на залізничній станції Крути нарешті відкрили за участю Президента Віктора Ющенка. Автор меморіалу, Анатолій Гайдамака, представив пам'ятник як насипаний пагорб заввишки 7 метрів, на якому встановлено 10-метрову червону колону. Червона колона мала нагадувати про подібні колони Київського Університету, звідки були більшість студентів під Крутами.

ЛЮТИЙ

28 січня – 3 лютого

90 років з часу проведення Першого Конгресу (Великого збору) українських націоналістів, на якому була створена Організація українських націоналістів

13 лютого

140 років з дня народження Симона Петлюри, Головного отамана УНР, члена Генерального секретаріату і Директорії, ключової особи під час Української революції

20 лютого

День Героїв Небесної Сотні

23 лютого

100 років з дня народження Петра Федуна (псевдонім — Полтава) (1919–1951), військового та політичного діяча, члена ОУН та УПА

25 лютого

прийнято Перший офіційний Державний герб України

28 лютого

130 років з дня народження Павла Шандрука (1889–1979), військового діяча, генерал-хорунжого Армії УНР

28 січня – 3 лютого

90 років з часу проведення Першого Конгресу (Великого збору) українських націоналістів,

на якому була створена Організація
українських націоналістів

Перший Конгрес Українських Націоналістів.

Перший Великий Збір ОУН, відомий як Конгрес українських націоналістів, відбувся у Відні 28 січня – 3 лютого 1929 року. На ньому було проголошено створення ОУН на чолі з полковником Коновальцем, озвучені загальні світоглядні засади, політичне бачення ситуації та устроєві форми організації. У нарадах брало участь 30 членів Конгресу, що представляли Наддніпрянщину та західноукраїнські землі і прибули з різних українських земель, Чехо-Словаччини, Франції, Німеччини, Гданська, Бельгії й Австрії, та двоє гостей. З огляду на різні перешкоди не могли прибути запрошені на Конгрес представ-

ники з Югославії, Туреччини й Люксембургу. Представник із Злучених Держав з огляду на зміну накресленої дати, приїхав після закінчення нарад. Усіх учасників запрошено персонально, а не на підставі того чи іншого заступництва поодиноких організацій.

Наради відкрив голова Проводу Українських Націоналістів полк. Є. Коновалець.

У своїй промові він дав огляд розвитку націоналістичного руху впродовж останніх років і з'ясував завдання Конгресу. Для керівництва боротьбою за створення Української держави безпосередньо на західно-українських

землях, що на той час перебували у складі Польщі, в лютому 1929 було сформовано першу Крайову Екзекутиву ОУН у такому складі:

Богдан Кравців — Крайовий Провідник;

Зенон Пеленський — заступник Крайового Провідника і політичний референт;

Степан Охримович — організаційний референт;

Зенон Коссак, член СУНМ і УВО — бойовий референт;

Степан Ленкавський — ідеологічний референт;

Михайло Колодзінський, член СУНМ і УВО — референт військового вишколу;

Іван Габрусевич — керівник підреферентури юнацтва.

13 лютого

140 років з дня народження Симона Петлюри,
Головного отамана УНР, члена Генерального секретаріату
і Директорії, ключової особи під час Української революції

Симон Петлюра. Художник Ю. Журавель

1. Народився Петлюра 13 лютого 1879 року в передмісті Полтави.

Батько його — Василь Павлович Петлюра — маючи три екіпажі та двох найманих робітників займався візницькою справою. Мати — Ольга Олексіївна — з давнього полтавського роду Марченків. Батько її був співзасновником Київського Йонівського скиту, ієромонах. Семен Петлюра — щуплий, сутулуватий юнак із руським чубом, ясними, променистими очима, був третьою дитиною в сім'ї.

2. Петлюра змінив своє ім'я Семен,

дане при народженні, на Симон на честь видатного революціонера Сімона Болівара.

3. Родина Петлюри мешкала у старому трикімнатному будинку № 20 по Завгородній вулиці

(він не зберігся, зараз на розі вулиць Петлюри та Зигіна — сучасний дім).

4. У віці 13-ти років хлопець розпочав навчання в церковно-парафіяльній школі.

Закінчивши її, вступив у 1895 році до Полтавської духовної семінарії. Симона вабило світське життя: історія, музика, культура. Він гарно співав, разом із друзями грав у виставах. Світгляд юнака формувався під впливом Шевченкового «Кобзаря», безсмертних творів Котляревського та історичної літератури. У 1898 році Петлюра стає членом української громади, яку було організованою молоддю семінарії та інших освітніх закладів.

5. У 1900 році доля його звела з харківським адвокатом Миколою Міхновським

і під враженням його виступу, на організованому Петлюрою в Полтаві відзначенні річниці Тараса Шевченка, вступає до лав Револьюційної української партії (РУП). І відтоді ідея державної самостійності України надихала Симона Петлюру все подальше життя.

6. У 1901 році за революційні настрої Петлюру і кількох його друзів виключили із семінарії.

Петлюра переїхав до Львова, де працював у «Літературно-науковому віснику», котрий редагував сам Михайло Грушевський. Потім він вирушив на Кубань, до станиці Смоленської, де мешкав його однопартієць та вчитель Кузьма Безкровний.

7. У станиці Смоленській, де більшість становили насильно переселені козаки-чорноморці, міцно вкоренились українські традиції та звичаї.

Школярі поза навчанням між собою та й з учителями спілкувалися українською мовою. За свідченням видатного етнографа Олександра Кошиця, який у цей час збирав на Кубані українські пісні, кубанці-чорноморці «цілком відрізняли Кубань від Росії. Для них вона (Росія) була цілком чужий світ, а про Україну казали: «У нас, на Україні...». Особливо вразили молодого Петлюру пісні на вечорницях. Російських пісень не було чути. У станиці співали майже виключно старовинні

думи та історичні пісні: про Байду, Нечая, Сагайдачного, Морозенка. «Співучість кубанських козаків була надзвичайна...» — писав Симон.

Одного разу, повернувшись із вечорниць у станиці Смоленській, Петлюра, зачарований співом кубанських козаків, сказав Кузьмі Безкровному: «Ми не пропадемо, коли на Кубані, до якої Петербург вживає найбільших русифікаторських заходів, панує українська пісня!»

8. Відомий кубанський історик Федір Щербина запропонував Петлюрі роботу помічника для вивчення архівних матеріалів Кубанського козацького війська.

І Симон того ж дня став до роботи. Історик та його співпрацівники «дивувались, із яким запалом взявся Петлюра до роботи. Про нього казали, що він «увесь уліз у пакунки старовинних паперів». І не тільки «вліз», а й вишукував уміло те, що було потрібно. Невдовзі з'ясувалося, що новий працівник «найліпше розбирався в історичних матеріалах». Він вивчив тисячі невідомих та маловідомих документів.

Окрім дослідницької праці, Симон Петлюра активно взявся і за громадські справи. Спільно зі своїми товаришами-полтавцями (а їх приїхало з Полтави разом із Петлюрою десятеро) та місцевими громадськими діячами Степаном Ерастовим, Кузьмою Безкровним, а також уродженцем Млієва, що на Черкащині, Іваном Ротарем, Симон Петлюра активізував діяльність вже існуючого осередку РУП і створив Чорноморську вільну громаду, нинішньою мовою кажучи, Кубанську обласну організацію Револьюційної української партії. Організація розгорнула широку національно-культурну та революційну роботу як у самому Катеринодарі (нині — Краснодар), так і по цілій Кубані, спираючись на іммігрантів із Полтавщини, що працювали у станицях учителями.

9. У грудні 1903 року за звинуваченням у виготовленні та поширенні

антиурядових прокламацій Петлюру арештували.

Жандармерією було вилучено близько двох сотень листівок, 30 заборонених брошур та гектограф. У березні 1904 року його відпустили на поруки. Скориставшись цим, Петлюра їде до Києва, а потім до Львова, де працює в газеті «Селянин».

10. Під час революції 1905 року

Симон Петлюра бере активну участь у діяльності Української соціал-демократичної партії, що виділилася з РУП, обирається делегатом з'їздів партії, працює в газеті «Слово», в журналі «Вільна Україна» і в газеті «Рада» — секретарем. У своїх статтях він закликає до боротьби за соціальне і національне визволення.

11. На початку 1911 року Петлюра переїхав до Москви,

де його чекала Ольга Більська — полтавка, студентка Московського університету. Їхнє знайомство відбулося на вечірці українського земляцтва наприкінці 1908 року і переросло у роман, який закінчився шлюбом. З 1910 року шлюб був цивільним, а у 1915 пара його зареєструвала. В 1911 році в подружжя народилась донька — Леся Петлюра (1911 – 1941). Симон у Москві працював бухгалтером. На кошти українських громад він видає журнал «Украинская жизнь» (1912 – 1914).

12. На початку 1916 року Петлюра вступив на службу до Земського союзу,

на посаду Уповноваженого Головного Всеросійського Земського З'їзду, Голови Контрольної Колегії Земського Союзу на Західному фронті. Він там знайомиться з широкими козацькими масами, користуючись повагою та популярністю серед війська. Симонові Петлюрі належить честь організації української республіканської армії. Після повалення самодержавства Петлюра виступив ініціатором та організатором проведеного в Мінську українського з'їзду фронту, на якому він був обраний головою української

фронтової ради. Та, у свою чергу, делегувала його на перший Всеукраїнський військовий зїзд. Учасники цього з'їзду, скликаного в травні 1917 року, обрали Петлюру головою Генерального військового комітету, а 28 червня 1917 року — генеральним секретарем у військових справах. Головним завданням Петлюри, як військового діяча, була українізація армії.

Петлюра негайно віддає наказ українським військам зайняти всі найважливіші урядові об'єкти Києва.

13. Петлюра схилявся до західної моделі соціал-демократії.

Був чудовим лідером та оратором. Голова Генерального секретаріату Володимир Винниченко не підтримував створення окремих збройних сил України і Петлюра, на знак протесту, вийшов із уряду. Він виїхав на Лівобережжя, де почав створювати українські військові частини. Було сформовано гайдамацький кіш Слобідської України, що на початку 1918 року відіграв вирішальну роль у боях за Київ та в ліквідації повстання більшовиків, центром якого став завод «Арсенал».

14. Авторитет Симона Петлюри був настільки великим, що його довелося включити до складу Директорії.

14 грудня 1918 року його військо урочисто ввійшло в Київ. На початку лютого 1919-го, коли війська Директорії, під натиском радянських частин залишили Київ, Петлюра зосередив всю владу в своїх руках і очолив Директорію. Він був змушений воювати і проти більшовиків, і проти деніківців, і проти Нестора Махна. Після укладення Варшавського договору з Польщею війська разом із польською армією повели наступ на більшовиків і 7 травня 1920 року здобули Київ. В жовтні 1920 року Польща уклала перемир'я з радянською Росією, тож війська УНР, які в листопаді 1920 року перейшли Збруч, були інтерновані.

15. Незважаючи на те, що уряд

Директорії урочисто та офіційно проголосив політику національної автономії

і надання євреям всіх національно-політичних прав, а також створив ціле міністерство у єврейських справах, Петлюра докладав усіх зусиль аби запобігти погромам. До погромів часто вдавалися білогвардійці, чорносотенці, або отаманчики, які не підпорядковувалися Директорії. Натомість, якщо якась частина військ УНР брала участь в утисках єврейського населення, командири цих частин суворо каралися!

У війську УНР воювали і євреї, до прикладу сотником Дієвої Армії УНР був уродженець Вінниці Семен Якерсон. На його честь сьогодні у Вінниці встановлено меморіальну дошку.

16. 1923 року уряд радянської України зажадав від польських властей видати Симона Петлюру як ворога трудящих.

Тому він перебрався спочатку до Угорщини, потім — до Відня, Женеви, а наступного року разом із дружиною та дочкою Лесею оселився в Парижі.

17. Симон Петлюра був убитий у Парижі 25 травня 1926 року.

Поховано Петлюру у французькій столиці на Монпарнаському кладовищі. Петлюру застрелив Самуїл Шварцбард, вся родина якого загинула під час погромів в Україні. Суд присяжних у Парижі виправдав Шварцбарда. Українські націоналісти наполягають на тому, що Петлюру не можна вважати відповідальним за погроми, тому що він, мовляв, не володів достатньою владою над недисциплінованими частинами номінально підлеглих йому повстанських військ. Більшість єврейських істориків заперечують проти цієї думки.

Сьогодні оприлюднено документи радянських спецслужб, де показано, що вбивство, судовий процес та звинувачення Петлюри на ньому були совєтською спецоперацією.

18. 16 травня 2005 року Президент України Віктор Ющенко підписав Указ про увічнення пам'яті Симона Петлюри

та встановлення йому пам'ятників у місті Києві та інших містах, присвоєння окремим військовим частинам його імені. 23 травня 2007 року в Полтаві відбулася церемонія відкриття пам'ятного знака Симону Петлюрі. На його честь назвали колишню вулицю Артема.

19. Петлюра безмежно вірив в українську державність

і висловлював цю віру такими словами: «Ти переможеш, Великий Народе Мученику, і переможеш не для того, щоб підбивати під себе чужі, не наші землі. Ти переможеш для спокійного будування могутньої держави України, для щасливої праці поколінь майбутніх. Спадуть віковічні кайдани з стомлених рук твоїх, спадуть ганебні пута з величної постаті рідної матері – України. Минуть жажливі криваві роки боротьби і невинна праця синів твоїх загоїть рани кривавої руїни, дасть пишні скарби для всіх народів світу, дасть спокій і щастя Великій, Вільній Самостійній Україні».

20. Цікаво, що Петлюра, як літератор і журналіст, ніколи не писав про своє життя – ні спогадів, ні записок.

Його особисте життя досі залишається таємницею. Він не сприймав алкоголь, п'яні галасливі застілля, розпусту. Незважаючи на численні поразки і помилки, зберігав політичний вплив майже десять років.

20 лютого

День Героїв Небесної Сотні

Пам'ятний день встановлено указом Президента України Петра Порошенка 11 лютого 2015 року з метою увічнення великої людської, громадянської і національної відваги та самовідданості, сили духу і стійкості громадян, завдяки яким змінено хід історії нашої держави, гідного вшанування подвигу Героїв Небесної Сотні, які віддали своє життя

під час Революції гідності (листопад 2013 року – лютий 2014 року), захищаючи ідеали демократії, відстоюючи права і свободи людини, європейське майбутнє України.

На жаль і сьогодні, через п'ять років від тих подій не названо імена вбивць і не покарано причетних до злочинів.

23 лютого

100 років з дня народження Петра Федуна (псевдонім — Полтава) (1919 — 1951), військового та політичного діяча, члена ОУН та УПА

Петро Федун-Полтава

Петро Федун народився 23 лютого 1919 р. в селі Шнирів Бродівського повіту (тепер — Бродівський район Львівської області) в селянській родині.

У 1931 р. вступив на навчання до Бродівської державної гімназії імені Юзефа Коженювського — навчального закладу гуманітарного типу з посиленням вивчення класичних мов (тоді з польською мовою викладання).

Саме в гімназії відбулося формування його світоглядних позицій та національно-патріотичних переконань, під впливом о. Михайла

(Євгена Осадця) відомого духовного композитора, диригента хору «Боян», викладача української філології.

У підпільну роботу Організації Українських Націоналістів Петро Федун активно включився в середині 30-х рр. Є свідчення про те, що в 1936 р. він разом з двома односельцями (Б. Панасюком та В. Яшуном) належав до юнацького осередку ОУН і читав у селі лекції для молоді. У 1939 р., успішно здавши матуру, вступив на медичний факультет Львівського університету. З того часу постійно мешкав у Львові на вулиці Глибокій, 1.

Редактор журналу «Юнак», крайовий провідник юнацтва ОУН ЗУЗ 1942 – 1943 рр., комендант Школи кадрів юнацтва ОУН в Карпатах 1944 р.

Працюючи в референтурі пропаганди Крайового проводу ОУН ЗУЗ П. Федун «Волянський» включається в роботу по лінії УПА, працює комендантом Школи кадрів юнацтва ОУН в Карпатах (1944). При формуванні військових штабів на терені дій УПА його було призначено начальником 6-го (політвиховного) відділу КВШ УПА-Захід. 22 січня 1946 року підвищений до звання сотника політвиховника УПА.

Від 1946 року керівник Головного осередку пропаганди проводу ОУН, редактор підпільних видань, референт політвиховного відділу ГВШ (1946–1949), керівник Бюро інформації УГВР (1946–1951).

Член Проводу ОУН від літа 1950 року.

Петро Федун — головний ідеолог («політви-

ховник») українського збройного підпілля ОУН-УПА другої половини 1940 (фактично уже з 1945 р. після загибелі Я. Бусела і відходу на Захід Д. Маївського і там теж його загибелі) — початку 1950-х рр.

Публіцистичні праці Петра Федуня якнайповніше на ті часи висвітлювали українську точку зору на передумови зародження, необхідність, хід та перспективи «повстанчої боротьби» ОУН-УПА в Україні.

Уважається, що саме публіцистична творчість і пропагандивна діяльність «Петра Полтави» як чолового ідеолога («політиховника») ОУН-УПА (поряд з його попередниками на цьому головному ідеологічному посту Д. Маївським і Я. Бусолом та такими «повстанськими публіцистами», як: поет

М. Дяченко-Боєслав, О. Дяків-Горновий, Й. Позичанюк і ін.) вповні забезпечила ідейно-політичне підґрунтя для довголітньої нерівної і виснажливої боротьби українських повстанців на ЗУЗ. Він же, головно, і розробив ідеологічно-політичну базу для продовження збройного опору на Західній Україні в нових (не фронтових, а підпільних) умовах.

У цьому плані він насамперед обґрунтовував необхідність і безкомпромісність «повстанчої боротьби» ОУН-УПА, як і те, що «підпільна і партизанська боротьба в умовах Советського Союзу є єдино можливою формою політичної протирежимної боротьби взагалі», оскільки всяке політичне інакодумання тут заборонене.

28 лютого

130 років з дня народження Павла Шандрука (1889–1979),

військового діяча, генерал-хорунжого Армії УНР

28 лютого 1889 народився видатний український і польський військовий діяч Павло Феофанович Шандрук (1889-1979, Нью-Джерсі), генерал-хорунжий армії УНР (1920), генерал-полковник УНА (1945). З квітня 1945 командував Української національної армії. Народився на Волині. Закінчив Ніжинський історико-філологічний інститут князя Безбородька (1911) і Олексіївське військове училище в Москві (1913).

В армії УНР з 1917 по 1920, з квітня 1920 командир бригади Третьої Залізної Дивізії і генерал-хорунжий. З кінця 1920 в Польщі, один із засновників військового журналу «Табір». Був активним учасником руху визволення поневолених народів СРСР «Прометей»

(рух заснований в Парижі в 1926 році, до складу увійшли представники Азербайджану, Донських козаків, Грузії, Ідель-Уралу, Інграм, Карелії, Комі, Криму, Кубані, Північного Кавказу, Туркестану і України; в Тбілісі є пам'ятник Прометею на честь руху).

У березні 1945 у Веймарі (Німеччина) був створений Український Національний Комітет (УНК) «як єдиний представник українського народу» під головуванням генерал-хорунжого Павла Шандрука (заступники — професор Володимир Кубійович і адвокат з Харкова Олександр Семененко), з 22 лютого 1945 почалося формування Української Національної Армії (УНА), військові сили якої планувалося зосередити в Австрії. Передбачалося

Павло Шандрук

зібрати до складу цієї української визвольної армії всіх українців, що билися у складі німецьких збройних сил.

З 24 квітня 1945 Шандрук — командувач Української національної армії (Українська Національна Армія), сформованої Верховним Командуванням Вермахту на основі 14-ї дивізії СС «Галичина» (в УНА — 1-ша Українська дивізія) та Української визвольної армії (Українське Визвольне Військо) (в УНА — 2-а Українська дивізія). П.Шандрук був призначений командувачем УНА. Шандрук призначений за пропозицією Президента Української Народної Республіки Андрія Лівицького та інших провідних політичних діячів. До формування УНА було залучено полковника Петра Дяченка, який у той час командував третім українським пішим полком. 21 лютого він прибув до Берліна, разом зі своїм ад'ютантом В. Гладичем.

Після війни був у полоні, зажадав особистої зустрічі з генералом Владиславом Андерсом, що знав його ще з воєнних дій в 1939 р, і, за клопотанням останнього, його солдати не потрапили в полон радянським військам, позаяк були оголошені польськими громадянами. Шандрук жив в еміграції у Німеччині, з 1949 в США. У 1965 нагороджений Андерсом (як главою польського уряду у вигнанні) польським орденом *Virtuti Militari* за героїзм під час військових дій 1939 Автор праць з військової історії. Був редактором збірки «Українсько-московська війна в 1920 р. в документах».

БЕРЕЗЕНЬ

4 березня

70 років з дня народження Володимира Івасюка (1949–1979), композитора, поета, основоположника української естрадної музики, Героя України

15 березня

80 років з дня проголошення незалежності Карпатської України (15.03.1939)

17 березня

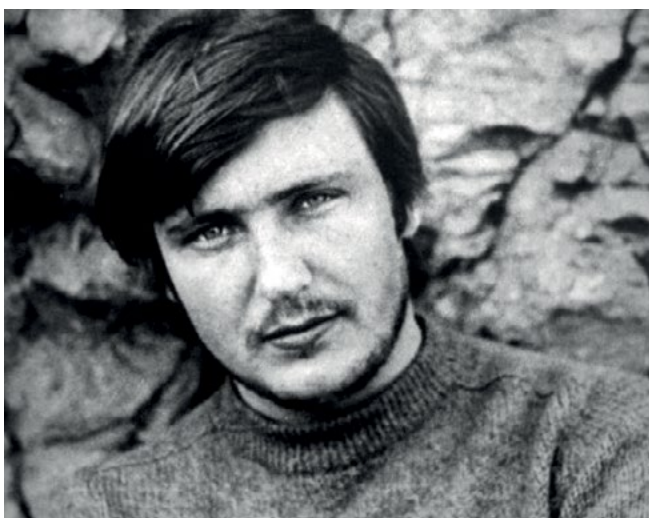
Створено Українську Центральну Раду

20 березня

380 років з дня народження Івана Мазепи (1639–1709), гетьмана України, військового та політичного діяча, мецената.

4 березня

**70 років з дня народження
Володимира Івасюка (1949–1979),**
композитора, поета, основоположника
української естрадної музики, Героя України

Володимир Івасюк

Володимир Івасюк народився 4 березня 1949 року у районному містечку Кіцмань Чернівецької області в сім'ї вчителів Михайла та Софії Івасюків. Вже у три роки він проявив величезну увагу до музики, в п'ять років оволодів мистецтвом гри на скрипці.

В 1964 році Володимир створює в школі ансамбль «Буковинка» й пише для нього свої перші пісні, серед яких найперша «Колискова». Колектив здобуває перемоги на кількох самодіяльних конкурсах, їде до Києва, там його помічають, запрошують на обласне телебачення.

В 1966 році він працює слюсарем на заводі та паралельно веде заводський хор. Далі вступ до Чернівецького медінституту. Саме там Володимир створює геніальні твори «Червона Рута» та «Водограй», яким судилося полонити серця мільйонів українців та принести Івасюку славу геніального народного композитора.

У 1972 році Івасюк перебирається до Львова де вступає до підготовчого композиторського факультету Львівської консерваторії та переводиться на IV курс Львівського медичного інституту. Популярність Володимира невпинно зростає в тому числі і за рахунок

виконання його пісень «Балада про дві скрипки» та «У долі своя весна» тоді молодого співачкою Софією Ротару.

Але незважаючи на всі видимі успіхи композитора його життя було всіяне масою неприємностей, які йшли від комуністичної системи тодішньої УРСР. Справа в тому, що тодішня радянська система всіляко протидіяла будь-яким проявам національної культури українців, яка виходила за межі пропаганди комуністичної ідеології. Тому яскрава постать композитора була не вигідна курсу партійної верхівки.

24 Квітня 1979 року на піку творчої слави Володимир Івасюк загадково зникає у Львові. А вже 18 травня тіло композитора знайшли у військовій зоні Брюховецького лісу недалеко

від Львова повішеним. Слідство висунуло єдину версію самогубство внаслідок тривалого психічного розладу.

На похорон, що відбувся 22 травня, не зважаючи на жорстку заборону керівництва, прийшли десятки тисяч людей з усієї України. Це була не бачена як на ті часи акція непокори владі.

Але навіть після похорону продовжилося страшне цькування пам'яті Володимира. Могили тричі підпалювали, а пам'ятник чекав 10 років дозволу на встановлення. Не зважаючи на це величезна народна любов до митця живе й досі.

15 березня

80 років з дня проголошення незалежності Карпатської України (15.03.1939)

В ніч на 15 березня 1939 прем'єр-міністр А. Волошин проголосив Карпатську Україну незалежною державою. Рішення було закріплене на засіданні Сейму 15 березня 1939 р., який також обрав Волошина президентом та затвердив державні символи (синьо-жовтий прапор, гімн «Ще не вмерла Україна» та тризуб св. Володимира Великого у сполученні з гербом Закарпаття). 15 березня Будапешт запропонував Хусту включити територію Карпатської України до складу Угорщини. Волошин відмовився, тож угорці вирішили атакувати.

Найбільш кровопролитні зіткнення відбулися на Хустському відтинку фронту, кульмінацією став бій на Красному полі 16 березня 1939 р. Тут карпатські січовики разом з українцями чехо-словацької армії та молоддю зі Севлюської (Виноградівської) учительської семінарії організували оборону проти регулярної угорської армії з танками, літаками, артилерією та важкою зброєю. Їм вдалося вдень затримати агресора, проте вже ввечері столиця Карпатської України впала. Наступного дня угорці захопили Рахів, в 18 березня був взятий останній пункт оборони січовиків — Воловець. Проте із повною окупацією боротьба не завершилася: потужний

партизанський рух діяв до кінця травня 1939 р., а поодинокі підпільники — до січня 1940 р. Загалом під час окупації території Закарпаття угорськими військами збройні сили Карпатської України провели близько 22 великих і малих боїв. Утрати січовиків у них становили до 1,5 тис. осіб убитими, пораненими та полоненими. Втрати противника склали від 100 до 200 убитими та до 500 пораненими. Після поразки Карпатської України ще близько 4,5 тис. патріотів стали жертвами угорського терору.

17 березня

Створено Українську Центральну Раду, 1917

Російська революція, що почалася в лютому 1917 року, була поштовхом для піднесення національно-визвольного руху українського народу. В Україну звістка про повалення самодержавства прийшла на початку березня 1917 року. За ініціативою Товариства українських поступовців (ТУП) і Української соціал-демократичної робітничої партії (УСДРП) в Києві 3 (16) березня 1917 року було скликано представників політичних, громадських, культурних та професійних організацій. Цього

ж дня, на засіданні делегатів, було оголошено про створення громадського комітету.

У новоутвореному комітеті не було єдиної думки щодо майбутнього статусу України. Самостійники на чолі з Миколою Міхновським виступали за негайне проголошення незалежності. Автономісти (Володимир Винниченко, Дмитро Дорошенко і їх прихильники з ТУПу) бачили Україну автономною республікою у складі федеративної Росії.

Українська Центральна Рада

Таким чином, сформувалися два центри національних сил з різними поглядами на державно-політичну організацію. Прагнучи уникнути розколу в національному русі, керівники обох організацій погодилися на створення об'єднаної організації, яка дістала назву Української Центральної Ради. Самостійники пішли на об'єднання з федералістами, бо сподівалися, що розвиток революції приведе останніх до визнання необхідності незалежності України. Але ці сподівання збулися не скоро.

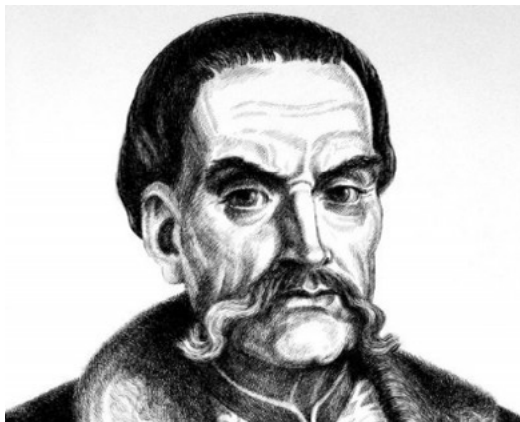
4 (17) березня 1917 року в Києві на Володимирській, 42, у приміщенні українського клубу «Родина» з ініціативи Товариства українських поступовців за участю українських політичних партій, українських військовиків, робітників, духовенства, кооператорів, студентства, громадських і культурних організацій (Українське Наукове Товариство, Укра-

їнське Педагогічне Товариство, Товариство українських техніків і агрономів тощо) було проголошено утворення Української Центральної Ради. Головою УЦР заочно обрано Михайла Грушевського, якого тимчасово заступав Володимир Науменко, а товаришами голови — Дмитра Антоновича і Дмитра Дорошенка.

Цього ж дня, 4 березня, УЦР телеграмою повідомила керівників Тимчасового уряду Георгія Львова і Олександра Керенського про своє утворення. Офіційне діловодство УЦР розпочалося 9 (22) березня, коли обговорювалось питання про виготовлення печатки УЦР, передачу УЦР будинку Педагогічного музею, утворення агітаційної школи та ін. З часом Рада мала скликати український парламент і сформувати звітний перед ним уряд.

20 березня

380 років з дня народження Івана Мазепи (1639–1709), гетьмана України, військового та політичного діяча, мецената

Іван Мазепа

Народився Іван Мазепа 20 березня 1639 в шляхетській православній родині на хуторі Мазепинці Київського воєводства (неподалік від Білої Церкви).

У 1665 році Мазепа зайняв посаду Чернігівського підчашого, а в 1669 він став ротмістром гвардії гетьмана Дорошенка. У 1674 році потрапив до запорозьких козаків, де через кілька років став генеральним осавулом. З 1687 гетьман Війська Запорозького лівого берега Дніпра, а з 1704 року, після об'єднання територій Лівобережної та Правобережної України, війська Запорозького обох сторін Дніпра (1687-1708). Другий в російській історії кавалер ордена Андрія Первозваного («славного чину святого апостола Андрія кавалер») з 1700 року. Князь Священної Римської імперії з 1 вересня 1707.

І. Мазепа був першим українським гетьманом, який незмінно тримав гетьманську булаву протягом майже 22 років (8081 днів). Цей період характеризувався економічним розвитком України-Гетьманщини, стабілізацією соціальної ситуації, піднесенням церковно-релігійного життя та культури.

На початку XVIII ст., в умовах Північної війни (1700-1721), гетьман І. Мазепа в союзі з польським королем Станіславом Лещинським та шведським королем Карлом XII здійснив спробу реалізувати свій військово-політичний проект, метою якого був вихід з-під протекторату Московської держави і утворення на українських землях незалежної держави. У 1708 році таємно перейшов на бік противника Російської держави в Північній війні шведського короля Карла XII, майже за рік до його розгрому російською армією. За зраду присязі відданий громадянській страті з позбавленням титулів і нагород, які він отримав від царя. У 1709 році Петро I наказав виготовити в єдиному екземплярі Орден Іуди, яким припускали нагородити Мазепу за зраду російського царя. Російська православна церква піддала Івана Мазепу анафемі. Втікаючи після поразки від переслідування російської кінноти, Мазепа і Карл XII знайшли притулок у Молдові, що належала Османській імперії. Тут, біля міста Бендери у селі Варниця, 21 або 22 вересня 1709 року Іван Мазепа помер і був похований. Згодом перепохований в Галаці (нині Румунія).

КВІТЕНЬ

2–4 квітня

Всеукраїнський семінар-тренінг, («Джура»), «Український кордон – 2019»

4 квітня

День створення НАТО

5 квітня

прийнято першу Конституцію

11 квітня

Міжнародний день визволення в'язнів концтаборів

12 квітня

140 років з дня народження Андрія Лівіцького (1879–1954), громадського, політичного, державного діяча, правника

II декада квітня

Всеукраїнський семінар-тренінг «Школи виховників джур – III»

26 квітня

Міжнародний день пам'яті Чорнобиля, Міжнародний день пам'яті жертв радіаційних аварій і катастроф

21–25 квітня

75 років з часу бою Української Повстанської Армії під Гурбами (21–25.04.1944)

4 КВІТНЯ

День створення НАТО

4 квітня 1949 року у Вашингтоні представниками 12-х країн — США, Великобританії, Франції, Італії, Бельгії, Нідерландів, Люксембурга, Канади, Данії, Ісландії, Норвегії та Португалії — підписано Північно-атлантичний пакт (НАТО) про воєнно-політичний союз, що ставив за мету колективний захист демократичних свобод і протидію комуністичній експансії.

Сьогодні членами НАТО є 29 країн: Албанія, Бельгія, Велика Британія, Греція, Данія, Ісландія, Іспанія, Італія, Канада, Люксембург, Нідерланди, Німеччина, Норвегія, Польща, Португалія, Сполучені Штати Америки, Туреччина, Угорщина, Франція, Чехія, Литва, Латвія, Естонія, Румунія, Болгарія, Словаччина, Словенія, Хорватія і Чорногорія.

Ухвалення всіх рішень в Альянсі відбувається на засадах консенсусу. Кожна країна-член НАТО має право вето.

НАТО не має власних збройних сил, у розпорядженні Альянсу є збройні сили — країн-членів. (Деякі держави-члени НАТО взагалі не мають власних армій, зокрема Люксембург та Ісландія).

Будь-яка держава-член має право виходу з Альянсу. За історію організації цим правом скористалися Франція та Греція, які відпо-

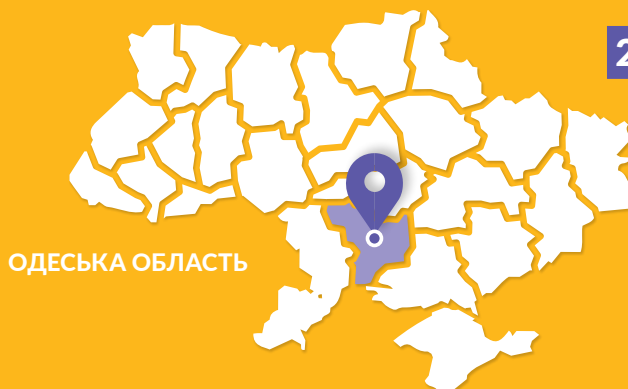
відно у 1966 р. та у 1974 р. вийшли з військової структури НАТО, однак залишилися в межах її політичної структури. У 1980 році повна участь Греції у військовій структурі НАТО була відновлена. Франція також відновила участь у військовій структурі НАТО, про що було оголошено під час ювілейного Саміту НАТО в Страсбурзі в 2009 році, коли Організація відзначала 60-річчя з часу свого заснування.

НАТО розвиває розгалужену систему партнерств, до якої входять Рада євроатлантичного партнерства, особливі партнери Україна, Грузія, країни Середземноморського діалогу (Алжир, Єгипет, Ізраїль, Йорданія, Мавританія, Марокко, Туніс), Стамбульської ініціативи (Бахрейн, Катар, Кувейт та ОАЕ), західноєвропейські нейтральні країни (Австрія, Ірландія, Мальта, Фінляндія, Швейцарія, Швеція), а також контактні країни (Австралія, Нова Зеландія, Південна Корея, Японія).

Альянс у 2014 році припинив практичну співпрацю з Російською Федерацією після її агресії проти України, проте залишив канал комунікації — Раду НАТО-РФ і розпочав провадження політики стримування РФ.

Всеукраїнський семінар-тренінг, («Джура») УКРАЇНСЬКИЙ КОРДОН–2019

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

2 – 4 КВІТНЯ

МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

- підготувати тренерів-вихователів для організації та проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») за додатковим напрямком «Джура-Прикордонник» у прикордонних районах України;
- підведення підсумків проведення Всеукраїнського форуму «Український кордон – 2018» та Всеукраїнського вишколу «Джура-Прикордонник»;
- ознайомити учасників заходу з порядком проведення Всеукраїнського вишколу «Джура-Прикордонник», який відбудеться у червні 2019 року;

УЧАСНИКИ:

представники прикордонних міст / районів або таких, що знаходяться на розмежувальній лінії з окупованими і неконтрольованими територіями України, які відповідають за координацію та розвиток «Сокіл» («Джура») та планують взяти участь у Всеукраїнському вишколі, «Джура-Прикордонник» в червні 2019 р. Виключення можуть бути лише для діючих клубів «Юний прикордонник».

Кількість учасників – близько 100 осіб.

ПАРТНЕРИ:

Департамент освіти і науки Одеської ОДА та Державна прикордонна служба України.

* спрямований на підготовку громадських активістів, які залучаються до організації і проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл»

1919

УКРАЇНСЬКИЙ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ
СЕМІНАР
ІЗМАЇЛ, ОДЕСЬКА ОБЛ.

КОРДОН

2019

Міністерство
освіти та спорту
України

ДЕРЖАВНА ПРИКОРДОННА
СЛУЖБА УКРАЇНИ

ДМИТРО ВИТОВСЬКИЙ

Сотник Легіону Українських
Січових Стрільців, полковник,
начальник командант
УГА

ОЛЕКСАНДР ПИЛЬКЕВИЧ

Український військовий дітяч,
генерал-хорунжий Армії УНР

- Столиця держави
- Столиця Автономної республіки Крим і районний центр
- Районний центр, місто
- Межі областей і Автономії республіки Крим
- Українські етнічні території поч. ХХ ст.

СУЧАСНІ
КОРДОНИ УКРАЇНИ

КОРДОНИ ТА ТЕРИТОРІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ
РЕСПУБЛІКИ
після проголошення
Акту Злуки 22.01.1919

В'ЯЧЕСЛАВ СЕМЕНОВ

Старший лейтенант української армії,
Герой України

5 квітня

прийнято першу Конституцію

Перша українська Конституція була прийнята на зборах козацтва біля містечка Тягіна на правому березі річки Дністер 5 квітня 1710 року.

Відома назва цього документа — «Пакти та Конституції прав і вольностей Війська Запорізького», а повна — «Договір та Встановлення прав і вольностей Війська Запорозького та всього вільного народу Малоросійського між Ясновельможним гетьманом Пилипом Орликом та між Генеральною старшиною, полковниками, а також названим Військом Запорозьким, що за давнім звичаєм і за військовими правилами схвалені обома сторонами вільним голосуванням і скріплені найяснішим гетьманом урочистою присягою».

Реальної сили Конституція Пилипа Орлика так і не набула, оскільки складалася вона на чужині та її укладачі не мали змоги повернутися в країну. Але в історії вона залишилася як оригінальна правова пам'ятка, яка вперше

в Європі обґрунтовує можливість існування парламентської демократичної республіки.

Оригінал першої сторінки Конституції зберігається в Національному архіві Швеції. Остання сторінка україномовного документу — у Російському державному архіві давніх актів (м. Москва) із оригінальним підписом Пилипа Орлика та печаткою Війська Запорозького.

Прогресивне людство зберігає пам'ять про Пилипа Орлика, насамперед, як про автора першої в історії людства конституції демократичного суспільства.

Історики мають різні думки щодо того, чи був цей документ Конституцією у сучасному розумінні цього слова або прогресивним твором, який випередив свій час, адже перші Конституції в Європі і США з'явилися лише сімдесят років потому.

11 квітня

Міжнародний день визволення в'язнів концтаборів

Міжнародний день визволення в'язнів концтаборів — встановлено в пам'ять про інтернаціональне повстання в'язнів концтабору Бухенвальд, що сталося 11 квітня 1945 року.

Концтабори — це місця укладання великих мас людей, поміщених туди за політичними, соціальними, расовими, релігійними та іншими ознаками. Широке розповсюдження вони отримали в роки Другої світової війни і були розташовані, як у самій нацистській Німеччині, так і на окупованих нею територіях.

22 березня 1933 року в Дахау почав діяти перший концентраційний табір у нацистській Німеччині, а в наступні роки нацисти створили мережу цих таборів, перетворених у місця організованого систематичного вбивства мільйонів людей.

Всього на території Німеччини та окупованих нею країн діяло більше 14 тисяч концтаборів, гетто та в'язниць. За визнанням самих есе-сівців, в'язень, тривалість життя якого в таборі складала менше року, приносив нацистам майже півтори тисячі рейхсмарок чистого прибутку.

За роки Другої світової війни через табори смерті пройшли понад 20 мільйонів осіб з 30 країн світу, з них 5 мільйонів — громадяни

Радянського Союзу. Приблизно 12 мільйонів чоловік так і не дожили до звільнення, серед них — близько 2 мільйонів дітей.

11 квітня 1945 року в'язні Бухенвальда (Buchenwald) підняли інтернаціональне повстання проти гітлерівців і вийшли на свободу.

На Нюрнберзькому процесі 1946 році міжнародний трибунал визнав, що ув'язнення в неволі мирних громадян іноземних держав, так само як і використання в примусовому порядку їх праці в інтересах Німеччини, є не тільки військовим злочином. Воно було кваліфіковано як злочин проти людства.

12 квітня

140 років з дня народження Андрія Лівницького (1879–1954), громадського, політичного, державного діяча, правника

12 квітня 1879 р. народився політичний і державний діяч Андрій Лівницький.

Він навчався у Прилуцькій гімназії, колеґії Павла Галаґана в Києві, на математичному та правничому факультетах Київського університету св. Володимира.

За діяльність серед української громади його двічі ув'язнювали. Після цього вислали до Полтавської губернії під нагляд поліції. Після навчання Лівницький працював у судах Лубен, Харкова, мировим суддею Золотоніського повіту.

Лівницький став одним із засновників Револьюційної української партії.

Був членом Центральної Ради. Обіймав посаду Полтавського губерньського комісара. Входив до складу української делегації на переговорах у Брест-Литовську.

Після приходу до влади гетьмана Павла Скоропадського Лівницького усунули з посади губерньського комісара. Він увійшов до опозиційного гетьманській владі Україньського національного союзу. Виконував обов'язки повітового і губерньського комісара на Полтавщині під час антигетьманського повстання.

В уряді Директорії був міністром юстиції, заступником голови Ради Міністрів в уряді Бориса Мартоса, керував Міністерством закордонних справ і Міністерством юстиції УНР. У жовтні 1919 р. очолив дипломатичну місію УНР у Польщі.

11 лютого 1920 р. Андрія Лівницького у Кам'янці-Подільському заарештували за наказом польського головного комісара Волині та Подільського фронту. Через місяць МЗС Польщі вибачалось за «прикрий випадок».

22 квітня 1920 р. Лівницький підписує від Україньської Народної Республіки союзний договір з Польщею. В уряді УНР В'ячеслава Прокоповича він обіймав посади заступника голови Ради Міністрів та міністра юстиції.

У 1920-1926 рр. Андрій Лівницький очолював уряд УНР у вигнанні. Став Головою Директорії УНР і Головним Отаманом військ УНР після загибелі Симона Петлюри. Мешкав у Варшаві під наглядом польської поліції. Після Другої світової війни переїхав до Німеччини.

Андрій Лівницький помер 17 січня 1954 р. в Карлсруе, ФРН. Був похований на кладовищі Вальдфрідгоф у Мюнхені. Згодом його перепоховали на українському меморіальному цвинтарі в Баунд-Брук біля Нью-Йорка.

Всеукраїнський семінар-тренінг «ШКОЛИ ВИХОВНИКІВ ДЖУР–III»

ТЕРНОПІЛЬСЬКА
ОБЛАСТЬ

II ДЕКАДА КВІТНЯ

МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

підготовка тренерів Школи виховників Джур, які будуть проводити вишколи для виховників гри, що в свою чергу сприятиме створенню постійно діючих осередків гри – куренів.

УЧАСНИКИ:

Кількість учасників — 35.

ПАРТНЕРИ:

Управління сім'ї та молоді Тернопільської ОДА
Український державний центр національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму
учнівської молоді Міністерства освіти і науки України

*спрямований на підготовку громадських активістів, які залучаються до організації і проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)

26 квітня

Міжнародний день пам'яті Чорнобиля,

Міжнародний день пам'яті жертв радіаційних аварій і катастроф

Чорнобильська катастрофа — техногенна екологічно-гуманітарна катастрофа, спричинена двома тепловими вибухами і подальшим руйнуванням четвертого енергоблоку Чорнобильської атомної електростанції, розташованої на території УРСР, в ніч на 26 квітня 1986 року.

Руйнування мало вибуховий характер, реактор було повністю зруйновано і в довкілля було викинуто велику кількість радіоактивних речовин. Відбувся викид потужністю в 300 Хіросім.

Радіоактивна хмара від аварії пройшла над європейською частиною СРСР, більшою частиною Європи, східною частиною США. Приблизно 60 % радіоактивних речовин осіло

на території Білорусі. Близько 200 000 осіб були евакуйовані із зон забруднення.

Спершу керівництво УРСР та СРСР намагалося приховати масштаби трагедії, але після повідомлень з Швеції, де на АЕС Форсмарк були знайдені радіоактивні частинки, принесені з східної частини СРСР, та оцінки масштабів зараження, розпочалася евакуація близько 130 000 мешканців Київської області із забруднених районів. Радіоактивного ураження зазнали близько 600 000 осіб, насамперед ліквідатори катастрофи. Навколо ЧАЕС створена 30-кілометрова зона відчуження.

Чорнобильська катастрофа

21–25квітня

75 років з часу бою Української Повстанської Армії під Гурбами (21–25.04.1944)

Битва під Гурбами. Художник Ю. Журавель

Бій під Гурбами — бій між військами НКВС СРСР і силами УПА, що відбувся з 21 по 25 квітня 1944 року біля урочища Гурби на півдні Здолбунівського району й охопив частину сучасних Дубенського та Острозького районів Рівненщини і Кременецького та Шумського районів Тернопільщини. Закінчився тактичною перемогою радянських військ та виходом з оточення українських повстанців. Після бою переможці спалили навколишні села Гурби та Антонівці, а жителів вивезли. Кількість загиблих військових і цивільних осіб точно не встановлена.

Бій відбувся під час переходу частин УПА через німецько-радянські фронти. Розбиті німецькі війська вже не загрожували частинам УПА, тому найбільшу небезпеку для українських повстанців становили відділи НКВС.

ПРИЧИНИ БОЮ

На думку Петра Мірчука, головною причиною, яка призвела до бойових дій під Гурбами, став замах вояків УПА на командувача 1-м Українським фронтом Миколу Ватутіна.

Операцію УПА проти М. Ф. Ватутіна було проведено 29 лютого 1944 року неподалік від села Миятин. На під'їзді до Миятина ескорт штабних автомашин радянського генерала потрапив до засідки упівської сотні. Головну машину, що прийняла на себе перший удар, було підбито. Під час бою генерал М. Ф. Ватутін зазнав важкого поранення. Його доставили спершу до військового лікаря, а потім до Рівного. За деякими даними, акцію проти Ватутіна спланувала верхівка радянської влади. Незважаючи на спроби лікарів, а також на листи самого

Ватутіна Сталіну з проханням врятувати його життя, 15 квітня 1944 року Ватутін помер. На пошуки упівської сотні до Милятина миттєво відрядили опергрупу «СМЕРШ» у складі 60 осіб. Але ще до їхнього приходу повстанцям, а також переважній більшості жителів села вдалося відійти до лісу.

У відповідь на смерть Ватутіна НКВС почало широкомасштабні каральні операції проти УПА. Одним із завдань було знищення великого угруповання повстанців в районі гурбівських лісів.

Іншою причиною могла стати масштабна мобілізація населення західних регіонів України до лав Червоної армії. Призов чоловічого населення міг призвести до ситуації, коли в УПА не залишалося людського ресурсу для поповнення своїх лав. Про спроби українських повстанців зірвати мобілізацію свідчать численні атаки на потяги із новобранцями та на призовні пункти.

ТРАВЕНЬ

I декада травня

Всеукраїнська теренова гра,
«Гурби – Антонівці – 2019»

8 травня

День пам'яті та примирення
в Україні, Дні пам'яті та примирення, присвячені пам'яті
жертв Другої світової війни

12 травня

День матері

II декада травня

Всеукраїнський семінар-тренинг,
«Джура – Прикордонник»

14 – 16 травня

Всеукраїнський семінар-тренинг,
«Співпраця – 2019»

15 травня

Міжнародний день сім'ї

16 травня

День вишиванки

18 травня

День скорботи і пам'яті жертв
депортації кримськотатарського народу

19 травня

День пам'яті жертв
політичних репресій

II декада травня

Всеукраїнський вишкіл
«Джура – Десантник»

23 травня

День героїв

25 – 26 травня

Всеукраїнський фестиваль
«Під Покровом Тризуба – 2019»

Всеукраїнська теренова гра ГУРБИ–АНТОНІВЦІ–2019

І ДЕКАДА ТРАВНЯ

ТЕРНОПІЛЬСЬКА
ОБЛАСТЬ

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ЗАХОДУ:

лісовий масив біля села Антонівці Шумського району Тернопільської області.

Протягом трьох діб близько 400 учасників живуть в лісі та відтворюють партизанську боротьбу на місці найбільшого бою УПА проти НКВС, змагаються за перемогу та набувають неоціненний досвід командної роботи та поведіння в екстремальних умовах.

Гра відбувається у лісі площею 20 км² та триває 3 доби без перерви, часто найцікавіші події розгортаються саме вночі. За перемогу змагаються 2 курені — «Вовки» та «Леви». Курені діляться на підрозділи: чоти і рої (як в УПА). А «життя» учасника — це наруканна пов'язка. Перемогти — означає здобути найбільшу кількість балів: «вбити» якомога більше суперників, знайти ворожий штаб з прапором та втримати свій. «Вбити» — означає зірвати наруканну пов'язку гравця у бої, застосовуючи лише прийоми боротьби, без прямих ударів.

Ставши учасником гри «Гурби-Антонівці», ти відчуєш дух братерства та побачиш світ по-іншому!

ФАКТИ ПРО ГРУ

- гра проводиться 15 років
- 400 учасників
- молодь з 21 області України, Білорусі та Сполучених Штатів Америки приїхала на гру у 2016
- 20 км² лісового масиву на місці найбільшого бою УПА проти НКВС у 1944 році
- гра тримає 3 доби без перерв
- учасники попередніх ігор — 14-та сотня Самооборони Майдану, волонтери мережі «Вільні Люди»
- після гри учасники проводять екологічну акцію з прибирання лісу
- перед грою частина учасників проводить волонтерку з упорядкування музею «Штаб УПА-Південь»

ПАРТНЕРИ

Відділ сім'ї та молоді Тернопільської ОДА та громадська організація «Молодіжний націоналістичний конгрес»

*спрямована на вшанування героїв боротьби Українського народу за незалежність і територіальну цілісність України

8 травня

День пам'яті та примирення в Україні,
Дні пам'яті та примирення, присвячені
пам'яті жертв Другої світової війни

Пам'ятний день в Україні, який відзначають 8 травня, в річницю капітуляції нацистської Німеччини (цю подію прийнято розглядати як символ перемоги над нацизмом). Відповідно до Указу Президента України, підписаного 2015 року, метою відзначення є «гідне вшанування подвигу українського народу, його визначного внеску в перемогу Антигітлерівської коаліції у Другій світовій війні та висловлення поваги всім борцям проти нацизму».

Україна традиційно вшановує День пам'яті та примирення і День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні. У ці дні важливо нагадати про непересічну роль українців у

перемозі Об'єднаних Націй у Другій світовій війні, висловити повагу всім борцям проти нацизму, увічнити пам'ять про загиблих воїнів, жертв війни, воєнних злочинів, депортацій та злочинів проти людяності, скоєних у ці роки.

8 травня 1945 року набув чинності Акт про капітуляцію Німеччини. Ця дата дає можливість оцінити внесок Українського народу в перебіг і завершення Другої світової війни, підсумувати її масштабні спустошливі наслідки для України, а також винести життєво важливі уроки для нашої держави сьогодні.

12 травня

День матері

В Україні офіційно відзначається щорічно, починаючи з 2000 року, у другу неділю травня.

День матері вперше було проголошено американкою Джулією Ворд Гоув у 1872 році. «День матері», за версією Джулії Ворд, — день єдності матерів у боротьбі за мир у всьому світі. Концепція Джулії Ворд не знайшла широкої підтримки ні в США, ні в інших країнах.

У 1907 році американка Анна Джарвіс з Філадельфії виступила з ініціативою вшанування матерів та їхньої ролі у житті кожної людини у пам'ять про свою матір, Анну Марію Рівз-Джарвіс, яка була відомою громадською діячкою, боролася за розвиток сфери охорони здоров'я у США. Анна написала листи до державних установ, законодавчих органів і видатним особам з пропозицією один день у році присвятити вшануванню матерів. У 1910 році штат Вірджинія перший визнав День Матері офіційним святом.

У 1914 році, президент США Вудро Вільсон оголосив другу неділю травня національним святом на честь усіх американських матерів. Після завершення Першої світової війни День Матері почали відзначати і в Європі.

Слідом за США другу неділю травня оголосили святом 85 країн (в тому числі: Бахрейн, Гонконг, Індія, Малайзія, Мексика, Нікарагуа, Об'єднані Арабські Емірати, Оман, Пакистан, Катар, Саудівська Аравія, Сінгапур, Австралія, Україна).

У вихованні велика роль відводиться матері, яка боролася за духовне збереження своїх дітей, щоб вони пам'ятали свою національну спадщину і походження.

В Україні жінка споконвіку асоціювалася з берегинею сім'ї. Саме від неї залежить виховання дитини.

День Матері відзначають другої неділі травня, який вважається місяцем Пречистої Діви Марії. До Матері Божої звертаються християни, просячи заступництва та допомоги. Богородиця посідає чільне місце в релігійній свідомості українців. Це пов'язане з ментальністю та суспільним ладом. Ще здавна князі благали її про заступництво, віддавали честь і хвалу Марії за перемогу в битвах. Богородиця стала опікункою лицарів українського духу — козаків.

Серед української громади День Матері вперше влаштував Союз українок Канади в 1928 році. Наступного року це свято відзначалося вже й у Львові. Ініціатором урочистостей була Олена Кисілевська, редактор тижневика «Жіноча доля». Також, 1929 року «Союз українок» зніціював впровадження цього свята на Тернопільщині. Організації «Просвіта», «Рідна школа», «Пласт», «Сокіл» та інші організовували концерти, конференції, фестивалі по всій Східній Галичині.

У 1939 свято заборонила радянська влада. З 1990 року завдяки зусиллям громадських організацій, зокрема Союзу українок, Свято матері повернулося в Україну.

Всеукраїнський семінар-тренінг СПІВПРАЦЯ–2019

14–16 ТРАВНЯ

МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

- налагодження конструктивної взаємодії між суб'єктами національно-патріотичного виховання;
- презентація календарного плану заходів національно-патріотичного виховання на 2019 рік;
- обмін досвідом щодо успішних методик залучення молоді до громадянської активності в сфері національно-патріотичного виховання молоді.

*спрямований на налагодження конструктивної взаємодії між суб'єктами національно-патріотичного виховання.

УЧАСНИКИ:

50%

представники структурних підрозділів з питань молоді обласних державних адміністрацій;

50%

представники центрів національно-патріотичного виховання + представники громадських об'єднань НПВ спрямування.

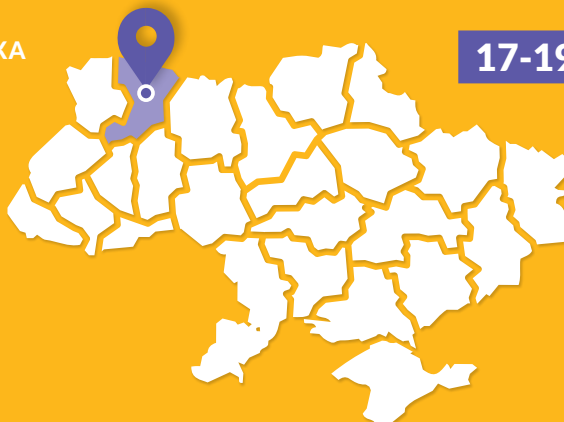
ПАРТНЕРИ:

Управління молодіжної політики та національно-патріотичного виховання Київської ОДА.

Всеукраїнський семінар-тренінг ДЖУРА – ПРИКОРДОННИК

РІВНЕНСЬКА
ОБЛАСТЬ

17-19 ТРАВНЯ

МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

підготовка громадських активістів, які залучаються до організації і проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), що, у свою чергу, сприятиме активному залученню молоді до національно-патріотичного та спортивного виховання, її фізичному та моральному загартуванню, формуванню ціннісних орієнтирів і громадянської свідомості, збереження звичаїв та традицій українського народу.

Актуальність даного проекту викликана необхідністю підготовки тренерів із різних областей України з метою організації та проведення на місцях вишколів виховників Джур, що сприятиме створенню постійно діючих осередків гри «Джура» – куренів, у тому числі в прикордонних районах.

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ПРОЕКТУ:

- провести семінар-тренінг, на якому підготувати тренерів-вихователів для організації та проведення Джура-Прикордонник в різних регіонах країни;
- фізично та морально загартувати молодь на засадах цінностей українського козацтва.

УЧАСНИКИ:

Вік – 18-35 років.

ПАРТНЕРИ:

Управління у справах молоді та спорту Рівненської ОДА та Управління освіти і науки Рівненської облдержадміністрації
Рокитнівська РДА

*спрямований на підготовку громадських активістів, які залучаються до організації і проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)

15 травня

Міжнародний день сім'ї

У 1989 році Асамблея ООН проголосила 1994 рік Міжнародним роком сім'ї. Мета — поглиблення розуміння питань родини, об'єднання можливостей різних країн для розв'язання всіх найсерйозніших питань, пов'язаних із сім'єю. Запровадження свята було викликано стурбованістю світової спільноти сучасним становищем родини та її значенням у процесі виховання покоління, що підростає.

Отже, 20 вересня 1993 року відповідно до резолюції Генеральної Асамблеї ООН було запроваджено Міжнародний день сім'ї, який відзначається щороку 15 травня. На думку Генерального секретаря ООН Кофі Аннана,

коли зневажаються основні права однієї сім'ї — єдність всієї людської сім'ї, членами якої вони є, перебуває під загрозою.

Сім'я як основний елемент суспільства була і залишається берегинею людських цінностей, культури та історичної спадкоємності поколінь, чинником стабільності і розвитку. Завдяки сім'ї міцніє і розвивається держава, зростає добробут народу.

У всі часи за відношенням держави, а також за становищем родини в суспільстві судили про розвиток країни. Це тому, що щасливий союз сім'ї і держави — необхідна запорука процвітання і добробуту її громадян.

З сім'ї починається життя людини, тут відбувається формування її як громадянина. Вона є джерелом любові, поваги, солідарності та прихильності, то, на чому будується будь-яке цивілізоване суспільство, без чого не може існувати людина.

Центр ООН з проведення Дня сім'ї припускає, що святкування Дня на національному рівні сприятиме представленню проектів, орієнтованих на сім'ї, проведенню дискусій з проблем родини, конференцій і фестивалів.

16 травня

День вишиванки

Міжнародне свято, яке покликане зберегти споконвічні народні традиції створення та носіння етнічного вишитого українського одягу. Дата проведення — щороку в третій четвер травня (будній день). Свято є само-

бутнім і самодостатнім, не прив'язане до жодного державного чи релігійного. У цей день кожен охочий може долучитись до свята, одягнувши вишиванку на роботу, до університету, школи чи садочка.

Ідеєю свята є збереження українських цінностей та їх популяризація серед молоді та населення загалом. Свято не передбачає обов'язкових заходів, окрім одягання вишиванки. Хоча протягом усієї історії заходу з ініціативи студентів, школярів, громадських та культурних діячів проводяться концерти, хода, конкурси, вечорниці, ярмарки. Саме ж свято запрошує кожного свідомого громадянина до абсолютно простого вчинку — одягнути вишиванку і в ній піти на роботу чи на навчання. Разом із тим, така дія має глибокий контекст, адже йдеться про вираження своєї національної та громадянської позиції, культурну освіченість та духовну свідомість.

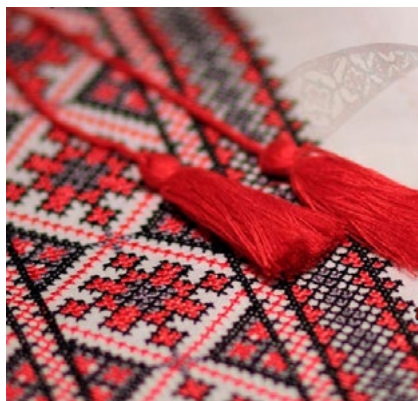
ІСТОРІЯ ВИШИВКИ ТА ТРАДИЦІЇ

Історія вишивки на теренах України має не одну тисячу років. Особливого ж значення набула в останні кілька століть. Переважно, вишивали дівчата. До весілля готували спеціальну скриню, у якій роками збирали посаг. Найбідніша дівчина мала 30-40 сорочок, середнього достатку 50-70 сорочок, а багата — 100 і більше.

За повір'ям, сорочку для немовляти мала вишити мати або бабуса. Під час тонкої роботи майстрині співали пісень і молилися. Вірили, що так сорочка стає оберегом. Сорочки для жінок пряли тільки з конопель або льону. Вважалося, що ці рослини захищають майбутню матір і її ще не народжене дитя.

У вишивці сакральне значення має все — від ниток, походження тканини до орнаменту, кількості стібків і кольору. Найдавнішою є вишивка білим по білому. Але рукоділля передувала довга процедура. Нитки вибілювали 3 роки.

Вишиванка вважається оберегом від усього лихого, що може статися в людському житті. Вона є символом краси та міцного здоров'я, а також щасливої долі. В Україні вишиванка теж символізує і родинну пам'ять, вірність та любов у сім'ї. Експерти вважають, що український народ намагається закодувати

щастя, долю, життя та волю в орнаменті вишиванок.

Кожен регіон мав свої візерунки. Легко впізнати Борщівську вишиванку з Тернопільської області. Тут переважає чорний колір. Існує легенда, під час татарського набігу загинули всі місцеві чоловіки, тож жінки з навколишніх сіл записяглися впродовж 7 поколінь вишивати тільки чорні сорочки.

Мали вишивальниці й своє свято — День Варвари 17 грудня. В цей день не можна було ні прибирати, ні прати, ні глину місити, а тільки вишивати.

У 19-му столітті Іван Франко почав поєднувати вишиванку з європейським костюмом і започаткував своєрідну моду. Сучасники згадували: «Де б він не з'являвся, неодмінно привертав увагу своїм піджаком та вишиваною сорочкою поміж пишних комірців та краваток».

У кінці 19 століття про український традиційний одяг заговорила вся Європа, яку важко чимось здивувати. В 1876 році Олена Пчілка видала альбом українських вишивок. Українські орнаменти зачарували тамтешніх модниць, а в самій Україні розпочалися перші наукові дослідження вишивки.

18 травня

День скорботи і пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу

Художній фільм «Хайтарма» / Україна, 2012, реж.: Ахтем Сеїтаблаєв

18 травня 1944 року розпочалася операція з депортації кримських татар. У цей день вшановують пам'ять жертв цього злочину (під час головної хвилі депортації 18-20 травня було виселено 180 014 осіб), а також відзначають його як День боротьби за права кримськотатарського народу.

Депортація кримськотатарського населення розпочалася о 3 годині ранку 18 травня 1944 року і завершилася, в основному, 20 травня. До операції було залучено 32 тис. співробітників НКВД. Депортованим давалося на

збори від кількох хвили до півгодини, дозволялося брати з собою особисті речі, посуд, побутовий інвентар та провізію в розрахунок до 500 кг на родину. В реальності ж вдавалося зібрати в середньому 20-30 кг речей та продуктів, абсолютна більшість майна залишалася і була конфіскована державою. Зафіксовано численні випадки мародерства. Протягом 2 днів кримських татар звозили машинами до залізничних станцій Бахчисарая, Джанкою та Сімферополя, звідки ешелонами відправляли на схід.

Під час головної хвилі депортації (18-20 травня) виселено 180 014 осіб, для перевезення яких було використано 67 ешелонів. Крім того, 6 тис. мобілізованих військоматами протягом квітня-травня кримськотатарських юнаків окремо відправлено на наряди Головного управління формування резервів до Гур'єва (Атирау, Казахстан), Куйбишева та Рибінська, а ще 5 тис. кримських татар заслано на роботи до таборів тресту «Московуголь». Разом вигнано з Криму за перші два дні 191 044 осіб. Окремо 5989 чоловік, звинувачених у співпраці з німцями, та іншого «антирадянського елементу» заарештовано під час депортації. Вони потрапили до ГУЛАГу і в подальшому не враховувалися в загальних зведеннях про вигнанців. Останній ешелон з депортованими прибув до Узбекистану 8 червня, певна частина кримських татар в дорозі загинула.

Депортація мала катастрофічні наслідки для кримських татар в місцях заслання. Протягом року до завершення війни від голоду, хвороб та виснаження загинуло понад 30 тис. кримських татар. Не меншої шкоди зазнало господарство Криму, позбавлене досвідчених працівників.

Після депортації радянський режим вдався до нівелювання історичної пам'яті про кримську державність та кримських татар. 25 червня 1946 року Крим був позбавлений статусу автономії та перетворений на зви-

чайну область РРФСР, а протягом наступних двох років понад 80% оригінальної кримської топоніміки було замінено на стандартні радянські назви.

Відселені з Криму кримські татари звільнені із спецпоселень на підставі указу Президії Верховної Ради СРСР від 28 квітня 1956 р. без права повернення в місця, звідки вони були вислані, та без повернення конфіскованого майна. Постанова Ради Міністрів УРСР від 15 грудня 1956 р. про розселення татар, німців, греків, болгар та вірмен, що раніше мешкали на території Кримської області і поверталися з місць поселення, визнавала неприпустимим їх повернення у Крим, а також вважала «недоцільним» розселення їх у Херсонській, Запорізькій, Миколаївській та Одеській областях.

19 травня

День пам'яті жертв політичних репресій

Указом президента України Леоніда Кучми № 1181/2000 від 31 жовтня 2000 року День пам'яті жертв голодоморів, який відзначався кожної четвертої суботи листопада перейменовувався на «День пам'яті жертв голодомору та політичних репресій». Указом Кучми № 797/2004 від 15 липня 2004 року встановлювалася назва «День пам'яті жертв голодоморів та політичних репресій».

Указом Президента України Віктора Ющенка № 431/2007 від 21 травня 2007 року дні пам'яті жертв голодоморів та політичних репресій розведено у часі. День пам'яті жертв голодоморів залишився що четвертої суботи листопада, натомість, третя неділя травня встановлена Днем пам'яті жертв політичних репресій

Всеукраїнський вишкіл ДЖУРА-ДЕСАНТНИК

ЖИТОМИРСЬКА
ОБЛАСТЬ
(м. Житомир)

II ДЕКАДА ТРАВНЯ

У ПРОГРАМІ:

- лекції на тему: «Історія десантних військ світу»
- презентації учасників заходу на теми:
 1. «Видатні військовослужбовці Армії УНР мого регіону»
 2. «Ознайомлення з вимогами до служби в Збройних Силах України»
 3. «Виховання молоді на героїчних вчинках борців за незалежність України, а саме учасників АТО.»

УЧАСНИКИ:

Вік учасників 13–17 років.

ПАРТНЕРИ:

Управління національно-патріотичного виховання, молоді та спорту Житомирської ОДА.

*спрямований на збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України

23 травня

День героїв

Герої України. Художник Ю. Журавель

Щорічне свято в Україні, встановлене на честь українських вояків — борців за волю України, передусім, лицарів Київської Русі, козаків Гетьманської Доби, опришків, українських січових стрільців, вояків Армії УНР, УПА та діячів ОУН.

День Героїв — це день пам'яті всіх українців, що присвятили своє життя боротьбі за свободу та незалежність України, це свято величчю українських вояків — борців за волю України та є символом незборимості української нації.

У 1941 році Другий Великий Збір Організації Українських Націоналістів постановив щороку 23 травня святкувати День Героїв. Свято було приурочене до сумного дня 23 травня 1938 року, коли в Роттердамі було вбито Євгена Коновальця. Було також обумовлено, що саме у травні пішли з життя

«кращі сини України ХХ століття»: Микола Міхновський, Симон Петлюра та Євген Коновалець.

До здобуття Україною незалежності свято святкувалося підпільно, з проголошенням незалежності у 1992 році почало набувати розголосу.

Станом на 2017 рік не є офіційним державним святом, але щоразу більше відзначається органами місцевої влади.

Сьогодні День Героїв широко святкується передовсім у Галичині, де до нього приурочуються офіційні урочистості, але останніми роками відбулось значне поширення святкування в центральні та східні регіони України. Національно-патріотичні організації домагаються встановлення Дня Героїв офіційним державним святом.

Всеукраїнський фестиваль ПІД ПОКРОВОМ ТРИЗУБА–2019

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ
(м. Боярка)

25–26 ТРАВНЯ

26 травня фестиваль «Під Покровом Тризуба» вчетверте зустрінє любителів минулого, військово-історичної реконструкції та рок-музики. Боярка знову стане місцем зустрічі однодумців та тих, кому не байдужі минуле України та її будучність!

У ПРОГРАМІ:

Військово-історична реконструкція бою військ УНР проти більшовиків, дискусійний сектор із провідними українськими істориками, ведучими, письменниками та громадськими активістами, а також дитяча локація із різноманітними майстер-класами та народними забавлянками, виставкова алея, мілітарі-зона, фуд-корт, спортивна локація. Невід'ємною частиною фестивалю є музична програма.

ПАРТНЕРИ

Управління молодіжної політики та національно-патріотичного виховання Київської ОДА та громадська організація «Під Покровом Тризуба»

*спрямований на вшанування героїв боротьби Українського народу за незалежність і територіальну цілісність України

25
ТРАВНЯ
26

IV ФЕСТИВАЛЬ

Б
О
Я
Р
К
А

ЧЕРВЕНЬ

5 років

з днів звільнення міст Східної України від російської окупації: Лимана (04.06.2014), Маріуполя (13.06.2014), Слов'янська, Краматорська, Дружківки, Костянтинівки

I декада червня–

I декада липня

Всеукраїнський табір, «Хорунжий»

I декада червня

Всеукраїнський патріотично-молодіжний фестиваль «За сім'ю та дітей»

7–28 червня

Чортківської операції Української Галицької Армії (УГА) під час українсько-польської війни (1918–1919 рр.), в ході якої від поляків було звільнено Чортків, Тернопіль, Бучач та Перемишляни і вдалось розгорнути наступ на Львів (07–28.06.1919)

13 червня

День визволення Маріуполя від російських окупантів

II декада червня

Всеукраїнський фестиваль «Зашків»

II–III декада червня

Всеукраїнський вишкіл, «Нащадки вільних» імені князя К. І. Острозького

21–30 червня

Всеукраїнський вишкіл «Джура-Прикордонник»

III декада червня

Всеукраїнський фестиваль, «Дунайська Січ–2019»

28 червня

День Конституції України

Всеукраїнський табір ХОРУНЖИЙ

**І ДЕКАДА ЧЕРВНЯ –
І ДЕКАДА ЛИПНЯ**

**ВОЛИНЬСЬКА
ОБЛАСТЬ**

4 ВСЕУКРАЇНСЬКИХ ТАБОРИ:

«Хорунжий імені полковника
Армії УНР П. Болбочана»

«Хорунжий імені засновника УПА
«Поліська Січ» Т. Бульби-Боровця»

«Хорунжий імені командира першої сотні
УПА (ОУН(б)) Г. Перегіняка («Коробки»)»

«Хорунжий імені першого командира
УПА на Волині В. Івахіва»

ПРОГРАМА ТАБОРУ:

- історичні лекції;
- курс виживання та орієнтування на місцевості.

- навчання поводження зі зброєю.
- сплав річкою Турія який відбуватиметься як підтвердження історичних лекцій на таборі про історичну складову місця проведення заходу (зокрема, переплаву річкою Турія Данилом Галицьким у 1310р.), а також реконструкція сплавів періоду козацької доби

ВІК УЧАСНИКІВ 14-20 років

ПАРТНЕРИ:

Управління освіти, науки та молоді Волинської ОДА, КЗ «Центр національно-патріотичного виховання дітей та молоді у місті Луцьку» громадська організація «Всеукраїнський молодіжний рух «Національний Альянс»

Петро Болбочан

полковник Армії УНР

Петро Болбочан. Художник Ю. Журавель

Болбочан Петро Федорович народився 5 жовтня 1883 року в с. Ярівка Хотинського району Чернівецької області, розстріляний 28 червня 1919 року в с. Баблін Дунаївського району Хмельницької області. Полковник армії Української Народної Республіки.

35-річний полковник Петро Болбочан у 1918 р. став одним з найталановитіших воєначальників УНР. Кадровий офіцер, який закінчив у 1909 р. Чугуївське піхотне юнкерське училище, отримав бойовий досвід у Першій світовій війні, де був нагороджений орденом і особистою зброєю за хоробрість, з листопада 1917 р. — командир полку УНР, потім — дивізії.

За короткий період другої половини 1914 року до вересня 1915-го Петро Болбочан узяв участь у 37 бойових акціях. У воєнні

роки Болбочанові довелося іноді обіймати по кілька посад — виконуючи обов'язки полкового ад'ютанта, він одночасно командував окремими ротами полку, кулеметними й розвідувальними підрозділами. У жовтні 1916-го вже мав чин капітана російської армії.

Рух за українізацію військових частин російської армії, що розгорнувся з початком революції, докотився й до фронту. На ділянку, де стояв обоз 5-го корпусу, яким на той час командував Петро Болбочан, прибув 1-й Український полк імені Богдана Хмельницького. Вояки прибули на фронт без належного майна та зброї. Вражений капітан допоміг українцям зброєю та речами і сам узявся організовувати національну військову частину. 4 листопада 1917 року Генеральне секретарство військових справ видало наказ про формування 1-го Українського респуб-

бліканського полку при 5-му армійському корпусі, а командиром підрозділу призначили Болбочана. Полк почали комплектувати особовим складом, але взяти участь у боях він так і не встиг.

На початку грудня 1917 року солдатський комітет корпусу вирішив ліквідувати полк. Болбочан з такою «військовою демократією» не погодився і наказав заарештувати членів комітету. Але було вже пізно: у результаті запланованої комітетом акції український полк роззброїли, а казарми підірвали й розбили гарматами. З групою старшин і козаків Болбочан вирушив до Києва, але дістався туди аж у січні 1918 року, коли до міста вже наближалися більшовицькі війська. На основі його групи було створено Республіканський курінь, який налічував 500 осіб і входив до складу Сердюцької дивізії. Цей підрозділ узяв участь у вуличних боях з більшовиками, а після відступу з Києва у лютому 1918 року був перетворений на 2-й Запорізький піший курінь і приєднаний до Окремого Запорізького загону. Командувачем загону призначили генерала К. Прісовського, а Болбочан став його помічником.

У квітні 1918 р. здійснив свій головний подвиг в ім'я України, розбив на Перекопі війська більшовицької Росії і увірвався у Крим, взяв Джанкой, Сімферополь і Бахчисарай.

Це була перша велика перемога армії УНР, під впливом якої командувач Чорноморським флотом Росії адмірал Михайло Саблін 29 квітня 1918 р. о 16:00 віддав наказ: «Флоту підняти український прапор», а Центральній Раді в Київ він телеграфував: «Сього числа Севастопольська фортеця і флот, який був у Севастополі, підняли український прапор. Командувати флотом почав адмірал Саблін».

У червні 1918 року, за гетьмана Павла Скоропадського, розпочався наступ більшовиків на Україну. Дивізію Петра Болбочана відправили на охорону українсько-російського кордону на північ від Слов'янська. Протягом трьох місяців запоріжці вели виснажливі бої з більшовиками.

5 листопада 1918 року отримав звання полковника армії Української Держави.

У листопаді 1918 полк під командуванням Болбочана одним з перших перейшов на бік Директорії УНР і був основною силою у повстанні проти гетьмана П. Скоропадського. Полковник підтримав антигетьманське повстання, проте висунув умову — зберегти від руйнування державний апарат. (Згодом ця умова була порушена.)

Він категорично виступав проти спільних дій з більшовиками. Болбочан вважав, що варто боротися лише за «самостійну демократичну Українську Республіку, а не за єдину Росію, яка б вона не була, монархічна чи більшовицька».

У грудні 1918 року Директорія УНР призначила Болбочана командувачем Лівобережною групою Армії УНР, яка протистояла наступу Червоної армії зі сходу. Як підкреслювали сучасники, «полковник Болбочан — найвизначніший отаман української армії того часу...». Він був успішним командиром, якого поважали і прості солдати, і старшини, викликав заздрість у бездарних воєначальників-кар'єристів та ненависть у ворогів. Через його тверду позицію та військові успіхи у боротьбі з Червоною армією за Петра Болбочана («живого чи мертвого») більшовики обіцяли 50 тис. крб.

22 грудня за наказом Головнокомандувача отамана Симона Петлюри перед Чорноморською дивізією, що входила до Осадного корпусу, було поставлене завдання зайняти і захищати фронт проти радянських частин по лінії Глухів — Шостка — Новгород-Сіверський, очистивши залізничну лінію Гомель-Бахмач, утримувати її. Дивізія переходила у підпорядкування командувача Лівобережного фронту отамана Петра Болбочана. Крім того, Запорізький корпус під командуванням Петра Болбочана, корпус Січових Стрільців Євгена Коновальця та дивізія Володимира Оскілка були основою армії УНР.

Після вимушеного відступу військ Болбо-

чана з Харкова полковника звинуватили у здачі міста Червоній армії без бою. Ніхто не звернув увагу на об'єктивні обставини, в яких опинилася українська армія. Якби не цей відхід, то УНР втратила б найкращі військові частини.

Не мовчав і сам Болбочан. Він різко критикував непослідовну, суперечливу політику уряду УНР та його міністрів. Вказував їм на явні помилки та прорахунки.

22 січня 1919 року Болбочана усунули від командування Запорізьким корпусом. Його заарештовують за наказом сотника Омеляна Волоха — командира Богданівського полку на Лівобережному фронті (який згодом вдався до низки антиурядових акцій і, зрештою, вкравши державну скарбницю, перейшов на бік більшовиків).

Почалося слідство, яке не дало підстав для звинувачення Болбочана. Слідство зайшло у глухий кут, однак не припинилось. Представники лівих соціалістичних течій на чолі з В. Винниченком вимагали для Болбочана суворого покарання, вбачаючи у ньому перешкоду на шляху порозуміння із радянською Росією, на бік якої вони схилялися.

Залишаючись під вартою без суду і слідства, Болбочан був переведений до Станіславова (нині Івано-Франківськ), де була тимчасова столиця Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР), під нагляд місцевої влади.

10 червня 1919 року Петра Болбочана заарештували без жодного опору. Був звинувачений (разом з В. Оскілком) у намаганні призначити головою Директорії Євгена Петрушевича.

12 червня 1919 року над ним відбувся військово-польовий суд. Петра Болбочана звинувачували у невиконанні наказу, незаконному захопленні командування корпусом та участі в широкомасштабній змові з метою державного перевороту в умовах військового часу. Вирок, підписаний О. В. Осецьким, — смертна кара

28 червня 1919 року о 22-й годині Петра Болбочана розстріляли на залізничній станції біля с. Балин (нині Дунаєвецький район Хмельницької області).

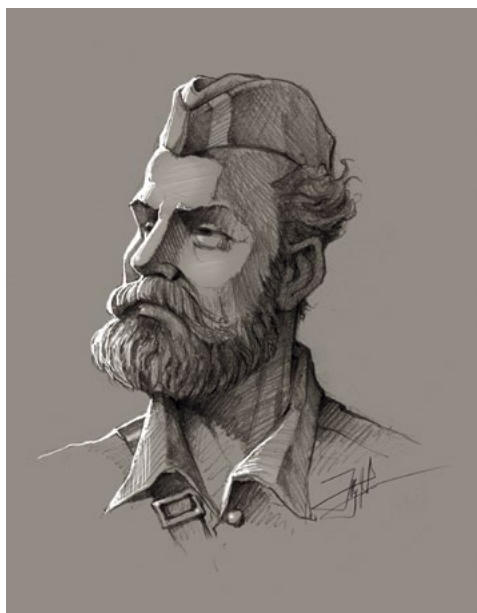
Там же, за півкілометра від станції, було поховано його тіло.

Сідак В., Осташко Т., Вронська Т. Полковник Петро Болбочан: трагедія українського державника: Наукове видання. — К. : Темпора, 2004. — 416 с.

Сідак В., Осташко Т., Вронська Т. Полковник Петро Болбочан: трагедія українського державника. 2-ге вид., доповнене. — К. : Темпора, 2009. — 426 с.: іл.

Тарас Бульба-Боровець

засновник УПА «Поліська Січ»

Тарас Бульба-Боровець. Художник Ю. Журавель

Отаман Тарас Бульба-Боровець (псевдоніми: Тарас Бульба, Чуб, Гонта, Байда, Ристриченко) народився в селі Бистричі Березнівського району Рівненської області у родині багатодітного селянина.

Він вибрав нелегкий, тернистий шлях борця за волю України. Взимку 1932-1933 р. Т. Бульба-Боровець створює молодіжну підпільну організацію Українське Національне Відродження, яка мала на меті проводити культосвітню роботу насамперед серед молоді. Цього вимагало саме життя, адже національна свідомість поліського населення була ще дуже низькою. Він зі своїх власних коштів фінансував цю організацію (головним чином

виділяв кошти на придбання преси та літератури, яку неофіційно привозили на Полісся зі Львова чи Луцька).

Тараса Боровця кілька разів заарештовували польські спецслужби, в 1934-35 рр. ув'язнили у Березі Картузькій. Під час більшовицької окупації продовжував роботу з організації націоналістичного підпілля на Поліссі й Волині. На початку німецько-радянської війни сформував і очолив партизанські відділи «Поліської Січі» в місті Олевськ.

«Олевська республіка», як називали утворення самі бульбівці, була своєрідною суверенною українською республікою, яка мала свою адміністрацію, своє військо («Поліська

січ»), своє законодавство воєнного часу, свій суд, свою територію, на якій не було ні німецьких, ні радянських підрозділів.

Політичні групи, що пішли на контакт з командуванням «Поліської січі» восени 1941 року створили спільний штаб, начальником якого став полковник П. Смородський, та визначили за командуючого Тараса Боровця. Саме в жовтні з'явилася нова назва – Українська Повстанська Армія (УПА) – «Поліська Січ», яка діяла в районі міст Олевськ, Сарни.

Та недовго судилося існувати «Олевській республіці». Через надмірну незалежність дій Тараса Бульби – Боровця та відкрити агітацію серед населення про створення Української держави німецьке командування змушене було її розпустити, а військові формування роззброїти. Сталося це 15 листопада 1941 року.

Однак фактична армія пішла в підпілля, було організовано новий штаб та нову базу для продовження боротьби, яка набрала форми рухомо-рейдуючих партизанських дій. З цього часу партизани виступали під назвою «Українська Повстанська Армія», а з 20.07.1943 року Т. Бульба-Боронець підписав наказ про перейменування УПА в Українську Народну Револьюційну Армію.

Бульбівці нападали на німецькі гарнізони, підривали машини і поїзди з військовою силою та технікою, звільняли невільників, яких везли на роботу до Німеччини.

Впродовж 1941-1943 р. р. Т. Бульба-Боронець, репрезентуючи інтереси екзильного уряду УНР, вів переговори то з німецькою, то з радянською воюючими сторонами. Але ця дипломатія виявилася безуспішною, бо головною вимогою отамана було визнання державної незалежності України.

5 жовтня 1943 року він видає наказ про розформування УНРА і перехід вояків у глибоке підпілля. Сам же Т. Бульба-Боронець їде в Рівне на переговори з німцями про передачу його війську німецької зброї, але 1 грудня 1943 року отаман був заарештований і відправлений до концентраційного табору Заксенхаузен, де перебував до середини жовтня 1944 року.

З 1948 р. жив в еміграції у Канаді, потім у США. Видавав журнал «Меч і воля», створив Українську національну гвардію. Автор спогадів «Армія без держави».

15 травня 1981 р. у м. Нью-Йорк, США помер 73-річний Тарас Боронець (псевдо — Бульба, Чуб, Гонта), діяч українського повстанського руху часів Другої світової війни.

Твори Тараса Бульби-Боровця:

Бульба-Боронець Т. Армія без держави: Слава і трагедія українського повстанського руху / Т. Бульба-Боронець. — К.: 1996.- 269 с.

Бульба-Боронець Т. Армія без держави / Т. Бульба-Боронець // Волинь. — 2008. — № 9

Бульба-Боронець Т. Кредо революції: Короткий нарис історії, ідеологічно-моральної основи та політична платформа Української Народної Револьюційної Армії / Бульба-Боронець Т. // Сучасність. — 2002. — № 11. — С. 73-83.

Григорій Перегіняк («Коробка»)

Командир першої сотні УПА (ОУН (б))

Григорій Перегіняк (псевда: «Коробка», «Довбенко», «Довбешка»). Народився 8 січня 1908 року в селі Старий Угринів Калуського району Івано-Франківської області.

Був засуджений поляками за замах на староугринівського солтиса Ілька — прислужника окупантів та приналежність до ОУН на довічне ув'язнення (вбивство провокатора), деякий час перебував у в'язниці «Святий Хрест» (Вронки, Келецького воєводства, Польща) разом із односельцем Степаном Бандерою — Крайовим провідником ОУН та іншими засудженими Львівським та Варшавським судовими процесами, звільнився у вересні 1939 р. Пройшов військові курси ОУН у 1940 р., учасник похідної групи ОУН у 1941 р., вояк збройних відділів ОУН-Б на Поліссі в 1942 р. У листопаді 1942 р. організував поблизу Луцька другу сотню УПА, а згодом

виникли й інші сотні УПА. На Поліссі організував перший військовий відділ — сотню для спеціальних завдань, особливо проти карних експедицій, які німці висилали для поборювання спротиву населення за нездачу контингентів чи висилання молоді до Німеччини.

Провів перший бій УПА з німцями 7 лютого 1943 року. Під час цієї військової операції українські повстанці звільнили містечко Володимирець, розгромили німецьку комендатуру та знищили відділ німецької жандармерії (складеної з поляків), ліквідувавши при цьому коменданта м. Володимирця. У місті Володимирець УПА було встановлено українську владу і піднято синьо-жовтий прапор.

22 лютого 1943 року загін «Довбенка» атакував німецький гарнізон чисельністю 200 вояків у містечку Висоцьк Дубровицького району. По ходу операції німці отримали ще підкріплення в 350 вояків час й наступ українських визволителів не вдався. Відділ УПА змушений був відступити у ліс, завдаючи значних втрат німецьким підрозділам. Під час бою за звільнення містечка Висоцьк німецькі підрозділи загубили біля 20 вояків убитими. Серед упівців загинуло двоє. Поліг смертю героя командир загону Григорій Перегіняк, скошений німецькими кулями.

Василь Івахів («Сонар»)

перший командир УПА на Волині

Василь Івахів народився 18 квітня 1908 року в с. Подусільна, нині Перемишлянського району Львівської області. Походив із бідної родини, мав сестру. Початкову освіту Василь здобув у рідному селі, відтак навчався в Рогатинській гімназії (нині — ім. Володимира Великого, м. Рогатин Івано-Франківської області).

Ще тоді Василь долучився до скаутського руху та вступив у підпільну Українську військову організацію (УВО). З червня 1929 року він належав до пластового куреня Ч. 20 ім. Пилипа Орлика в Рогатині та менше, ніж за рік, досяг високого ступеня пластуна-розвідувача. Івахів вів палітурний гурток. Палітурники переплітали книжки громадянам, чим заробляли пожертви для свого куреня. Так покривали витрати на організацію мандрівок і таборів.

По закінченню шкільної освіти Івахіва забрали до Війська Польського, де він закінчив офіцерську школу і здобув звання поручника. Демобілізувавшись, він включився у роботу ОУН, в яку встигла трансформуватися УВО.

Йому доручили виховання молоді в націоналістичному дусі в спортивних і громадських організаціях «Сокіл», «Луг» «Просвіта».

Польська поліція пильно слідувала за активними націоналістами і намагалася нейтралізувати поширення впливів ОУН. Так Василя у 1933 році з політичних мотивів запропорили за ґрати. До січня 1936 року сидів у в'язницях Бережан, Золочева та Львова.

У серпні 1938-го Івахова знову заарештували. Цього разу оунівцю довелося каратися в концентраційному таборі Береза Картузька (нині с. Береза Брестської області Білорусі),

який польська влада створила для посилення репресій проти української опозиції. Радикальне крило якої — ОУН — вже почала вдаватися до замахів на високопосадовців Другої Речі Посполитої.

Звільнився Івахів у вересні 1939 року після поразки Польщі у війні з Німеччиною. Недовго вчителював у с. Бачів поруч із рідною Подусільною. Але перейшов на окуповану Німеччиною польську територію (т. зв. Генерал-губернаторство), імовірно рятуючись від нового арешту вже від радянської влади.

Саме там у 1940—1941 роках гуртувалися розконспіровані члени ОУН, чиє перебування під радянською окупацією було небезпечним. Їхнім осередком стало місто Краків. Тут опозиціонери-крайовики на чолі зі Степаном Бандерою 10 лютого 1940 року утворили Революційний провід ОУН, чим поклали початок історії нової організації.

«Боремося проти тиранії!». Перший маніфест бандерівської ОУН

«Про розлам в лоні ОУН я довідався дещо перед приїздом до Кракова», — писав Івахів у відкритому листі до Степана Бандери, Голови Проводу українських націоналістів Андрія Мельника і всіх членів ОУН 5 січня 1941 року. З листа випливає, що до міста він прибув у серпні 1940 року.

У грудні 1940 року його розбіжності з краківськими діячами ОУН(м) досягли краю. Івахова оголосили провокатором і зірвали з ним усі стосунки. Перехід у табір бандерівців був логічним кроком.

З початком війни Василя Івахіва призначили військовим референтом Тернопільської області ОУН. Від військового міністерства Українського Державного Правління він у липні одержав завдання організувати підстаршинську школу (близько 300 курсантів) в колишньому замкові графа Потоцького в Поморянах на Львівщині (за організаційним поділом Поморяни відносилися до Тернопільської області ОУН). Шефом школи став Осип Карачевський — «Свобода».

Волинські бандерівці розуміли, що вже самої підпільної боротьби недостатньо. У серпні - вересні 1942 року низове членство стало об'єднуватися в сільську самооборону. Відтак крайовий провід ПЗУЗ переконує Провід ОУН перейти від підпільних до військових форм боротьби. Ключовим активістом утворення власних повстанських загонів був Василь Івахів — «Сом».

Загинув у бою з німецьким підрозділом разом із частиною штабу УПА під с. Черниж, що біля Колок (нині Маневицький район, Волинська область, Україна, тоді Ковельський ґебіт, Генеральна округа Волинь-Поділля, Райхскомісаріат Україна).

Зранку 13 травня 1943 року Василь Івахів зі своїми побратимами у супроводі невеличкої охорони зв'язку рухалися підпільною лінією зв'язку на північний захід і в районі села Чорниж несподівано наштовхнулися на німецьку засідку в кар'єрі. Інформацію про пересування повстанських командирів німцям видав польський шовініст. Разом з Івахівим у бою з німцями полягли: Юліан Ковальський («Гарпун») та Семен Снятецький («Сійко») і ще 7 повстанців. Смерть Івахіва і членів його штабу була відчутним ударом по організації відділів УПА.

Посмертно нагороджений Золотим Хрестом Бойової Заслуги 1-го класу і присвоєно звання підполковника УПА.

Всеукраїнський патріотично-молодіжний фестиваль ЗА СІМ'Ю ТА ДІТЕЙ

І ДЕКАДА ЧЕРВНЯ

М.КИЇВ

ВІДПОВІДНО ДО КОНСТИТУЦІЇ

УКРАЇНИ, основою сім'ї є шлюб між чоловіком і жінкою, і є основним осередком суспільства – одним з найважливіших суспільних інститутів. Найважливішим завданням сім'ї є виховання активної і відповідальної особистості. Популяризація інституту природної української сім'ї є базовим фактором національно-патріотичного виховання дітей, підлітків і молоді (згідно з п. 53 Плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді 2017-2020 р). Сім'я – не тільки головний інструмент національно-патріотичного виховання особистості, а й одна з основних засад для збереження культурно-духовної спадщини. Саме в родині закладаються основні орієнтири національно-патріотичної свідомості дітей та молоді, формуються ціннісні орієнтири. Відтак, усвідомлення важливості ролі сім'ї та родини серед молодого покоління є запорукою побудови здорового українського суспільства, його майбутнього.

Водночас інститут сім'ї в Україні нині переживає складні часи, що пов'язано з економічними, соціально-політичними та духовно-культурними трансформаціями сучасного суспільства. Наявна статистика дає підстави визначати нинішній стан сім'ї в Україні як критичний. За останні 26 років кількість

українських дітей зменшилася у 2 рази (з 14 млн. до 7 млн.). Нині Україна входить в 30 «найстаріших» країн світу за часткою осіб віком 60 років і старше. Рівень розлучень у нашій державі є стабільно високим і становить понад 60 відсотків, через що понад 4 млн. дітей росте без батька, а біля 25 відсотків дітей виховуються у проблемних сім'ях, у яких присутній алкоголізм, наркоманія, насильство тощо. Негативно впливає на сім'ю пропаганда у ЗМІ деструктивного для сім'ї способу життя, що веде до знищення чи часткового знецінення сімейних цінностей. Як результат вищевказаних проблем, українська нація стабільно зменшується – лише за 2017 рік кількість населення України скоротилася на 200 000 осіб.

ФЕСТИВАЛЬ «ЗА СІМ'Ю ТА ДІТЕЙ!»

проводиться з метою підвищення ролі сім'ї та родини серед молодого покоління, сприяння вихованню людини та громадянина у національно-патріотичному дусі, укріплення сімейних та родинних відносин між батьками та дітьми, популяризації інституту природної сім'ї в Україні.

ПАРТНЕРИ

Управління молоді та спорту КМДА громадська організація «Всі разом»

7–28 червня

Чортківська операція Української Галицької Армії (УГА) під час українсько-польської війни (1918–1919 рр.),

в ході якої від поляків було звільнено Чортків, Тернопіль, Бучач та Перемишляни і вдалось розгорнути наступ на Львів (07–28.06.1919)

Чортківська операція Української Галицької Армії

Чортківська офензива (іншими словами Чортківський наступ) або Червнева офензива — історична назва наступальної військової операції Української Галицької Армії (УГА), здійсненої в період з 7 по 28 червня 1919 року. Вона була однією з найзначніших наступальних операцій, що здійснила Галицька армія під час польсько-української

війни в Галичині 1918–1919. Близько 25 тисяч українських солдатів і офіцерів примусили відступити по всій лінії фронту 100-тисячну польську армію, добре озброєну і підсилену французами. І тільки зовнішні чинники та брак матеріально-технічного забезпечення врятували супротивника від воєнної поразки.

13 червня

День визволення Маріуполя від російських окупантів

День визволення Маріуполя від російських окупантів встановлений за рішенням Верховної Ради України і відзначається 13 червня — Постанова № 3807 (971-VIII) від 2 лютого 2016 року «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2016 році».

Окупація України російськими загарбниками, як свідчить історія готувалася довгі роки. Можливо, щоб приспати пильність українського народу, Російська Федерація навіть виступала «гарантом» територіальної цілісності і суверенітету України за Будапештським меморандумом, підписувала ряд міжнародних договорів про «гарантії» безпеки і співпраці. При цьому, активно використовуючи корупцію і підкуп, буквально роз'їдала основи системи української державності, впроваджуючи своїх агентів в найвищі ешелони української державної влади, силових структур, ЗМІ і т.д.

З початку 2014 рока за один місяць (кінець лютого-березень 2014 року) відбулася стрімка анексія Кримського півострова і подальше військове вторгнення в східну частину України. Це, в тому числі, стало можливим і в наслідок раніше укладених міжнародних договорів та угод про добросусідські відносини, в яких присутність українських військ і озброєнь в цих регіонах значно обмежувалася в знак довіри партнерським відносинам з Росією.

12 червня 2014 року російські бойовики контролювали вже близько 80% території Донецької та Луганської областей. Нагадаємо, що на той момент на цих територіях мешкало близько 6 млн. осіб, вироблялося майже чверть ВВП. Під контроль бойовиків потрапив і Маріуполь, місто з заводами оборонпрому і виходом до моря.

Як свідчили багато представників силових структур України, втрата Маріуполя, означала значні проблеми в системі оборонпрому країни, виробництві нових танків і бронетранспортерів, труднощі при остаточному складанні вже початих машин.

Відчуваючи значні перешкоди в системі оборони країни, роками, що підризалась агресором, на допомогу державі піднявся народ України. У державі в терміновому порядку, в тому числі і при активній підтримці українських військових патріотів, організовувалися добровольчі загони самооборони, знімалася з консервації і ставилася на бойове чергування військова техніка, вибудовувалася система логістики.

13 червня 2014 року у 5 ранку силами добровольчих батальйонів почався штурм і звільнення міста. Була проведена буквально ювелірна робота, ліквідовані лише кілька бойовиків і затримано понад 20 осіб, решта очевидно відчуваючи відповідальність за свої злочини поспішили зникнути, при цьому ніхто з мирних жителів Маріуполя серйозно не постраждав. Саме з дня штурму Маріуполя добровольчим батальйоном МВС «Азов», за підтримки Національної гвардії і добровольців з «Дніпро-1», як відзначають багато військових експертів, українське суспільство продемонструвало готовність до перемоги та розпочався масштабний наступ на агресора по всіх фронтах.

Всеукраїнський фестиваль ЗАШКІВ

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Жовківський р-н,
с. Зашків, співоче поле

14-16 ЧЕРВНЯ

*спрямований на формування
національно-культурної іден-
тичності

НА ЗАХОДІ УЧАСНИКИ ЗМОЖУТЬ:

- вшанувати пам'ять полковника Євгена Коновальця
- переглянути кінофільми національно-патріотичного спрямування
- відвідати мистецьку локацію: виставки під відкритим небом, виступи молодіжних театрів, серія майстер-класів із рукоділля та ін
- насолодитись українською музикою
- взяти участь у великій ватрі

ФЕСТИВАЛЬ «ЗАШКІВ»

Щорічний патріотичний фестиваль, заснований молодіжними громадськими організаціями Львівщини у 2006 році і приурочений до дня народження полковника Армії УНР, команданта УВО, голови Проводу українських націоналістів, першого голови ОУН Євгена Коновальця.

ПАРТНЕРИ

Департамент внутрішньої та інформаційної політики Львівської ОДА

Всеукраїнський вишкіл НАЩАДКИ ВІЛЬНИХ імені князя К. І. Острозького

II-III ДЕКАДА ЧЕРВНЯ МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

виховання дітей та молоді у дусі відданості Батьківщині та українському народу через відродження національних і загальнолюдських духовних та моральних цінностей.

ВІК УЧАСНИКІВ 12-18 років

ПАРТНЕРИ

Управління з питань молоді та туризму Миколаївської ОДА та громадські організації «Український легіон» та «Юнацький корпус»

*спрямований на збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України

Костянтин Іванович Острозький

Костянтин Іванович Острозький, Великий гетьман Литовський. Один з найкращих полководців свого часу, князь Костянтин Іванович народився 1460 року на Волині у відомій руській шляхетській родині Острозьких. З самого дитинства князя Костянтина переслідували труднощі — він рано втратив обох батьків і сам був змушений керувати величезними маєтностями родини, ухиляючись від буденних інтриг в колі родини. Вже у 1497 році князь розпочав свій переможний поступ по Руській землі — військо під його командуванням розгромило татар під Очаковом, за що Костянтин отримав титул Великого гетьмана.

Тим не менш, у 1500 році його спіткала одна з двох невдач за усю його військову кар'єру — в битві під Ведрешою русько-литовсько-польське військо князя Острозького програє московитам, а сам полководець потрапляє в полон. Тим не менш, князь хитрістю дістає від царя право вільного пересування і повертається на Волинь. У 1508 під Слуцьком та у 1512 під Вишневцем розбиває татар, у 1514 під Оршею — московитів, у 1524 — турків під Тербовлею. За своє життя князь провів 35 битв, з них програв лише 2 — за це сучасники порівнювали його з Юлієм Цезарем.

Крім військових звитяг, запам'ятався князь і масштабним меценатством — не лише у власному маєтку Острозі, а по всьому Великому князівстві. Володів містечками Полонне (надане в 1494 р.), Дубно, Красилів, Здзенців, Звягель, Здовбиця, Турів (наданий 1508 р.), Чуднів; двори: Поворське, Пел(в)за, Птича. В червні 1508 р. отримав підтвердження на внесених першою дружиною маєтків: Степань, Золотіїв, Подоляни, Х(Г)уботів, Городець, Путовичі, Лухче, замком у Дрогобужі і так далі. Його володіння складали 100 міст, 1300 сіл, 40 замків і 41 000 душ, за що були прозвані «країною князя Острозького» і були територіально більшими за Тернопільську область.

Князь Костянтин Іванович Острозький був одним з найвизначніших державних мужів Європи свого часу, проте завжди дотримувався віри батьків та боровся за вольності традиції своєї Нації. Князь Острозький довів, що залишаючись патріотом своєї Держави в умовах оточення та іноземного культурного наступу, можна добитися успіху і принести користь тисячам своїх братів по крові. Саме за цю непохитну віру та принциповість у збереженні української ідентичності у Великому князівстві Литовському князь заслуговує на те, щоб його ім'я вписали на сторінки української історії золотими буквами.

Антон Головатий

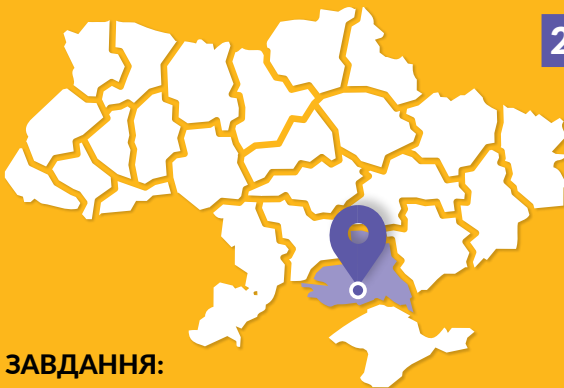
Кошовий отаман Чорноморського козацького війська

Головатий Антон Андрійович (1744–19(08).02.1797) — кошовий отаман Чорноморського козацького війська. Народився в містечку Нові Санжари в родині козацького старшини. Навчався у Київській академії (див. Києво-Могилянська академія). Після її закінчення обирався на різні старшинські посади у Новій Січі, зокрема, був військовим писарем. У складі запорозької делегації був присутній на коронації імператриці Катерини II. Один з авторів проекту реформування Війська Запорозького (низового) за зразком Всевеликого Війська Донського. Після ліквідації Січі (1775) царський уряд надав Головатому звання капітана російської армії. Був полковником Бузького козацького війська. Брав участь у формуванні т. зв. Війська вірних козаків, що 1788 було перейменоване на Чорноморське козацьке військо. У ранзі військового судді брав участь у російсько-турецькій війні 1787–1791. Козацька флотилія під його командуванням захопила важливий стратегічний пункт турків — острів Березань, брала активну участь у здобутті фортець Тулча,

Ісакча (нині міста в Румунії), Кілія та Ізмаїл. Не раз виїжджав на чолі козацьких посольств до Санкт-Петербурга. 1792 отримав грамоту від царського уряду з дозволом переведення Чорноморського козацького війська на Кубань, з 1796 — кошовий отаман цього війська. Під час Перського походу (1796–97) командував козацькими полками, що були в авангарді російської армії. У січні 1797 під час військової операції проти турків та персів захворів малярією і невдовзі помер. Нагороджений орденами св. Георгія 4-го ст. та св. Володимира 3-го ст., а також іменною шаблею «За хоробрість». Головатий відомий також як автор кількох віршів-пісень, зокрема «Ой, Боже наш, Боже, Боже милостивий!», «Ей, годі нам журитися, пора перестати!», в яких передаються настрої колишніх запорожців. Ці вірші поширювалися у списках та багато разів друкувалися в пісенниках кін. 18–19 ст. Про Головатого не раз згадував у своїх творах Т. Шевченко («Сліпий», «До Основ'яненка», «Близнець»). Існує його ескіз олівцем «А. Головатий біля Неви». Похований у м. Єкатеринодар (нині м. Краснодар, РФ).

Всеукраїнський вишкіл ДЖУРА-ПРИКОРДОННИК

21-30 ЧЕРВНЯ

**ОДЕСЬКА
ОБЛАСТЬ**
(м. Ізмаїл)

МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

- підготувати громадських активістів із числа молоді з прикордонних районів України з метою організації та проведення на місцях Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») за додатковим напрямком «Джура-Прикордонник»;
- налагодження взаємодії між громадськістю та прикордонниками;
- популяризація прикордонної служби, а також активне залучення молоді до національно-патріотичного виховання;
- збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку по захисту незалежності та територіальної цілісності України.

УЧАСНИКИ:

Кількість учасників — близько 500 осіб. Учасники це один рій (8 джур + два виховника) від кожного прикордонного району (ОТГ) та району (ОТГ), через який проходить розмежувальна лінія з окупованими та неконтрольованими районами України

Вік учасників 15-17, для дітей

ПАРТНЕРИ:

Департамент освіти і науки Одеської ОДА та Державна прикордонна служба України

Всеукраїнський фестиваль ДУНАЙСЬКА СІЧ–2019

ІІІ ДЕКАДА ЧЕРВНЯ

ОДЕСЬКА
ОБЛАСТЬ
(м. Ізмаїл)

МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

Популяризація української мови, музики, літератури та культури на територіях Українського Придунав'я. Фестиваль «Дунайська Січ» об'єднує тисячі мешканців Придунав'я різних національностей під українськими прапорами. Українська патріотична пісня у даному питанні є однією з найпотужніших сил і фактором консолідації української нації.

ПАРТНЕРИ

Департамент освіти і науки Одеської ОДА
ГО «Творче патріотичне об'єднання
«Музичний батальйон»

*спрямований на формування
національно-культурної ідентичності

28 червня

День Конституції України

28 червня 1996 року Верховна Рада України ухвалила Основний Закон нашої країни, який замінив конституцію Української радянської соціалістичної республіки 1978 року. Під час голосування «за» висловилися 315 парламентарів. До слова, Україна стала останньою країною колишнього СРСР, яка прийняла власну Конституцію.

У 1996 році була створена спеціальна парламентська комісія під керівництвом депутата Михайла Сироти, якого вважають одним із «батьків» Конституції. 27 червня почався розгляд документа у Верховній Раді, який згодом отримав назву «конституційна ніч».

Депутати працювали над проектом, залишаючись в сесійній залі всю ніч з 27 на 28 червня. Вони врахували всі зауваження президента, а також підтримали всі спірні статті проекту: про державні символи України, про державну мову, щодо права приватної власності.

Вперше в залі парламенту пролунав затвер-

джений Конституцією гімн. Народні депутати урочисто внесли до зали синьо-жовтий державний прапор.

Оригінал Конституції з підписами тодішніх Президента Леоніда Кучми і Голови Верховної Ради Олександра Мороза широкій публіці продемонстрували вперше лише у 2016 році — до цього часу він постійно зберігався в Центральному архіві вищих органів влади.

Ухвалення Конституції стало найважливішим кроком у забезпеченні прав людини і громадянина, сприяло подальшому підвищенню міжнародного авторитету України на світовій арені. Конституція 1996 року, з деякими змінами і доповненнями, діє в країні і в даний час. З того часу в Конституцію України зміни вносились 6 разів.

Що цікаво, День Конституції — це єдине державне свято, згадка про яке є в самому тексті Основного закону (стаття 161).

ЛИПЕНЬ

5 років

з днів звільнення міст Східної України від російської окупації: **(05.07.2014)**, Бахмута **(06.07.2014)**, Торецька **(21.07.2014)**, Авдіївки **(30.07.2014)**

75 років

з часу створення Української Головної Визвольної Ради **(липень 1944)**

7–9 липня

360 років з часу Конотопської битви, в якій українське військо здобуло перемогу над російським (07–09.07.1659)

7 липня

100 років з дня народження Дмитра Вітовського (1919–1947), військового діяча

9 липня

110 років з дня народження Петра Олійника (псевдонім – Еней) (1909–1946), військового діяча, полковника УПА

I–II декада липня

Всеукраїнський вишкіл «Військово-патріотичний вишкіл Ігри Нескорених»

II декада липня

Всеукраїнський табір «Вартові безпеки»

15 липня

День українських миротворців

28 липня

День хрещення Київської Русі–України

липень

75 років з часу створення Української Головної Визвольної Ради (липень 1944)

Українська головна визвольна рада (УГВР) — орган політичного керівництва українським визвольним рухом, який оголосив себе «верховним органом українського народу в його революційно-визвольній боротьбі». Утворений в Україні наприкінці другої світової війни з ініціативи УПА й ОУН(б) УГВР був передпарламентом та урядом воюючої

України. Метою організаторів було створення ширшої суспільно-політичної бази для боротьби збройного підпілля проти німців і більшовиків та притягнення до неї кадрів з-поза ОУН, хоч остання залишалася організаційною й ідеологічною базою УГВР. Головою УГВР було обрано наддніпрянця, члена Центральної Ради Кирила Осьмака.

7–9 липня

360 років з часу Конотопської битви, в якій українське військо здобуло перемогу над російським (07–09. 07. 1659)

Конотопська битва або Соснівська битва (27 червня — 29 червня / 7 липня — 9 липня 1659 року) — битва між військами гетьмана Івана Виговського та Кримського ханату з одного боку і московським військом з іншого.

Битва відбулася у ході московсько-української війни (1658–1659), під час періоду української історії, який заведено називати Руїною — періодом після смерті Богдана Хмельницького.

Облога Конотопа почалася 21 квітня 1659 року. Перший штурм був невдалий. Укріплення Конотопа не були досить міцними, та й узагалі за військово-інженерними мірками того часу місто не було фортецею; єдині укріплення — земляний вал та палісад з ровом. Втім в багатьох місцях містечко оточували

болота, тож природний ландшафт дещо сприяв обороні.

О п'ятій годині ранку 21 квітня, після молебню, князь Трубецькой почав приступ; місто обстріляли з гармат, почався бій. Деяким московським загонам вдалося вдертися в фортецю, але козаки Г. Гуляницького мужньо боронилися та вибили загарбників з міста з великими втратами.

Після такого фіаско Трубецькой вже не наважувався йти на прямий приступ, а натомість продовжував обстріл міста з гармат та почав засипати землею рів. Проте вночі козаки використовували той ґрунт для укріплення валів фортеці і робили вилазки та зненацька нападали на московські загоны навколо міста. Постійні напади козаків змусили Трубецького

перенести табір війська на 10 км від міста в урочище Таборище на південній околиці села Підлипного і таким чином розділити армію між табором і військами навколо Конотопу. За деякими оцінками тільки на облозі Конотопу московські війська втратили близько 10000 чоловік.

Аж до 29 червня, цілих 70 днів, чотирьохтисячний загін Гуляницького утримував фортецю проти багатотисячного війська Трубецького, що надало Виговському змогу організувати свою власну армію, отримати допомогу від Речі Посполитої і Криму і навіть залучити найманців. До козаків Виговського приєдналися польські добровольчі кінні загони Потоцького, Яблонівського та піхота Лончинського, також для охорони ставки гетьмана залучили загони сербських та молдавських найманців загальною кількістю близько 3800 чоловік. Було досягнуто домовленості з Кримським Ханом Мухамедом-Гіреєм IV про допомогу, хан з'явився на початку червня на чолі 30-тисячного війська. Тим часом п'ятидесяти тисячний загін Степана Гуляницького зайшов у тил Пожарському і, непомічений, захопив міст через Соснівку, зруйнував його і затопив низину навколо неї.

Рано вранці 29 червня 1659 року невеликий загін Виговського атакував табір Пожарського і після короткої сутички почав відступати, вдаючи втечу. Коли московські війська вступили в село Соснівку, козаки трьома пострілами з гармати та трьома вогневими стрілами дали знак рушати орді та полякам,

а самі всією армією розпочали контрнаступ на Пожарського. Побачивши пастку, Пожарський спробував відступити, але тяжка московська кіннота та артилерія загрузли у вогкому ґрунті біля річки. В цей час з флангу вдарили татари — московська армія опинилася в оточенні; почалася різанина. Впродовж решти 29 червня були знищені майже всі 30 000 війська Пожарського, а сам він був захоплений у полон разом з князями Львовим, Ляпуновим, Бутурлініми, Скуратовим, Куракіним та іншими. Поставши зв'язаним перед ханом, Пожарський, за переказами літописців, плюнув йому в обличчя та обматюкав. За це татари миттєво відтяли йому голову і відіслали її з полоненим до табору Трубецького. Сам Трубецький, почувши про розгром Пожарського, відкликав Ромодановського з облоги Конотопу та пізно ввечері почав відступ з України. Побачивши розвиток подій, Григорій Гуляницький вийшов з Конотопу і вдарив по армії Трубецького, що відступала, захопивши багато артилерії. Покінчивши із залишками військ Пожарського, козаки й татари продовжували переслідувати ворога у його відступі ще протягом трьох днів аж до московського кордону.

Загиблих козаків з обох сторін поховали в одній братській могилі, а на її місці поставили церкву на честь 40-ка мучеників Севастійських. Сьогодні це Конотопський Вознесенський кафедральний собор, який люди за традицією і досі називають Сорокосвятською церквою.

7 липня

100 років з дня народження Дмитра Вітовського (1919–1947), військового діяча

Ярослав-Дмитро Дмитрович Вітовський (псевдо: Зміюка, Андрієнко; нар. 7 липня 1919, смт. Брошнів-Осада, Рожнятівський район, Івано-Франківська область — пом. 29 квітня 1947, м. Київ — український військовик, начальник Військово-польової жандармерії УПА ВО-4 «Говерла», командир ТВ-24 «Маківка». Син військового міністра ЗУНР Дмитра Вітовського.

Приєднується до національного руху, стає членом ОУН. Навесні 1939 року стає організаторним референтом географічного факультету і керує осередком з 36 осіб.

Після окупації Західної України Радянським

Союзом Дмитро Вітовський у лютому 1940 був мобілізований до Червоної армії. Навчався у авіаційному училищі в місті Енгельс біля Саратова. В березні 1941 закінчив училище у званні молодшого лейтенанта та був відправлений для несення служби у 273-тю спеціальну ескадрилью. Влітку 1941, напередодні німецького-радянської війни, отримує відпустку і приїжджає до Львова, де відновлює зв'язок із ОУН і більше не повертається до Червоної армії.

Влітку 1943 вступає до лав Української Повстанської Армії, стає ад'ютантом командира Старшинської школи УПА «Олені» Федора Польового-«Поля», проводить підготовку курсантів.

В листопаді 1944 року Дмитра Вітовського призначають комендантом Військово-польової жандармерії УПА на Станіславівську (тепер Івано-Франківську) область. Він був автором дисциплінарного статуту УПА, яким передбачалися наступні ступені покарання: попередження, переведення винного в інший відділ, арешт та суд, а за особливо тяжкі порушення - розстріл. У травні 1945 року функції Військово-польової жандармерії було передано Службі безпеки ОУН, у зв'язку з чим його призначають командиром Тактичного відтинка «Маківка».

17 липня – 24 жовтня 1945 Дмитро Вітовський командир Першого словацького рейду, завданням якого було провести пропагандистську роботу на теренах Словаччини та налагодити співпрацю із місцевим антикомуністичним підпіллям.

26 березня 1946 року неподалік села

Кам'янка Сколівського району на Львівщині, Вітовський із групою своїх охоронців потрапив у засідку 215-го полку Внутрішніх військ. Повстанці пробилися з оточення і намагалися відірватися від чекістів. Через два дні вони знову натрапили на ворога. У завзятому бою вісім повстанців загинули, їх командир, потрапивши у безвихідь, вистрелив собі у скроню.

Важко пораненого, але ще живого Дмитра Вітовського чекісти забрали із собою і протягом кількох місяців надавали медичну

допомогу в тюремній лікарні. Більшовики сподівались отримати від нього цінну інформацію, тому лікарі врятували йому життя. Слідство тривало з 25 червня по 16 грудня 1946 року. Дмитро Вітовський заявив під час судового процесу:

4 лютого 1947 трибунал виніс вирок позбавити Дмитра Вітовського військового звання молодшого лейтенанта та засудити до вищої міри покарання — розстрілу.

9 липня

110 років з дня народження Петра Олійника (псевдонім — Еней) (1909–1946), військового діяча, полковника УПА

Петро Олійник народився 5 січня 1909 р. в с. Молодинче (тепер — Жидачівського району Львівської області). В юнацькі роки був членом українського «Пласту», брав участь в діяльності 20 куреня ім. гетьмана Пилипа Орлика в м. Рогатині. З початку 1930-х рр. брав участь в діяльності Організації українських націоналістів.

Згодом поступив на навчання до Львівського університету на факультет права. Був власником фірми «Мемор».

В 1938 р. П. Олійник став Львівським окружним провідником ОУН. 23 жовтня 1938 р. він був заарештований польською поліцією і відсидів під вартою до початку німецько-польської війни. У вересні 1939 р. він, як багато інших українських політичних в'язнів, зумів звільнитися і продовжив роботу у підпіллі.

Після нападу Німеччини на СРСР 22.06. 1941 р. П. Олійник вирушив для організації роботи ОУН на Східну Україну. В 1942 р. він обіймав

посаду обласного провідника ОУН на Дніпропетровщині.

П. Олійник відіграв важливу роль у організації і створенні УПА. В 1943-1944 р. він був командиром військової округи УПА «Богун», в 1944-1945 р. провідником східного краю ОУН на північно-західних українських землях. В 1945-1946 р. він був організаційним референтом західного краю на північно-західних українських землях.

Після загибелі 12.02. 1945 р. Д. Клячківського «Клима Савура» у вересні 1945 — лютому 1946 р. П. Олійник був виконуючим обов'язки командира УПА-Північ. Він організовував масову збройну боротьбу проти спецзагонів НКВД і НКГБ.

У 1943 р. П. Олійник брав участь у переговорах з угорцями, які мали на меті встановити контакт між українськими та угорськими колами з метою припинення боротьби.

Радянські спецслужби тривалий час полювали за ним. П. Олійник загинув в бою з загонами НКВД-НКГБ 17 лютого 1946 р. на хуторі Глинка біля с. Рудники Маневицького району Волинської області. Місце його поховання невідоме.

У підпіллі ОУН П. Олійник використовував псевдоніми «Еней», «Роман», «Сергій». Мав військове звання майора УПА, був нагороджений однією з високих повстанських нагород — Бронзовим хрестом заслуги.

Всеукраїнський вишкіл ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНИЙ ВИШКІЛ ІГРИ НЕСКОРЕНИХ

1-14 ЛИПНЯ

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Самбірський район, с. Сприня
(СТОК «Прикарпаття»
ім. Президента УГВР
Кирила Осьмака

МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

Програма вишколу сприятиме всебічному розвитку молодого покоління та практичній підготовці молоді до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України, а також відпрацюванню військових навиків, а саме поводження зі зброєю, що в свою чергу сприятиме підвищенню престижу військової служби.

В рамках заходу буде відзначено 75 річницю створення Української Головної Визвольної Ради (УГВР) — органу національно-визвольної боротьби України проти фашистської Німеччини та московсько-більшовицької окупації в часи Другої Світової війни.

ВІК УЧАСНИКІВ: молодь від 15-20 років

ПАРТНЕРИ

Департамент внутрішньої та інформаційної політики Львівської ОДА

*спрямований на збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України, присвячений 75-ї річниці УГВР

Всеукраїнський табір ВАРТОВІ БЕЗПЕКИ

ДОНЕЦЬКА
ОБЛАСТЬ

II ДЕКАДА ЛИПНЯ

*спрямований на збільшення
чисельності молоді, готової до
захисту незалежності та територі-
альної цілісності України

У ЦЬОМУ РОЦІ ВПЕРШЕ ВІДБУДЕТЬСЯ ТЕМАТИЧНИЙ ПОЛІЦЕЙСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ТАБІР.

Під час табору в цікавій та інтерактивній формі патрульні поліцейські працюватимуть з дітьми та проведуть безліч цікавих гутірок.

НА УЧАСНИКІВ ЧЕКАЮТЬ:

- тренінгові заняття з безпечної поведінки;
- здобуття базових навичок тактичної підготовки;
- основи надання домедичної допомоги;
- пізнавальне спілкування з поліцейськими;
- захоплюючі квести та інші активності.

Для участі у відборі необхідно створити відеоролик, направлений на вирішення певної важливої соціальної проблеми, що стосується особистої безпеки дитини та її оточення. Після того, як ролик буде готовий, учасник має заповнити гугл-форму <https://bit.ly/2DAaXIS> зокрема розмістити там посилання на відео роботу. Роботи приймаються до 1 червня 2019 року.

УЧАСНИКИ:

Учасниками відбору можуть бути діти віком від 14 до 16 років.

ПАРТНЕРИ

Управління у справах сім'ї та молоді Донецької ОДА та Патрульна поліція України

15 липня

День українських миротворців

Відзначається на честь миротворчої місії українців в Югославії.

З часів закінчення Другої світової війни югославська війна стала найкровопролитнішим збройним протистоянням у Європі. Для розслідування скоєних у Югославії військових злочинів навіть було створено Міжнародний трибунал.

В 1992 році з метою сприяння політичному врегулюванню югославського конфлікту і захисту цивільного населення на території колишньої Югославії були розміщені сили ООН UNPROFOR (Сили Організації Об'єднаних Націй з охорони — СООНО). У зв'язку з цим Генеральний секретар ООН звернувся до керівництва України з проханням щодо введення військового контингенту до складу сил ООН в зонах конфлікту.

3 липня 1992 року Верховна Рада України прийняла Постанову № 2538-XII «Про участь батальйону Збройних Сил України в Миротворчих Силах Організації Об'єднаних Націй у зонах конфліктів на території колишньої Югославії». Вже на наступний день Міністром оборони України було підписано наказ про формування в смт. Гвардійське Дніпропетровської області миротворчого підрозділу — 240-го окремого спеціального батальйону. Формування проводилося на базі 93-ї гвардійської мотострілецької дивізії 6-ї гвардійської танкової армії (пізніше — 93-ї механізованої дивізії 6 армійського корпусу Сухопутних військ Збройних Сил України).

Батальйон було сформовано в рекордно короткий термін — за три тижні. У формуванні батальйону взяла участь практично вся Україна (особовий склад, в основному солдати, підбиралися з різних військових частин, в тому числі 8 армійського корпусу). Коман-

диром 240-го окремого спеціального батальйону було призначено полковника Сидоренка Володимира Володимировича, який є співавтором проекту цієї Постанови.

5 липня 1992 року два літаки з передовою групою 240-го батальйону на борту здійснили виліт з дніпропетровського аеродрому у напрямку Боснії. Передова група налічувала 42 військовослужбовця. Після приземлення у Сараєво українські миротворці одразу опинилися в епіцентрі бойових дій. Місто і аеродром обстрілювали артилерія та снайпери.

На самому початку миротворчої місії в результаті мінометного обстрілу аеродрому і нашого артилерійського радіолокаційного комплексу було тяжко поранено 7 військовослужбовців. Старший лейтенант Сергій Топиха помер від поранень в шпиталі. Отже, було відкрито рахунок бойових втрат українських миротворців на захисті миру та людського життя.

Незважаючи на надзвичайно тяжкі і складні умови, наші миротворці з честю виконували поставлені завдання. Тільки за чотири місяці ними було проведено більше 800 конвоїв з гуманітарним вантажем. Так було відкрито чергову сторінку бойової слави українських військовослужбовців, славних героїв-миротворців.

28 липня

День хрещення Київської Русі–України

У 988 році князь Володимир, син князя Святослава, прийняв історичне рішення про хрещення Русі та хрестився сам з дружиною. При хрещенні він отримав ім'я Василь. За дійство, яке відбулося у водах Дніпра, коли хрещення прийняли усі, князя люди стали звати «Великим». Після свого хрещення Володимир наказав киянам хреститися, а поганських ідолів скинути у Дніпро. Місце, де були хрещені діти Володимира Великого в Києві, до цих пір називається Хрещатиком. Святе Хрещення прийняли після Києва жителі Новгороду і Смоленська, Полоцька і Турова, Пскова, Луцька, Володимира-Волинського, Чернігова, Курська, Ростова Великого і інших міст. В храмах, богослужіння здійснювалося за православним чинопослідуванням на зрозумілій народу рідній слов'янській мові,

по тих книгах, які ще за століття до того були перекладені з грецької на слов'янську свя-тими рівноапостольними братами Кирилом і Мефодієм. Варто зазначити, що прихід християнства в Київську Русь пов'язаний княгинею Ольгою, яка була бабусею Володи-мира. За переказом, у 954 році княгиня здій-снила паломництво до Константинополя, де вона прийняла святе хрещення, отримавши церковне ім'я Олена, а хрещеним батьком став імператор Костянтин. Ольга вважають покровителькою православної віри. Завдяки її діяльності на Русі почали будувати храми, встановлювати хрести і знищувати язич-ницьку символіку.

СЕРПЕНЬ

5 років

з днів звільнення міст Східної України від російської окупації: Красногорівки (01.08.2014), Мар'їнки (05.08.2014)

11 серпня

100 років від початку походу об'єднаних армій УНР і ЗУНР на Київ та Одесу (11.08.1919)

III декада серпня

Міжнародна акція, «Нащадки вільних» імені князя К. І. Острозького

23 серпня

Європейський День пам'яті жертв сталінізму і нацизму

24 серпня

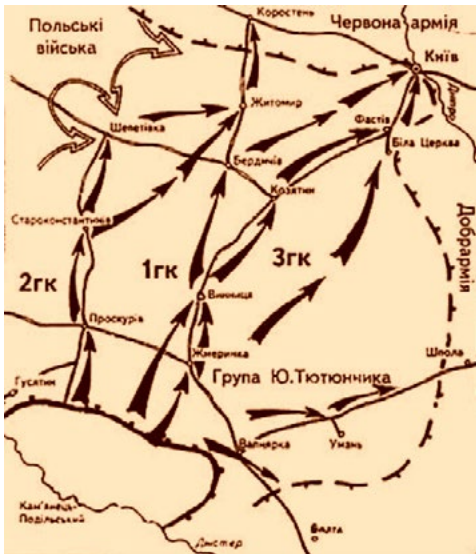
День Незалежності України

29 серпня

150 років з дня народження Мирона Омеляновича Тарнавського, українського полководця, генерал-четара УГА та її Начального вождя (команданта, головнокомандувача) Русі-України

11 серпня

100 років від початку походу об'єднаних армій УНР і ЗУНР на Київ та Одесу (11.08.1919)

У липні 1919 року військово-політична ситуація в Наддніпрянщині була надзвичайно складною для українців. Російські більшовицькі 12-та і 14-та армії, маючи перевагу над військами УНР, зайняли майже все Правобережжя й затиснули їх у районі Кам'янця-Подільського, де розташувався уряд республіки на чолі з Головним отаманом Симоном Петлюрою. Лише наступ Денікіна на Москву та численні антибільшовицькі повстання на Наддніпрянщині врятували війська УНР від повного розгрому.

Головний отаман прагнув об'єднання з Галицькою Армією й особисто вів переговори з Главою ЗУНР Євгеном Петрушевичем, який довго вагався, перш ніж прийняти рішення про відступ за Збруч. Начальна Команда УГА

пропонувала похід на Одесу, щоб очистити узбережжя Чорного моря, встановити зв'язки з Антантою і рушати на Київ. Однак, на це не погодилося командування армії УНР, яке вважало, що політична ситуація вимагала заволодіти спочатку Києвом. Врешті-решт, було прийнято компромісне рішення: піти одночасно і на Одесу, і на Київ, а крім того — на Коростень, щоб прикритися від нападу з півночі.

Початковий наступ розпочався 2 серпня 1919 р., коли дві наддніпрянські групи під командуванням Тютюнника і Божка розпочали Жмеринську операцію. Успішні дії українських військ на цьому напрямку дали можливість 12 серпня 1919 р. перейти в наступ на Правобережжі.

11 серпня 1919 р. Головний отаман армії УНР С. Петлюра видав наказ розпочати наступ зі звільнення від більшовиків Правобережної України з кінцевими пунктами призначення — Київ (на північному напрямку) та Одеса (на південному). На Київському й Коростенському напрямках українські війська за короткий час досягли значних успіхів, змусивши з'єднання і частини 14-ї радянської армії відступити до Києва. Бойову силу червоних значно послаблювали українські повстанські загони, які руйнували тил і зосереджували на собі увагу більшовиків. Сприяв цьому також розвиток успіхів Добровольчої армії А. Денікіна на Лівобережжі, — більшовики були змушені спрямувати проти неї свої глибокі резерви. 19 серпня 1919 р. армії УНР та УГА увійшли в Бердичів, а 21 серпня — в Житомир.

Для більшовицьких військ виникла катастрофічна ситуація. В одному зі звітів червоні писали: «Армия бежит, командный состав отсутствует. Мы катимся, как яблоко, неизвестно, где остановимся». Під ударами українських військ та Добровольчої армії радянська влада почала евакуацію з Києва. 30 серпня 1919 р. більшовики без бою залишили Київ. На 31 серпня було призначено урочистий вступ об'єднаних українських армій до Києва та парад військ.

Одночасно з лівого берега Дніпра до Києва вступили частини Добровольчої армії під командуванням генерала А. Бредова. Біля полудня війська А. Кравса ввійшли до Києва, пройшли Бібіковським бульваром і розташувалися на майдані біля Міської Думи. На балконі Думи замайорів український прапор. Тоді ж частини денікінської армії підійшли до Дніпра під командою барона Штакельберга. Не зустрічаючи спротиву, білі пройшли до Думи і стали навпроти українців. Коли на парад приїхали генерал М. Тарнавський та полковник В. Сальський — вони констатували довершений факт. Згодом, на вимогу денікінців, на балконі був вивішений російський прапор. Його зірвав, за наказом Сальського, один із присутніх запорожців і кинув під ноги коня Сальського. Виникла метушня, почалася стрілянина з обох боків.

Спроба знайти порозуміння з денікінцями не мала успіху, й українські частини змушені були відійти за Васильків. Здача Києва була рівносильною поразці. Ця подія увійшла в історію як «Київська катастрофа». Українці втратили символ незалежної держави. До морально-психологічної поразки додалися й інші негаразди: між українською і Добровольчою арміями розпочалися бої, тим часом польська армія заволоділа Західною Волинню, позбавивши українську армію тилу. «Київська катастрофа» виявила глибину ідеологічного розходження між УНР та ЗУНР. Тоді як Директорія й уряд УНР не допускали й думки про союз з Денікіним, головною метою ЗУНР була боротьба з Польщею. ЗУНР охоче йшла на союз з білогвардійцями з надією на допомогу Антанти у війні проти

Варшави. Водночас керівництво УНР віддавало перевагу тактичному і стратегічному замиренню із Польщею, жертвуючи при цьому українськими інтересами в Галичині та Волині. Врешті-решт, ці розбіжності призвели до відкритого конфлікту та розколу між УНР та ЗУНР, наслідком чого стало припинення збройної боротьби УГА в листопаді 1919 р. після переходу її частин на бік Добровольчої армії, а згодом Червоної армії.

Здобувши Київ після проведення у серпні 1919 р. однієї з найуспішніших наступальних операцій часів Визвольних змагань, українське військо засвідчило свою боєздатність і військову злагодженисть у боротьбі за незалежність України.

Міжнародна акція

НАЩАДКИ ВІЛЬНИХ

імені князя К. І. Острозького

III ДЕКАДА СЕРПНЯ

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

*спрямована на збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України.

МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

- зміцнення міжрегіональних та міжнародних зв'язків та дружби серед молоді;
- обмін інформацією про досвід боротьби за національний суверенітет і державну незалежність;
- виховання у дітей та молоді культури безпечної життєдіяльності, засвоєння знань із цивільної та військової тактичної медицини, отримання інформації про формування оборонної свідомості та правил поведінки із зброєю.

УЧАСНИКИ

українські команди переможці Всеукраїнського етапу заходу «Нащадки вільних» та міжнародні команди (Литва, Молдова).

Вік учасників 12-18 років

ПАРТНЕРИ

Управління у справах сім'ї та молоді Донецької ОДА громадські організації «Український легіон» та «Юнацький корпус»

23 серпня

Європейський День пам'яті жертв сталінізму і нацизму

Цього дня 1939 року був підписаний так званий пакт Молотова - Ріббентропа, секретним протоколом до якого нацистський режим в Німеччині і сталінський режим в тодішньому СРСР об'єднали зусилля в розподілі між собою Європи.

Як зазначають науковці, сумнозвісний Таємний протокол, яким країни Східної Європи були розділені на сфери німецьких і радянських інтересів, був злочинною змовою керівників двох тоталітарних режимів-диктаторів націонал-соціалістичної Німеччини та комуністичного СРСР. Пакт з його таємним протоколом відкрив шлях до воєнної агресії проти Польщі та розв'язання Другої світової війни. Саме тому його кваліфікують як злочин проти миру та людства.

Внаслідок змови Гітлера та Сталіна Друга світова війна торкнулася українців з перших її днів у вересні 1939 р., коли впали перші німецькі бомби на Львів та інші міста, що опинилися на лінії наступу нацистської Німеччини.

Також важливо пам'ятати, що в період від вересня 1939 – до червня 1941 СРСР був союзником Третього рейху.

У стосунку до України Друга світова війна – це національна трагедія, під час якої українці, позбавлені власної державності та розділені поміж кількох країн, змушені були воювати за чужі інтереси і вбивати інших українців.

Європейській парламент своєю Декларацією від 23 вересня 2008 року засудив Пакт Гітлера-Сталіна як такий, що розділив Європу на дві сфери інтересів за допомогою секретних додаткових протоколів, і такий, що спричинив масові депортації, убивства й поневолення, які мали місце у зв'язку з актами агресії сталінізму й фашизму і підпадають під категорію військових злочинів і злочинів проти людяності. 17 липня 2009 року Латвійський Сейм на позачерговому засіданні затвердив 23 серпня Днем пам'яті жертв сталінізму та нацизму за пропозицією правої партії «Громадянський союз», представники якої розробили відповідний законопроект.

23 серпня

День Державного Прапора України

На загальнодержавному рівні свято встановлено указом Президента України Леоніда Кучми № 987/2004 «Про День Державного Прапора України» від 23.08.2004. Цей указ було доповнено Указом Президента України Віктора Ющенка № 602/2009 «Про внесення змін до Указу Президента України від 23 серпня 2004 року N 987», яким було засновано підняття Прапора України у День Державного Прапора України і під час інших державних свят та проведення загальнодержавних заходів.

Перша історична згадка про жовто-блакитний стяг датується 1256 роком — часом заснування Львова. Саме на гербі міста Лева поєдналися ці символічні для країни кольори — жовтого лева на блакитному тлі.

Поєднання цих барв знаходимо і в добу коза-

цтва, особливо у період XVIII століття. Часто у запорожців були сині стяги, прикрашені золотистими орнаментами, образами православних святих або ж козаків.

Під час опису Грюнвальдської битви (між військами держави Тевтонського ордену та об'єднаними військами Королівства Польського і Великого князівства Литовського та Руського, 1410 рік) автор розповідає, що львівське військо виступило під синьо-жовтими кольорами — це був синій прапор із золотим левом, що спирається на скелю.

Перша спроба утворити прямокутний прапор із жовтого та блакитного кольорів була зроблена Головною Руською радою (перша українська політична організація на Галичині, створена під час революції в Австрійській імперії для оборони прав українського

населення). У 1848 році з ініціативи Ради на міській ратуші Львова вперше замайорів жовто-блакитний прапор.

Перше офіційне визнання синьо-жовтого як прапора українського народу відбулась 22 березня 1918 року. Тоді Центральна Рада ухвалила Закон, затвердивши поєднання жовтого та блакитного кольорів як стяга Української Народної Республіки.

13 листопада 1918 синьо-жовтий прапор став і державним символом Західно-Української Народної Республіки. Він був затверджений на Підкарпатській Русі, а в 1939 — в Карпатській Україні. У період 1917 — початку 1919 рр.. синьо-жовтим прапором користувалися в Україні і більшовики.

Синьо-жовте поєднання кольорів остаточно оформився як єдинонаціональне на початку ХХ ст. Символами України в новітньому їх трактуванні є безхмарне небо як символ миру — синій колір, і стиглі пшеничні ниви як символ достатку — жовтий колір.

Першим документом, який визначив розташування кольорів на українському прапорі був законодавчий акт від 27 січня 1918 року. Тоді Центральна Рада на чолі з Грушевським затвердила тимчасовий закон про флот УНР, у якому йшлося:

«...2. Прапором української військової фльоти є полотнище о двох — блакитному і жовтому кольорах. В кряжі блакитного кольору історичний золотий тризубець з білим внутрішнім полем в ньому.

3. Прапором Української торговельної фльоти є полотнище о двох — блакитному і жовтому кольорах.»

До речі, донині точаться дискусії про те, який прапор правильний: сучасний варіант із блакитним вгорі та жовтим внизу, чи навпаки — із жовтим зверху. Деякі історики переконують: саме останній варіант використовували у часи Української Народної Республіки. Насправді ж у часи УНР використовували обидва варіанти стягу.

Справді історична подія відбулась 27 липня 1976 року. У Монреалі на Олімпійських Іграх під час футбольного матчу між збірними Німецької Демократичної Республіки та СРСР (більшість команди збірної становили гравці київського «Динамо») українці вивісили плакат із надписом: «Свобода Україні!». А українець Данило Мигаль, який жив у Канаді, наважився вибігти із синьо-жовтим прапором просто на футбольне поле та ще й станцював гопака. Акція тривала 15 секунд, після чого поліція вивела його зі стадіону. Тоді чи не вперше весь світ побачив український прапор.

Найбільший прапор України має розмір 40х60 метрів, він повністю ідентичний до пропорцій стандартного: дві рівні смуги, а ширина і висота мають співвідношення 2:3. Стяг внесли до Книги рекордів України.

Цей велетень об'їхав майже усю країну. Його розгорнули у прифронтовому Маріуполі, коли місто звільнили від терористів.

У День державного прапора України не забудьте вивісити на свій будинок жовто-блакитний стяг як символ гордості за свою країну.

24 серпня

День Незалежності України

Державне свято України, яке відзначається щороку 24 серпня на честь ухвалення Верховною Радою УРСР Акта проголошення незалежності України, що прийнято вважати датою створення держави Україна в її сучасному вигляді.

ЦІКАВІ ФАКТИ:

1. Вперше День Незалежності України святкувався не 24 серпня, а 16 липня — у день, коли Верховна Рада прийняла Декларацію про державний суверенітет України. Саме цей документ, ухвалений у 1990 році, дав змогу через рік проголосити незалежність країни. І уже тоді, на честь проголошення — свято вирішили відзначати 24 серпня.

16 липня 1990 року Верховна рада УРСР прийняла «Декларацію про державний суверенітет України». Також 16 липня 1990 року Верховна рада УРСР прийняла постанову «Про День проголошення незалежності України». У ній зазначено:

«Зважаючи на волю українського народу та його одвічне прагнення до незалежності, підтверджуючи історичну вагомість прийняття

Декларації про державний суверенітет України 16 липня 1990 року, Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє: Вважати день 16 липня Днем проголошення незалежності України і щорічно відзначати його як державне загальнонародне свято України».

Згодом, 18 червня 1991 року, були внесені відповідні зміни до статті 73 Кодексу законів про працю Української РСР, унаслідок чого в переліку святкових днів з'явився запис: «16 липня — День незалежності України».

Оскільки 24 серпня 1991 року Верховна Рада Української РСР ухвалила «Акт проголошення незалежності України», який 1 грудня 1991 року підтвердив народ на Всеукраїнському референдумі, виникла потреба змінити дату святкування Дня незалежності України. Тож 20 лютого 1992 року Верховна Рада України ухвалила постанову «Про День незалежності України». У ній зазначено:

«Зважаючи на волю українського народу та його одвічне прагнення до незалежності, підтверджуючи історичну вагомість прийняття Акта проголошення незалежності України

24 серпня 1991 року, Верховна Рада України постановляє:

1. Вважати день 24 серпня Днем незалежності України і щорічно відзначати його як державне загальнонародне свято України.

2. Постанову Верховної Ради Української РСР «Про День проголошення незалежності України» від 16 липня 1990 року вважати такою, що втратила чинність»

2. Рішення про проголошення незалежності не було простою забаганкою політиків.

Воно приймалося за допомогою Всенародного референдуму, на якому більш ніж 90% українців висловили схвальну думку щодо підписання відповідного документу.

3. Щодо українців, які жили у Донецькій області — більш ніж 80% громадян, що взяли участь у референдумі, проголосували за проголошення незалежності.

Лише згодом, набагато пізніше, під дією пропаганди почало з'являтися більше прихильників «руського міра».

29 серпня

150 років з дня народження

Мирона Омеляновича Тарнавського,

українського полководця, генерал-четара УГА

та її Начального вождя

(команданта, головнокомандувача)

Мирон Омелянович Тарнавський народився 29 серпня 1869 року в с. Бариліві (Бридський повіт, Королівство Галичини та Володимирії, Австро-Угорщина, нині — Радехівський район Львівської області, Україна) на Галичині в давній родині греко-католицького священика Омеляна Тарнавського.

17 лютого 1919 перейшов на службу до УГА, діставши призначення на команданта фронтової групи «Схід» під Львовом, а згодом у ранзі полковника — Другого Корпусу УГА.

Мирон Тарнавський очолював Другий Корпус УГА у боях під Львовом і під час першого відступу, в Чортківській офензиві; під час другого — диктатор ЗУНР Євген Петрушевич 5 липня 1919 на вимогу Петлюри звільнив генерала Грекова і призначив М. Тарнавського

генерал-четарем і Начальним вождем (головкомом) УГА. Після переходу за Збруч Мирон Тарнавський пережив дні тріумфу й трагедії об'єднаних українських армій: похід на Київ і його здобуття (30 серпня 1919), відступ, пошесть тифу.

Рятуючи армію від виснажливих боїв у «трикутнику смерті» та епідемії тифу, коли УГА стала небоєздатною, Мирон Тарнавський вислав, з власної ініціативи, делегатів для переговорів про перемир'я з Добровольчою армією генерала А. Денікіна, за що диктатор ЗУНР усунув його з поста Начального вождя і віддав під військовий суд (відбувся 13–14 листопада у Вінниці), який, однак виправдав М. Тарнавського.

Востаннє М. Тарнавський виконував обов'язки начального вождя УГА під час хвороби його наступника генерала Осипа Микитки. Під час союзу УГА з Червоною армією Тарнавський переховувався 1920 у Балті й у Києві, звідки по приході польської армії переїхав у липні до Галичини.

Вивезений поляками до табору полонених у Тухолі, перебував там до кінця 1920. Після звільнення повернувся до Галичини і жив у с. Черниці поблизу Бродів.

Помер 29 червня 1938 року в одному з львівських шпиталів (за іншими даними, в с. Черниця, Бродівський повіт, Тернопільське воєводство, нині Бродівський район Львівської області, Україна).

Похорон був організований за сприяння фірми Романа Шухевича «Фама». Похований на Янівському цвинтарі у Львові серед стрілецьких могил вояків УГА. Його похорон був масовою українською маніфестацією.

Генерал Мирон Тарнавський мав низку австрійських і німецьких нагород:

Ювілейна бронзова медаль на честь 50-річчя правління Франца Йосипа.

Ювілейний хрест для збройних сил на честь 60-річчя правління Франца Йосипа.

Хрест «За військові заслуги» 3 ступеня з військовими прикрасами і мечами.

Орден Залізної Корони 3 ступеня з військовими прикрасами.

Німецький Залізний Хрест 2 ступеня.

ВЕРЕСЕНЬ

1 вересня

130 років з дня народження
Ольги Басараб (1889–1924),
громадської та політичної діячки,
підпільниці

I декада вересня

Всеукраїнський форум
«Форум Медіа-Патріотів»

I – II декада вересня

Всеукраїнський тренінг, «Окрилені
Україною – Хмельницький»

II декада вересня

Всеукраїнський вишкіл імені
Героя України
Руслана Лужевського

15 вересня

День батька

II декада вересня

Всеукраїнський фестиваль
«Олевська республіка»

III декада вересня

Всеукраїнська гра «Теренова гра
«СІЧ – сила і честь» імені братів
Чучупак

III декада вересня

Всеукраїнський семінар-тренінг
для підготовки тренерів
«Школи виховників джур-IV»

29 вересня

День пам'яті трагедії
Бабиного Яру

1 вересня

130 років з дня народження Ольги Басараб (1889–1924), громадської та політичної діячки, підпільниці

Ольга Басараб

Ольга Басараб народилася 1 вересня 1889 р. в селі Підгороддя на Рогатинщині в родині відомого громадського діяча о. Михайла Левицького і Савини з дому Стрільбицької. Ольга мала старшу сестру Іванну та молодшого брата Северина, згодом першого Начального Пластуна. Навчалася в приватному пансіоні для дівчат у Вайсвассері, ліцеї Українського інституту для дівчат у Перемишлі та однорічних курсах у Віденській торговій академії. З 1910 р. працювала в страховому товаристві «Дністер» та Земельному іпотечному банку. Ще до початку Першої світової війни Ольга Басараб долучилася до організації жіночої чоти легіону Українських січових стрільців.

У жовтні 1914 р. вийшла заміж за студента «Львівської Політехніки» Дмитра Басараба, який очолював студентське товариство «Основа». У 1918–1923 рр. О. Басараб працю-

вала бухгалтером посольства України у Відні, водночас була українською розвідницею. З метою збору військово-стратегічної та політичної інформації вона відвідувала Данію, Німеччину, Норвегію, інші держави. Проводила харитативну (опікунську, патронатну) й просвітницьку діяльність у Комітеті допомоги раненим і полоненим у Відні та в Комітеті допомоги цивільному населенню, за що відзначена міжнародною організацією «Червоного Хреста». Після ліквідації дипломатичних представництв УНР 1923 р. Ольга переїхала до Львова, де стала членом Головної управи філії Союзу Українок у Львові, активно співпрацювала з Українською Військовою Організацією, була зв'язковою полковника Євгена Коновальця.

Врешті, як член УВО Ольга Басараб була заарештована польською поліцією. О шостій годині ранку 9 лютого 1924 р. у квартиру, яку вона винаймала разом зі Стефанією Савицькою на вул. Виспянського, увірвалася польська поліція. Поліцаї виявили та вилучили в Ольги Басараб тексти зібраної розвідувальної інформації та заарештували обох жінок. Їх звинуватили в шпигунстві водночас на користь ваймарської Німеччини та більшовицької України й ув'язнили у тюрмі по вул. Яховича. Допити ув'язненої були «інтенсивними», інакше кажучи, із застосуванням тортур. Два останні відбулися 12 лютого в передобідній час і від 21.00 до 03.00. Вранці, коли в'язничний сторож відкрив двері до камери Ольги Басараб, її тіло було повішене на тюремних ґратах. У цій ситуації доволі дивно повелася польська поліція: родину не лише не повідомили про трагічну подію, але й упродовж кількох днів на ім'я покійної приймали передачі. Згодом тіло Ольги, як «бездомної», під фіктивним прізвищем Юлії Баравської було передано спочатку для

студентських дослідів, а згодом таємно поховано. Українська громадськість обурювалася на такі дії поліції. І на дев'ятий день після трагедії поліція таки озвучила свою версію смерті української розвідниці. Проте, офіційне повідомлення про самогубство було одразу ж опротестоване громадськістю — в'язничні ґрати містилися надто високо, щоб Ольга Басараб самотужки змогла прив'язати зашморг. Такі маніпуляції поліції спричинили масове обурення. Кампанію протесту розпочав «Союз українок» 20 лютого, акцію продовжили інші українські товариства Львова, Галичини й осередків еміграції. Голова українського клубу в Сеймі Республіки Польща Сергій Хруцький виступив з інтерпеляцією (депутатським запитом). Єврейський клуб узагалі вимагав

створити спеціальну депутатську комісію для дослідження умов утримання в'язнів у польських в'язницях.

Польська влада змушена була розпочати слідство. 26 лютого відбулася ексгумація тіла Ольги Басараб. Після розтину трупа загиблу перепоховали на Янівському цвинтарі за участі декількох тисяч львів'ян і кількесот поліцейських. Після похорону відбулася масова демонстрація. Серед лікарів, які проводили розтин був єдиний українець — доктор Мар'ян Панчишин. Адвокатом родини загиблої був Степан Шухевич. Слідство в справі загибелі Ольги Басараб невдовзі припинили «за відсутністю складу злочину».

15 вересня

День батька

В Україні статусу офіційного це свято не має.

Наразі День Батька відзначається в Україні в третю неділю червня або в третю неділю вересня.

Свято День батька в Україні було визначено представниками чотирьох державних міністерств, громадських і релігійних організацій на Першому Всеукраїнському громадському форумі «Важливість ролі батька в сім'ї та суспільстві», що пройшов в Києві в 2008 року.

У вересні 2013 року уряд підтримав проект указу Президента щодо запровадження в Україні Дня батька. Відповідно до проекту Указу відзначати свято пропонується кожної третьої неділі вересня. Гуманітарний комітет Адміністрації Президента України опрацював даний проект і дав йому позитивну оцінку.

Сьогодні День батька святкують у близько 40 країнах світу, таких як: США, Канада, Південна Африканська Республіка (ПАР), Японія, Франція, Швейцарія, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії. 3 жовтня святкує Грузія, 19 березня — Італія та країни Піренейського півострова, 8 травня —

Південна Корея. У сусідній Польщі День батька святкують 23 червня.

ТРАДИЦІЇ СВЯТКУВАННЯ ДНЯ БАТЬКА

Традиції святкування Дня батька різняться у кожній країні. Найчастіше заходи до дня батька — це семінари та конференції, на яких обговорюються основні моменти правильного та відповідального батьківства, а також проблеми, з якими стикаються всі батьки при вихованні своїх дітей.

Тож прийнято вітати батьків віршами чи у прозі, а також дарувати подарунки. Найчастіше діти роблять подарунки власними руками, аби висловити свою любов.

Свято батьків, безперечно, з'явилося як вираз вдячності і любові. Символом Дня батька є троянда, ці квіти в США в цей день носять біля серця. Червоні троянди носять, якщо батько живий, а білі, якщо він покинув наш світ. У багатьох державах влаштовуються всілякі заходи і виділяються кошти, які направляють на підтримку незабезпечених батьків-одиноків.

Всеукраїнський форум ФОРУМ МЕДІА-ПАТРІОТІВ

КИЇВСКА
ОБЛАСТЬ

6-8 ВЕРЕСНЯ

*спрямований на формування
національно-патріотичного
світогляду

ЗАХІД ДЛЯ АКТИВНИХ ТА НЕБАЙДУЖИХ УКРАЇНЦІВ.

Форум об'єднає митців, журналістів, громадських діячів та політологів спільною метою. Створення майбутнього України руками її громадян. Для нас не важливо, хто ви за фахом, скільки вам років та якою мовою ви говорите. Важливо інше. Хто зробить Україну багатую? Чому ми будемо головним гравцем у геополітиці? Як швидко перемогти у війні?

Відповіді вже є у нашій історії, а практичні інструменти втілення масштабних проєктів знають тренери Школи медіа-патріотів.

Вік учасників 18-35 років

НА ВАС ЧЕКАЮТЬ:

- Три дні виключно практичних занять
- Уроки зі створення новин, що захоплять увесь світ
- Робота над власними проєктами — створення сценаріїв телепередач, кінострічок, уроки написання книжок на рівні Дж. К. Ролінг та Дж. Мартіна.

ПАРТНЕРИ:

Управління молодіжної політики та національно-патріотичного виховання Київської ОДА та громадська організація «Школа медіа-патріотів» (schoolmediapatriots@gmail.com ideology.in.ua)

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ВИШКІЛ

імені Героя України Руслана Лужевського

КИЇВСЬКА
ОБЛАСТЬ

II ДЕКАДА ВЕРЕСНЯ

МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

Новинка в плані-заходів Національно-патріотичне виховання Мінмолодьспорту у 2019 році.

Проект Всеукраїнського вишколу спільно з Київською ОДА і СБУ, який сприятиме популяризації державної служби безпеки, серед патріотичної молоді. Проект планується як один з варіантів специфікацій, таких як вишкіл «Джура-Десантник» і «Джура-Прикордонник — 2019».

УЧАСНИКИ

Запрошуватимуться команди молоді які займаються у військово-патріотичних клубах, гуртках Сокіл-Джура.

ПАРТНЕРИ

Управління молодіжної політики та національно-патріотичного виховання Київської ОДА та Служба безпеки України

*спрямований на збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України

Всеукраїнський тренінг ОКРИЛЕНІ УКРАЇНОЮ – ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

* спрямований на формування національно-патріотичного світогляду

**I – II ДЕКАДА
ВЕРЕСНЯ**

**ХМЕЛЬНИЦЬКА
ОБЛАСТЬ**

МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

- Тренінг для підготовки фахівців у сфері національно-патріотичного виховання.
- Ознайомлення учасників з новітніми розвідками щодо проблеми патріотизму і організації національно-патріотичного виховання молоді;
- Підготовка компетентних координаторів процесу національно-патріотичного виховання.

УЧАСНИКИ

Учасники представники інститутів громадянського суспільства, які працюють у сфері національно-патріотичного виховання.

Кількість учасників – 30.

ПАРТНЕРИ

Управління молоді та спорту
Хмельницької ОДА

Всеукраїнський фестиваль ОЛЕВСЬКА РЕСПУБЛІКА

ЖИТОМИРСЬКА
ОБЛАСТЬ
м. Олевськ

II ДЕКАДА ВЕРЕСНЯ

МЕТА ФЕСТИВАЛЮ:

відновлення історичної пам'яті нації про справжніх борців за свободу та незалежність України.

Фестиваль на якому вшановуються герої боротьби Українського народу за незалежність в особі Тараса Бульби-Боровця, який сформував перші військові підрозділи «Поліської Січі» ще у 1941 році і творив національно-демократичні моделі української державності на прикладі «Олевської республіки».

ПАРТНЕРИ

Управління національно-патріотичного виховання, молоді та спорту Житомирської ОДА громадська організація «Мистецьке об'єднання глечик»

*спрямований на вшанування героїв боротьби Українського народу за незалежність і територіальну цілісність України

Брати Чучупаки

Чучупак Василь. Худ. Ю. Журавель

Густі ліси Холодного Яру притягували до себе всіх, хто гостро відчував несправедливість, неприпустимість підневільного стану українців. У Холодному Яру зароджувалась козаччина, гайдамаччина, Коліївщина...

Холодний Яр — це край, де й досі витає дух славетних героїв: Байди Вишневецького, Богдана Хмельницького, Северина Наливайка, Семена Палія, Петра Дорошенка, Максима Залізняка, Василя Чучупака, Пилипа Хмари, Івана Лютото-Лютенка та інших — відомих й невідомих героїв.

Старший із братів Петро Чучупак закінчив чотирирічну церковно-приходську школу, потім Голоківську двокласну учительську школу, після закінчення якої вчителював у селі Вербівці.

Тут організував хор, драматичний гурток. Навчання продовжив у Київській консерваторії, яку успішно закінчив, набувши фаху вчителя співів. Працював наглядцем 3-го

Київського двокласного училища та Київського міського училища № 11. Був знайомий з Миколою Лисенком. Збереглася навіть вітальна листівка славетного композитора до молодого вчителя.

Петро допоміг своїм братам Василю та Олексі здобути освіту. Василь Чучупак вчителював у с. Тимошівці, а Олекса — в с. Рацевому на Чигиринщині. Коли розпочалася Перша світова, братів Чучупаків мобілізували. Орест загинув 1915 року під Краковом... Революція дала можливість повернутися братам із російської армії додому. Петро і Василь повернулися прапорщиками, а Олекса — рядовим.

Перший озброєний відділ — для охорони скарбів Мотриного монастиря та рідного села Мельники — сформував Олекса Чучупак. Але після поразки в бою з німецькою частиною, односельчани звернулися до Василя, щоб він став отаманом.

Незабаром відділ самооборони переріс у полк гайдамаків Холодного Яру, який від лютого 1919-го активно виступив на підтримку Директорії.

Василь Чучупак користувався надзвичайним авторитетом серед навколишнього населення, яке майже все було озброєне і добре організоване. Великим авторитетом користувався і старший брат Петро, який очолював штаб полку гайдамаків Холодного Яру.

Між боями козаки не сиділи безцільно в Мотрині монастирі, чекаючи подій, а працювали вдома на господарстві і прислухалися до монастирських дзвонів: за їхніми звуками вони довідувалися, з якого боку насувається небезпека і хто наближається — піхота чи кавалерія, з артилерією чи без неї. Довідувались й про приблизну чисельність ворога.

Холодноярське село ділилося на дієву і резервну сотні, які збиралися на дзвін Мотринного монастиря: два удари підряд — на збірку викликала дієва сотня, три удари — обидві сотні.

Тричі підряд Мотрин дзвін сколихнув округу на початку літа 19-го, закликаючи підтримати повстання отамана Григор'єва.

«Брати селяни і козаки! — 4 червня 1919 року звернувся Василь Чучупак до земляків — Настав час всім кращим синам України, синам волі, синам вільного трудового життя взятися за зброю... Не на грабунки, не на вбивства мирного населення лунає цей заклик, ні, він закликає до боротьби, до самої рішучої боротьби з насильством, неправдою, з якими прийшли до нас комуністи, які самі робити не хотіли, а прийшли до нас, аби жити нашим трудом.

Полк гайдамаків Холодного Яру під командуванням Василя Чучупака успішно воював і проти білогвардійців, зокрема на початку січня 1920 р. брав участь у їх вигнанні з Черкас. Цінним є визнання більшовицького історика Кіна, який зазначав, що в районі Холодного Яру, де оперував отаман Чучупак, жодної денікінської влади не було.

У лютому 1920 р. полк гайдамаків Холодного Яру співдіяв з Армією УНР, яка здійснювала Зимовий похід.

12 лютого в Медведівці командуючим Армією УНР Михайлом Омеляновичем-Павленком була скликана нарада командирів та начальників штабів дивізій Зимового походу. В нараді взяли участь такі видатні українські воєначальники як Юрко Тютюнник, Олександр Загородський, Андрій Гулий-Гуленко... Були запрошені й Василь та Петро Чучупаки.

Разом з холодноярцями лицарі Зимового походу відправили в Мотриний монастирі

«хвалебний Богові молебень за щасливий похід в центр України» та панахиду по загиблим і померлим старшинам й козакам.

Армія УНР пішла широким фронтом на південь, а Холодний Яр розпочав підготовку до повстання... Та, на жаль, повстанська весна 1920-го р. почалася з трагедії: 12 квітня під час бою на хуторі Кресельці, що при дорозі між Мельниками та Мотриним монастирем, потрапивши в оточення, застрелився Василь Чучупак.

Озвірілі більшовики, дико радіючи своєму успіху, били вже мертвого отамана ногами, кольбами рушниць, лаялися гідкою московською лайкою.

Прив'язавши небіжчика ногами до коня, притягли в Мельники. Вже у дворі здерли одержу і кинули до сіней: «Получайте свого бандіта!»

Петро Чучупак в цей час лежав на тачанці, обкручений дротом. «Не журіться, — гукнув до батьків, — вмираємо за Україну з чистим сумлінням... Не кажіть поки-що нічого дочці...»

Поховали Василя Чучупака на цвинтарі, на самій горі. «Ховали ввечері без стрілів, без пісень, без промов. Понуро мовчала озброєна юрба і в тій мовчанці відчувалася велична, грізна обітниця помсти», — згадував Юрій Горліс-Горський у своєму історичному романі «Холодний Яр».

28 жовтня 1996 р. на місці останнього бою Головного отамана Холодного Яру Василя Чучупака було поставлено меморіальний знак.

Всеукраїнська гра, Теренова гра

СІЧ – СИЛА І ЧЕСТЬ

імені братів Чучупак

III ДЕКАДА ВЕРЕСНЯ

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Теренова гра «СІЧ: сила і честь» ім. братів Чучупак відбулась вперше 2016 року і вже стала щорічною теренівкою. Учасниками стали юнаки та юначки віком від 16 до 28 років з різних куточків України.

Суть гри полягає в захисті свого прапора та отриманні прапора супротивника. Для цього всі учасники будуть поділені на 2 команди (сотні), кожна з яких матиме свій прапор, та боротиметься за нього впродовж 4 днів гри. Під час теренової гри сотні можуть «знищувати» гравців суперника шляхом зриву 1 нарукавної пов'язки. Кожен «вояк» носить на руці таку пов'язку відповідного кольору сотні, яка є ознакою його «життя». Втрата пов'язки «вояком» означає його «загибель», тобто супротивник має зірвати пов'язку з руки. Зірвані пов'язки передаються до Ради вищих спостерігачів і по їх кількості визначається результат гри. При встановленні результатів змагань РВС використовує шкалу оцінки.

СІЧ — це більше 10 км² лісів урочища Холодний Яр, де близько двох сотень молодих людей боротимуться за «виживання» та перемогу. Особливістю гри є відтворення військового устрою команд, що аналогічний устрою гайдамаків часів Холодноярської республіки.

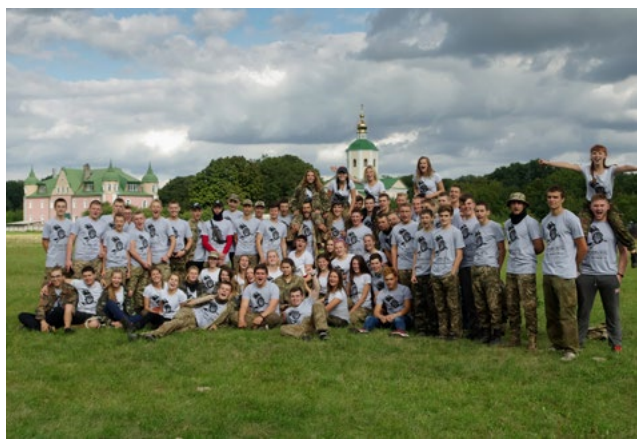
Даний захід приурочений пам'яті братів Чучупак, які в період національно-визвольних змагань (в 1918-1920 р.р.) були очільниками повстанського руху на території Холодного Яру.

До участі в теренівці запрошуються всі охочі віком від 16 до 28 років.

ПАРТНЕРИ

Управління у справах сім'ї, молоді та спорту Черкаської облдержадміністрації спільно з ГО «Всеукраїнський молодіжний рух «Національний Альянс».

*спрямована на вшанування героїв боротьби Українського народу за незалежність і територіальну цілісність України

Всеукраїнський семінар-тренінг для підготовки тренерів ШКОЛИ ВИХОВНИКІВ ДЖУР–IV

ТЕРНОПІЛЬСЬКА
ОБЛАСТЬ

III ДЕКАДА ВЕРЕСНЯ

МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

Підготовка тренерів Школи виховників Джур, які будуть проводити вишколи для виховників гри, що в свою чергу сприятиме створенню постійно діючих осередків гри — куренів.

УЧАСНИКИ:

Кількість учасників — 35.

ПАРТНЕРИ:

Управління сім'ї та молоді Тернопільської ОДА
Український державний центр національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму
учнівської молоді Міністерства освіти і науки України

* спрямований на підготовку громадських активістів, які залучаються до організації і проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)

29 вересня

День пам'яті трагедії Бабиного Яру

Трагедія Бабиного Яру

29 вересня 1941-го в урочищі Бабин Яр нацисти розпочали масові розстріли єврейського населення Києва. Ця трагедія стала всесвітнім символом Голокосту.

Гітлерівці вбивали євреїв і до Бабиного Яру. Проте саме Київ став першим у Європі містом, де знищили всю єврейську громаду.

За десять днів перед цим, 19 вересня 1941 року, до Києва увійшли війська 6-ї німецької армії під командуванням генерал-фельдмаршала фон Рейхенау. Вони рухалися в напрямку Хрещатика двома колонами — вулицями Кирилівською та Великою Васильківською.

Вибухи на Хрещатику 24 вересня, влаштовані радянською диверсійною групою В. Карташова, нацисти приписали євреям. Це і стало формальним приводом для масових

розстрілів — але аж ніяк не справжньою причиною.

Згодом на слідстві справу пояснив заступник начальника поліції безпеки міста Києва В. Ебелінг: «За наказом рейхсфюрера Гімmlера одразу після захоплення Києва всі євреї мають бути розстріляні». Отже, не було би злощасних вибухів, причепилися до чогось іншого.

26 вересня окупаційна влада влаштувала нараду, розглянувши заходи з «остаточного вирішення». Визначили місце знищення євреїв — Бабин Яр. Його території вистачить для десятків тисяч трупів, адже має довжину 2,5 кілометрів при глибині до 50 метрів.

Оголошення з наказом всім євреям зібратися вранці 29 вересня «при вул. Мельника — Доктерівський» склали трьома мовами — укра-

їнською, російською та німецькою. Для чого з'явитися, не пояснили. Але хто не прийде — смерть.

Український текст писала людина, не надто обізнана в київській топоніміці. Адже вулиці Доктерівської в місті не було (малася на увазі Дегтярівська). Помилково подано назву й другої вулиці. Іноді її справді писали «Мельника», проте офіційна назва — Мельникова.

Надрукували понад 2 тисячі листівок, які 28 вересня розклеїли по всьому місту. Водночас розпустили чутки, ніби євреїв «евакуйовуватимуть» — імовірно, до Палестини. У понеділок 29 вересня десятки тисяч людей почали збиратися біля призначеного місця

Опинившись у районі, оточеному колючим дротом і поліцією, люди втрачали можливість повернути назад — пастка зачинилася. І навіть коли, просуваючись далі вперед, вони чули гавкіт собак і постріли, порятунку вже не було. «Дорога смерті» починалася від рогу сучасних вулиць Мельникова та Дорогожицької.

29 вересня нацисти розстріляли близько 22 тисяч євреїв. Інших, кого не встигли знищити, запхали на ніч до гаражів танкоремонтного господарства по вулиці Лагерній. Наступного дня їх вбили в Бабиному Яру.

Станом на 12 жовтня, за звітами катів, кількість жертв перевищила 51 тисячу. Конвеєр смерті тривав. 14 жовтня автоматні черги знову охопили Бабин Яр — тепер знищили 308 євреїв з числа пацієнтів психоневрологічної лікарні ім. Павлова.

Перша хвиля розстрілів, розпочата 29 вересня, тривала безперервно півтора місяці — до середини листопада 1941-го.

Нищення євреїв виявилось початком інших масових убивств. Далі в Бабиному Яру протягом двох років знищили людей різного етнічного походження і віку. Загалом у тій жахливій місцині знайшли свою смерть понад 100 тисяч людей.

Але були люди, які ризикуючи власним життям, а також життям членів своїх родин, переховували в себе євреїв. Це — українці, поляки, білоруси, татари, росіяни, вірмени, греки та німці. Почесне звання «Праведник Бабиного Яру» отримали понад півтисячі людей.

ЖОВТЕНЬ

14 жовтня

Покров Пресвятої Богородиці.
День українського козацтва
і захисника України

II декада жовтня

Всеукраїнська акція
«Покрова Героїв»

29 жовтня

110 років з дня народження
Івана Климів (псевдонім — Легенда)
(1909–1942), політичного діяча,
члена ОУН

14 ЖОВТНЯ

Покров Пресвятої Богородиці

День українського козацтва
і захисника України

14 жовтня — свято Покрови Пресвятої Богородиці або Святої Покрови, для православних українців є одним з найбільших релігійних свят осені.

Започатковане воно у Візантії, де було збудовано храм Пресвятої Богородиці на честь перемоги Константинополя над завойовниками (X століття). Це свято пов'язане з ім'ям святого Андрія. Коли місту загрожувала сарацинська навала, святий Андрій під час молитви побачив у небі Пресвяту Діву Марію, яка розкрила над християнами свій омофор (покров). Таке заступництво Богородиці додало сил візантіяцям і вони дали достойну відсіч чужинцям.

Свято Покрови ознаменовує засинання природи та вкривання землі на зиму. Справді, в жовтні перші дерева втрачають листя, всі плоди уже дозріли: «Прийшла Покрова — на дереві голо». «Покрова накриває траву листям, землю снігом, воду — льодом, а

дівчат — шлюбним вінцем». В українських селах і до цього часу дотримуються давньої народної традиції справляти весілля після Покрови. Від Покрови і до початку Пилипівки — пора наймасовіших шлюбів в Україні.

14 жовтня також свято української військової честі та звитяги. У серпні 1999 року Указом Президента України цей день було проголошено Днем Українського козацтва. Для козаків свято Покрови було найбільшим значущим святом. Цього дня у козаків відбувалися вибори нового отамана. Козаки вірили, що свята Покрова охороняє їх, а Пресвяту Богородицю вважали своєю заступницею і покровителькою.

Відомий український етнограф Олекса Воропай писав, що після зруйнування Катериною II Запорозької Січі, козаки, ідучи за Дунай, несли з собою ікону Покрови Пресвятої Богородиці

Цікаво, що козаки настільки глибоко й щиро шанували образ Покрови Божої Матері, вірили у її силу й урочисто святкували цей день, що у народі закріпилося й друга назва свята — Козацька Покрова.

з 2015 року 14 жовтня є державним святом і неробочим днем — Днем захисника України. Свято виникло на тлі підсилення в суспільстві ідей декомунізації і збройної агресії Росії на Донбасі і в Криму. Президент Петро Порошенко встановив 14 жовтня державним святом своїм Указом від 14 жовтня 2014 року. Водночас він скасував святкування Дня захисника Вітчизни 23 лютого, який в СРСР був Днем Радянської армії та військово-морського флоту.

Вперше День захисника України у 2015 році відсвяткували під гаслом «Сила нескорених». Президент Петро Порошенко заявив, що саме силу нескорених продемонстрували українські воїни, які відстоюють незалежність та суверенітет України у війні з російським агресором. На його думку, День захисника України має стати всенародним святом, таким як День Незалежності, Великдень чи Різдво.

Всеукраїнська акція ПОКРОВА ГЕРОЇВ

ХЕРСОНСЬКА
ОБЛАСТЬ

II ДЕКАДА ЖОВТНЯ

МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

поглиблення знань учасників заходу про патріотизм, традицій через приклади та ознайомлення з українською духовно-культурною спадщиною;

привернення уваги учасників заходу до традицій боротьби за незалежність українського народу;

УЧАСНИКИ

50%

представники структурних підрозділів з питань молоді обласних державних адміністрацій;

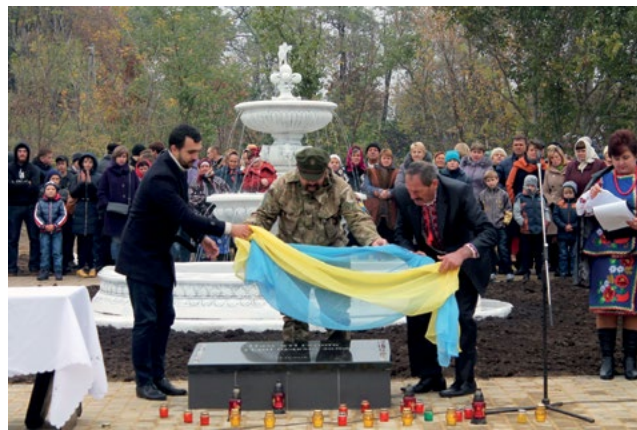
50%

представники центрів національно-патріотичного виховання + представники громадських об'єднань НПВ спрямування

ПАРТНЕРИ

Управління освіти, науки та молоді
Херсонської ОДА

*спрямована на сприяння консолідації українського суспільства навколо ідей спільного майбутнього, захисту територіальної цілісності України

29 ЖОВТНЯ

110 років з дня народження Івана Климів (псевдонім – Легенда) (1909–1942), політичного діяча, члена ОУН

Іван Климів народився у селі Сілець Волзький Сокальського району на Львівщині. Закінчив гімназію в Сокалі (1929). Був членом Пласту (9-й курінь ім. П. Дорошенка) та Української військової організації. Вищу освіту здобував на юридичному факультеті Львівського університету. Ставши членом Організації Українських Націоналістів, Іван Климів був одним з організаторів націоналістичного руху та керівником ексективи ОУН (з 1935 р.) на Сокальщині. У своїй революційній підпільній діяльності використовував псевдоніми: 555, Арідник, Гармаш, Гриць, Дем'ян, Дмитрів, Євген, Заозерний, Куліба, Легенда, Мармаш, Приморка, Семен.

У 1930-х рр. за політичні переконання І. Климів неодноразово заарештовувала польська поліція. Із серпня 1935 року до січня 1936 року він відбував ув'язнення у польському концтаборі Береза Картузька.

Іван Климів один із співорганізаторів мережі осередків ОУН на Волині. За це у Луцьку був засуджений 31 серпня 1937 року на 10 років в'язниці, звідки визволився у 1939 році. Повернувся в с. Сільце, але через загрозу

арешту НКВС таємно виїхав до Кракова (Польща). Пройшов трьохмісячний вишкіл у старшинській школі ім. Є. Коновальця, підтримав Революційний провід ОУН С. Бандери. Взимку 1940 р. був призначений представником Проводу ОУН в Крайовий провід ОУН ПЗУЗ (північно-західних українських земель). Із травня 1940 р. Іван Климів був провідником крайового проводу ОУН у Львові, з грудня 1940 року очолив крайовий провід ОУН на Волині.

Після проголошення у Львові 30.6.1941 ОУН (Б) відновлення Української держави на західноукраїнських землях, Іван Климів увійшов до складу Українського Державного Правління на чолі з Я. Стецьком, де очолив міністерство політичної координації.

1-го липня 1941 р. Іван Климів проголосив себе Начальним командантом Української національної революційної армії (УНРА) і займався її розбудовою. За липень-серпень 1941 р. підрозділи УНРА чисельністю 3-4 тисяч вояків були створені в 15 населених пунктах Західної України.

Із 1942 р. Іван Климів був керівником організаційного відділу військової референтури Проводу ОУН. Він організатор перших військових формувань ОУН на Волині, які згодом стали основою Української повстанської армії.

4 грудня 1942 року Івана Климів у Львові заарештувало гестапо. Він був закатований під час допиту. Головне Командування УПА 14 жовтня 1952 року відзначило Івана Климів як першого організатора і політвиховника відділів Української Повстанської Армії, підвищивши його до ступеня генерала-політвиховника та нагородивши Золотим Хрестом Заслуги.

ЛИСТОПАД

9 листопада

День української писемності та мови

I декада листопада

Всеукраїнський форум, «Студентство – авангард державотворення»

9 листопада

30 років з часу падіння комуністичних режимів у країнах Центрально-Східної Європи (09.11.1989)

18 листопада

160 років з дня народження Костя Левицького (1859–1941), державного та громадського діяча, першого голови уряду ЗУНР

21 листопада

День гідності і свободи

III декада листопада

Всеукраїнська конференція, «День Гідності. Вшануй»

23 листопада

День пам'яті жертв голодомору

27 листопада

140 років з дня народження Григорія Чупринки (1879–1921), поета, літературного критика, учасника антибільшовицького повстанського руху

9 листопада

День української писемності та мови

Встановлене воно було 9 листопада 1997 року Указом Президента № 1241/97 «Про День української писемності та мови» на підтримку «ініціативи громадських організацій та з урахуванням важливої ролі української мови в консолідації українського суспільства».

За православним календарем — це день вшанування пам'яті преподобного Нестора-літописця — письменника-агіографа, основоположника давньоруської історіографії, першого історика Київської Русі, мислителя, вченого, ченця Києво-Печерського монастиря. Дослідники вважають, що саме з преподобного Нестора-літописця і починається писемна українська мова.

Традиційно, в День української писемності та мови покладають квіти до пам'ятника Несторові-літописцю, відзначають найкращих популяризаторів українського слова, заохочують видавництва, які випускають літературу українською мовою, проводять регіональні тематичні конкурси тощо.

У 1989 році Верховна Рада УРСР надала українській мові статусу державної. Вона також є рідною мовою українців, які проживають

за межами України: в Росії, Білорусі, Казахстані, Польщі, Словаччині, Румунії, Канаді, США, Австралії та інших країнах. Українською мовою розмовляють майже 45 мільйонів людей і вона належить до найпоширеніших мов світу.

Генеалогічно українська мова належить до індоєвропейської мовної сім'ї. Про це свідчать і архаїзми, і деякі фонетичні та морфологічні ознаки, які зберегла наша мова протягом століть.

Давньою українською мовою написані козацькі державні документи й хроніки, створена самобутня художня писемність епох — від Івана Вишенського до Григорія Сковороди. Українці мають свою могутню класичну літературу, визнаних світом геніїв: Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесю Українку, Михайла Коцюбинського, Василя Стефаника.

Цього дня, це вже стало традицією, стартує Міжнародний конкурс знавців української мови імені Петра Яцика. Щорічна кількість учасників конкурсу — понад 5 мільйонів із багатьох країн світу.

Всеукраїнський форум, СТУДЕНТСТВО–АВАНГАРД ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

ЗАКАРПАТСЬКА
ОБЛАСТЬ

І ДЕКАДА
ЛИСТОПАДА

*спрямований на координацію інформаційно-просвітницької роботи у сфері національно-патріотичного виховання,

МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

- забезпечення участі студентської молоді в процесі становлення національно-патріотичного виховання;
- виховання почуття національної гордості, любові до України, формування національно-патріотичної свідомості у студентської молоді;
- підвищення рівня знань у студентської молоді про видатних особистостей

українського державотворення, українські традиційні цінності: самобутність, воля, соборність і гідність українського народу

УЧАСНИКИ

Кількість учасників – 100 осіб
(представники студентського самоврядування).

ПАРТНЕРИ

Управління молоді та спорту
Закарпатської ОДА

9 листопада

30 років з часу падіння комуністичних режимів у країнах Центрально-Східної Європи (09.11.1989)

«Осінь народів» — визначення процесу повалення комуністичних режимів у Центральній та Східній Європі, кульмінація якого припала на осінь 1989 року. Вживається за аналогією з «весною народів» — революційними подіями у Європі 1848—1849 років. У 1989—1991 роках під впливом масових суспільних протестів комуністичні партії в Польщі, Угорщині, Німецькій Республіці, Чехословаччині, Болгарії, Албанії та Югославії розпочали переговори з опозицією, яка на той момент

перебувала в нелегальних умовах. Внаслідок переговорів комуністичні режими відмовились від диктаторського уряду на користь багатопартійної системи.

В більшості колишніх соціалістичних країн зміна влади відбувалася мирним шляхом. Режим Чаушеску в Румунії був повалений збройним повстанням 1989 року, спроби розділити Югославію вилились у тривалу війну.

18 листопада

160 років з дня народження Костя Левицького (1859–1941), державного та громадського діяча, першого голови уряду ЗУНР

Левицький Костянтин Антонович (18.11.1859, м. Тисмениця Івано-Франківської області - 12.11.1941, м. Львів) визначний політичний діяч Галичини, співзасновник УНДП, науковець, засновник і голова Національної Ради у Львові.

Кость Левицький активний громадсько-політичний діяч. Співзасновник Української національно-демократичної партії. З початком Першої світової війни очолив Головну українську раду у Львові.

За умов розпаду Австро-Угорської імперії, українські парламентарі Галичини сформували Українську Національну Раду і взяли курс на створення незалежної держави. 10 жовтня 1918 року Кость Левицький очолив

галицьку делегацію Української Національної Ради, яка 1 листопада перебрала на себе всю повноту влади на західноукраїнських землях.

Після проголошення Західноукраїнської Народної Республіки, Кость Левицький очолив її уряд - Державний секретаріат. «Ми свідомі цього обов'язку, який прийняли серед граду куль і незвичайно важливих обставин. Вступаючи в уряд, вважаємо за відповідне зазначити, що стоїмо на демократичнім принципі. Ми вийшли з народу і для народу буде присвячена наша праця», цими словами він започаткував 10 листопада 1918 року діяльність Державного секретаріату.

Протягом міжвоєнного періоду провадить громадсько-політичну роботу на західноукраїнських землях та пише історичні праці про політичний та національно-визвольний рух на Галичині.

З приходом радянських військ на Західну Україну у вересні 1939-го, Левицького заарештували та ув'язнили у Львові та Москві на 20 місяців. Звільнений навесні 1941 року, повертається додому. У липні 1941 року — один із ініціаторів і перший голова Української національної ради у Львові.

Помер 12 листопада 1941 року у Львові.

21 листопада

День гідності і свободи

День гідності та свободи — свято на честь початку цього дня двох революцій: Помаранчевої революції (2004 року) та Революції гідності (2013 року). Мета свята — не тільки вшанувати патріотизм і мужність українців, які не побоялися стати на захист демократії, а й розповісти наступним поколінням про те, як люди боролися за свої права та національну гідність.

ПОМАРАНЧЕВА РЕВОЛЮЦІЯ В УКРАЇНІ

22 листопада 2004 — початок Помаранчевої революції в Україні. Вона почалася після оголошення Центральною виборчою комісією фальсифікованих результатів другого туру президентських виборів. Люди вийшли на Майдан і домоглися перегляду результатів і призначення повторних виборів. Через рік

чинний на той час президент України Віктор Ющенко заснував свято — День свободи.

РЕВОЛЮЦІЯ ГІДНОСТІ 2013 РОКУ

У листопаді 2013 року українці знову вийшли на Майдан. Їхнє обурення викликало те, що тодішній президент Віктор Янукович не підписав угоду про асоціацію України з ЄС.

З «парасольками та чаєм» 21 листопада на майдані Незалежності зібралися перші учасники мітингу, а вже 24 листопада їх стало понад 100 тисяч осіб. Протести пройшли в багатьох містах України. Люди були категорично незадоволені таким рішенням президента.

Ніч на 30 листопада стала поворотною і для українського народу, і для тодішнього керівництва країни, яке для розгону Майдану вирішило застосувати силу. Тієї ночі протести з проєвропейських перетворилися на антиурядові.

18–20 лютого відбулися криваві сутички в центрі Києва, підпалено Будинок профспілок та вбито євромайданівців, які стали Героями Небесної сотні.

Ослаблена кривавими подіями Україна була «добита» анексією Криму Росією, яка згодом вторглася на Донбас. Військовий конфлікт на сході триває і донині.

Всеукраїнська конференція ДЕНЬ ГІДНОСТІ. ВШАНУЙ

М. КИЇВ

ІІІ ДЕКАДА
ЛИСТОПАДА

*спрямована на вшанування героїв боротьби Українського народу за незалежність і територіальну цілісність України

МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

гідне вшанування пам'яті героїв боротьби українського народу, популяризацію їхніх подвигів на державному рівні задля консолідації суспільства, формування єдиної національної пам'яті та ідентичності.

УЧАСНИКИ

Представники обласних державних адміністрацій; Представники інститутів громадянського суспільства.

ПАРТНЕРИ

Управління молоді та спорту КМДА

23 листопада

День пам'яті жертв голодомору

ДЕСЯТЬ ФАКТІВ:

1. День пам'яті жертв голодоморів почали відзначати вперше 1998 році, згідно з указом Президента України Леоніда Кучми від 26 листопада 1998 року.
2. Історія назви дати мала свої корективи: в 1998 році пам'ятне вшанування мало назву «День пам'яті жертв голодоморів» (указом Леоніда Кучми), у 2000 році — «День пам'яті жертв голодомору та політичних репресій» (указом Леоніда Кучми), в 2004 році — «День пам'яті жертв голодоморів та політичних репресій» (указом Леоніда Кучми), остання зміна назви була зроблена в 2007 році, під керівництвом Віктора Ющенка дата була перейменована в «День пам'яті жертв голодоморів».
3. Щодо кількості загиблого населення на території України, за часів голоду, ведуться дискусії і на сьогоднішній день. За різними даними вітчизняних та закордонних дослідників жертвами Голодомору 1932-33-х років стали більше 7 мільйонів чоловік. За статистикою Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В.Птухи НАН України число жертв склало 3,9 млн чоловік і 0,6 млн — зниження народжуваності в силу трагічних подій.
4. Періоди голоду 1921—1923-х років та 1946—1947-х за межами України ще не знайшли широкого визнання, тому голодоморами їх називають насамперед у наукових дослідженнях.
5. Перші десять років заходи вшанування пам'яті проходили на Михайлівській площі.
6. У 2009 році відбулося відкриття музею «Меморіал жертв Голодоморів» у Києві. Після чого саме це місце стало знаковим для заходів та вшанувань пам'яті загиблих.
7. О 16:00 щорічно проходить загальнонаціональна хвилина мовчання в пам'ять про страшні події нашої історії. Також з 2005 року проходить акція «Запали свічку», в рамках

якої всі охочі шанують пам'ять померлих, поставивши свічку біля пам'ятника жертвам, а також на своєму підвіконні.

8. У 2006 році український парламент офіційно визнав Голодомор геноцидом українського народу, був окремий прийнятий Закон України «Про Голодомор 1932-1933 років в Україні».

9. У 2008 році Папа римський Бенедикт XVI у Ватикані вшанував пам'ять жертв голодомору на Україні, а також в інших регіонах колишнього СРСР, привітавши українських паломників українською мовою.

10. 13 січня 2010 року Апеляційний суд Києва підтвердив висновки слідчих Служби безпеки України про організацію вчинення в 1932–1933 роках на території УСРР керівництвом більшовицького тоталітарного режиму — Сталіним, Молотовим, Кагановичем, Постишевим, Косіором, Чубарем та Хатаєвичем геноциду української національної групи.

11. На 2018 рік, голод 1932–1933-х років в Українській РСР геноцидом визнали 16 держав (в тому числі США).

Ще низка країн в офіційних зверненнях засудили Голодомор як акт винищення людства, вчинений тоталітарним сталінським режимом або вшанували пам'ять його жертв, зокрема: Аргентина, Андорра, Бразилія, Італія, Іспанія, Чилі, Чехія, Словаччина, Мексика.

Росія в 2008 році вшанувала пам'ять загиблих, але категорично відмовилась визнавати сталінську політику 1932-1933 років стосовно українських селян актом геноциду.

Крім того, Голодомор 1932-1933 років в Україні було визнано актом геноциду на регіональному та муніципальному рівні в таких країнах:

Австралія: штат Новий Південний Уельс, штат Вікторія

Аргентина: Провінція Чако, м.Беріссо,

м.Буенос-Айрес, м.Апостоле, провінція Місьйонес.

Бразилія: штат Парана, м. Ріо-де-Жанейро, м. Пруден-тополіс.

Велика Британія: м. Единбург, м. Кіхлей

Іспанія: Країна Басків, Каталонія, м. Асплугас да Любрегат, Балеарські острови, м. Таррагона

Італія: м.Рим, Сицилія.

Канада: провінція Монітоба, провінція Саксачеван, провінція Онтаріо, Квебек

Португалія: м. Абрантеш, м. Брага, м. Грандола (Португалія)

На міждержавному рівні пам'ять жертв Голодомору без зазначення терміну «геноцид» вшановували:

в ООН — Спільна заява делегацій держав-членів ООН від 07.11.2003;

ЮНЕСКО — Резолюція Генеральної конференції, прийнята одностайно від 01.11.2007;

ОБСЄ — Спільна заява від 30.11.2007;

ПА ОБСЄ — Резолюція від 03.07.2008;

Європарламент — Резолюція Європарламенту від 23.10.2008;

ПАРЄ — Парламентська асамблея Ради Європи (ПАРЄ) у пунктах 10-11 резолюції 1723 «Вшанування пам'яті жертв Великого Голоду (Голодомору) на території колишнього СРСР» від 28 квітня 2010 року визнала Голодомор «злочином Радянського режиму проти власного народу» та злочином проти людяності.

27 листопада

140 років з дня народження Григорія Чупринки (1879–1921),

поета, літературного критика, учасника
антибільшовицького повстанського руху

Григорій Чупринка

27 листопада 1879 народився український поет-модерніст і політик Григорій Аврамович Чупринка (Грицько Чупринка; 1879-1921), борець за незалежність України. Через популярність Чупринки серед патріотичних кіл його прізвище взяв за підпільний псевдонім генерал-хорунжий УПА Роман Шухевич («Тарас Чупринка»).

Він називав себе козаком. Бунт був його стихією. І час, у який він жив, дозволив сповна насолодитися нею. Він повставав проти царської та більшовицької влади, проти літера-

турних традицій та норм світського життя. Революціонер і поет у всіх виявах свого надзвичайно строкатого життя, Чупринка врешті загинув від рук чекістів, які прийшли упокорити нашу землю.

Григорій Чупринка відомий сьогодні насамперед знавцям і шанувальникам української літератури. Після тривалого забуття його ім'я поступово посіло належне місце у пантеоні українських поетів першої третини минулого століття.

Молодість Чупринки припала на роки панування соціалістичних ідей в українській суспільній думці. З 1905 до 1907 року він навіть сам входив до складу Гоголівського та Требухівського комітетів РСДРП, перебував під особливим наглядом поліції, кілька разів був ув'язнений у Лук'янівській та Смоленській в'язницях і позбавлений права в'їзду на Чернігівщину.

Як і більшість тодішніх поетів Наддніпрянщини, Чупринка почав писати вірші російською мовою. А 13 травня 1907-го року він опублікував у київській газеті «Рада» свого першого українського вірша під промовистою назвою «Моя кобза». Проте народницький період проминув для Чупринки досить швидко, і вже 1909-го року він почав співпрацю з журналом «Українська хата» — осередком українського модернізму, — висміюючи у віршах схильність народницьких поетів до «перлів коштовних» та «слів красномовних».

П'ятирічна полеміка між «радянами» та «хатянами» була елементом пошуку українськими інтелектуалами шляхів модернізації суспільства. Центральним пунктом суперечностей був вибір засад національного відродження: вірність традиціям, культурництво та федералізм, пропоновані народниками, або модернізація, західництво і орієнтація на незалежність, яких дотримувалися модерністи. Ця класична українська колізія отримала так само типове розв'язання — російський уряд закрив одночасно обидва видання.

З початком української революції Чупринка записався до Першого Українського козацького полку, а від початку 19-го року керував повстанськими загонами на Чернігівщині. Влітку Чупринка перебував на нелегальному становищі у Києві і був у серпні заарештований ЧК. Можливо, тоді Чупринку врятувало від розстрілу клопотання письменників групи «Музагет» та заступництво наркома освіти Шумського.

Відступаючи з Києва, більшовики перевезли Чупринку до підмосковного Кожухівського концтабору. Через два роки він був звіль-

нений за амністією, повернувся до Києва і у складі Українського центрального повстанського комітету готував антирадянське повстання на Правобережжі. У серпні 21-го року Чупринка був знову заарештований Київською ЧК і 28 серпня розстріляний за намагання (цитата) «установлення Української Народної Республіки проти волі робітників і селян».

ГРУДЕНЬ

5 грудня

День волонтера

6 грудня

100-річчя початку Зимового походу Дієвої армії Української Народної Республіки (так званий Перший зимовий похід у тилу Збройних сил півдня Росії та більшовиків (06.12.1919)

6 грудня

День Збройних сил України

9 грудня

Міжнародний день пам'яті жертв злочинів геноциду, вшанування їхньої людської гідності і попередження цих злочинів

12-13 грудня

Андріївські вечорниці

II декада грудня

Всеукраїнська акція
«Андріївські вечорниці»

19 грудня

Миколая Чудотворця

5 грудня

День волонтера

Генеральна Асамблея ООН в 1985-му році на 40-й сесії у спеціальній резолюції запропонувала урядам відзначати 5 грудня як «Міжнародний день волонтерів в ім'я економічного і соціального розвитку» (резолюція № А/

RES/47/3), закликавши їх здійснювати заходи для спонукання людей у всіх сферах діяльності пропонувати свої послуги як волонтерів.

6 грудня

100-річчя початку Зимового походу Дієвої армії Української Народної Республіки (так званий Перший зимовий похід у тилу Збройних сил півдня Росії та більшовиків (06.12.1919)

З 6 грудня 1919р. — 6 травня 1920р. тривав Перший Зимовий похід Армії Української Народної Республіки під проводом генерал-полковника Михайла Омеляновича-Павленка.

Восени 1919р. Галицька Армія та Дієва армія УНР були змушені вступити у війну водночас проти червоних, білих та поляків. Наприкінці листопада 1919 р. залишки Наддніпрянської Армії УНР опинилися в «трикутнику смерті» Любар — Чорторія — Миропіль, в оточенні трьох ворожих армій: Червоної, Добровольчої та польської. Армія потерпала від епідемії тифу, була знесилена. Уряди Антанти відмовилися пропускати до УНР закуплені за кордоном ліки.

6 грудня 1919 р. відбулася військова нарада у Новій Чорторії. Василь Тютюнник, командувач Дієвої армії УНР, уже тяжко хворий на тиф, запропонував, щоб зберегти армію, пройти рейдом по українській території, окупованій білими та червоними, а навесні

підняти повстання. Тютюнника підтримав Омелянович-Павленко. На початок походу налічувалося близько 5000 осіб, безпосередньо бойовий склад становив 2000 багнетів, 1000 шабель і 14 гармат.

Протягом усього партизанського рейду армія пододала 2500 кілометрів сучасними Житомирською, Київською, Черкаською, Кропивницькою, Миколаївською, Одеською, Вінницькою областями, та провела понад 50 успішних боїв.

Вперше українська армія застосувала партизанські методи боротьби, до того ж із ворогом, який значно перевищував чисельністю та озброєністю. Згодом цей неоціненний досвід успішно застосовувала Українська Повстанська Армія. Зимовий похід значною мірою сприяв чіткості й твердості позиції української сторони на переговорах, що на той час тривали з поляками у Варшаві.

Українську армію люди зустрічали як визволителів, національне піднесення було таким

потужним, що більшовики, які захопили Україну, на зміну забороні й нищенню всього українського змушені були піти на «українізацію».

І нарешті — Армія УНР, яка опинилася перед загрозою цілковитого знищення, зберегла себе, гідно виконала операцію, що піднесло підупалий від поразок 1919 р. настрій українського війська. Так, бойовий склад Дієвої армії УНР Зимового походу на 6 травня 1920

року налічував 4319 осіб, 2100 багнетів і 580 шабель, 81 кулемет, 12 гармат.

У травні 1920 року Армія УНР пройшла урочистим парадом центральною київською вулицею — Хрещатиком.

Подальша доля армії та її провідників була трагічною, як і доля молодого української держави. Однак Зимовий похід, без перебільшення, став найгероїчнішою сторінкою.

6 грудня

День Збройних сил України

Саме в цей день 1991 року був прийнятий Закон «Про Збройні сили України». А День Збройних сил України був установлений постановою Верховної Ради України в 1993 році.

Кістяк ЗС України складають Сухопутні війська, Повітряні сили та Військово-морські сили. Крім основних родів військ до складу Збройних сил країни належать внутрішні війська, державна прикордонна служба та оперативно-рятувальна служба цивільного захисту, Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Сучасна армія України пройшла тривалий шлях розвитку, що включає етапи оптимізації, скорочення військового складу і розформування. Події 2014 року —

анексія Росією Криму — показали гостру необхідність зміцнення обороноздатності нашої країни та проведення реформ, цей рік став переломним в історії української армії. На сьогодні ЗСУ відновили свою боєздатність. Україна відмовилася від позаблокового статусу і оголосила про свої наміри вступити до НАТО. Зазвичай свято відзначається урочистою церемонією покладання квітів до могили Невідомого солдата, божественною літургією. В армії проходять урочисті збори, церемонії вручення державних нагород та святкові концерти. За традицією, щороку президент України вітає всіх службовців української армії, відзначаючи значну роль цих людей у підтримці Україною свого незалежного статусу.

9 грудня

Міжнародний день пам'яті жертв злочинів геноциду, вшанування їхньої людської гідності і попередження цих злочинів

У вересні 2015 року Генеральна Асамблея ООН постановила проголосити 9 грудня Міжнародним днем пам'яті жертв злочину геноциду, вшанування їхньої людської гідності і попередження цього злочину. Ця дата була обрана в зв'язку з тим, що в цей день в 1948 році була прийнята Конвенція про запобігання злочинів геноциду і покарання за нього.

У Конвенції про попередження злочину геноциду і покарання за нього (стаття 2) геноцид визначається як «наступні дії, вчинені з наміром знищити, повністю або частково, яку-небудь національну, етнічну, расову чи релігійну групу ...»:

- вбивство членів такої групи;
- заподіяння серйозних тілесних ушкоджень чи розумового розладу членам такої групи;
- навмисне створення для якої-небудь групи таких життєвих умов, які розраховані на її повне або часткове фізичне знищення;
- заходи, розраховані на запобігання дітородіння в середовищі такої групи;
- насильницька передача дітей з однієї людської групи в іншу.

У Конвенції підтверджується, що геноцид, незалежно від того, відбувається він у мирний або воєнний час, є злочином, який порушує норми міжнародного права і проти якого учасники Конвенції зобов'язуються «вживати заходів попередження і карати за його вчинення» (стаття 1). Головна відповідальність за попередження і припинення геноциду покладається на державу, в якій цей злочин вчиняється.

На Всесвітньому саміті 2005 року глави держав і урядів одногосно підтвердили, що «кожна держава зобов'язана захищати своє населення від геноциду, військових злочинів, етнічних чисток і злочинів проти людяності». Вони постановили, що міжнародне співтовариство має у відповідних випадках надавати державам допомогу в розширенні їх можливостей щодо захисту населення до початку криз і конфліктів. При цьому глави держав і урядів підтвердили, що, якщо та чи інша держава «явно виявиться не в змозі» захистити своє населення від чотирьох зазначених злочинів, міжнародне співтовариство готове зробити колективні дії через Раду Безпеки і відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй.

Мета цього Дня — підвищувати обізнаність про Конвенцію щодо попередження злочину геноциду і покарання за нього та її ролі в боротьбі з геноцидом і попередженні цього злочину, як воно визначено у Конвенції, щоб поминати людей, які стали його жертвою, і шанувати їх пам'ять.

12-13 грудня

Андріївські вечорниці

Свято Андрія Первозванного вважається найбільшим передноворічним святом, яке відзначається ще з часів Русі 13 грудня. Андрій Первозваний входив в число 12-ти апостолів Христа, згідно з переказами, був братом апостола Петру і був покровителем жителів України. Напередодні цієї дати прийнято збиратися на Андріївські вечорниці — ворожіння, з якими пов'язано безліч неординарних звичаїв.

Традиції гулянь і найпопулярніші ворожіння на Андріївські вечорниці

Вечорниці проходять в ніч з 12-го на 13-е грудня і в основному святкуються тільки молоддю.

- За традицією, в цей вечір і ніч хлопці робили різноманітні дрібні капості дівчатам (викрадали і ховали предмети одягу, прикраси). З настанням темряви хлопці лякали їх на вулицях або стукали у вікна, говорячи на різні лади, намагаючись таким чином звернути на себе увагу.

- Дівчата ж в цей час займалися таємним обрядом — проводили ворожіння на судженого і на результат майбутнього сімейного життя. Іноді дійством керувала заміжня і щаслива у сімейному житті ворожка, але найчастіше дівці виступали в ролі ворожок самостійно. Щоб дізнатися ім'я нареченого, дівчатам було приписано кидати знятого з ноги червоного чобота, — якнайдалі через голову. Кинуте взуття уважно розглядали, оскільки вважалося, що суджений прийде в будинок з того боку, куди вказує носок чобітка.

Андріївські вечорниці супроводжувалися веселими співами, довгими дівочими посиденьками, знайомствами і заграваннями молоді. Вечорниці тривали всю ніч, оскільки наступного разу молоді люди могли поспілкуватися тільки на гуляннях напередодні Різдва.

Всеукраїнська акція АНДРІЇВСЬКІ ВЕЧОРНИЦІ

ХАРКІВСЬКА
ОБЛАСТЬ
(м. Харків)

II ДЕКАДА
ГРУДНЯ

МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

- формування національно-культурної ідентичності
- збільшення активної участі молоді у традиційних культурологічних заходах
- ознайомлення молоді із українськими традиціями святкування національних свят
- можливість для молоді із східних регіонів поспілкуватися із патріотично налаштованою частиною суспільства
- поширення інформації серед молоді про традиції святкування національних свят

УЧАСНИКИ

50%

представники структурних підрозділів з питань молоді обласних державних адміністрацій

50%

представники центрів національно-патріотичного виховання + представники громадських об'єднань НПВ спрямування

ПАРТНЕРИ

Управління у справах молоді та спорту Харківської ОДА громадська організація «Спілка Української Молоді в Україні»

19 грудня

Миколая Чудотворця

19 грудня православні люди всього світу святкують день святого Миколая Чудотворця. За народними повір'ями саме в цей день Миколай Чудотворець спускався на землю з небес і обходив весь світ, допомагаючи знедоленим і відновлюючи справедливість.

З поміж великих святих угодників Божих святитель Миколай Чудотворець користується особливою любов'ю. Усе життя св. Миколая – це нескінченні благодіяння і чудеса, подані стражденному людству. Він покровитель землеробства і скотарства, господар земних вод, заступник від бід і напастей, помічник у найважчих справах і обставинах. Він швидко з'являється скрізь, де потрібна його допомога. І нині він приходить до тих, хто кличе його допомогти і заступити від біди. Чудес його не злічити. Навіть смерть не перервала його благодатних справ, його чудеса звершаються повсякчас.

Мало кому відомо, що в цьому святі прихована історія життя людини, яка жила у другій половині третього сторіччя. Він прославився своєю добротою, чуйністю і допомогою нужденним. Миколай, за переказами, був народ-

жений в місті Патари, в Лікії. Його батьки були правовірними людьми. Хлопчик з ранніх років виділявся серед інших особливою любов'ю і чуйністю, співчуттям до оточуючих, завжди допомагав бідним, роздавав убогим монети, залишаючи у своїх руках тільки необхідне. За добродушність і милосердя Миколая отримав велику подяку і шану від людей і був піднесений до рангу святих

Святкувати день Миколая Чудотворця, або як його ще називають Зимового Миколая, завжди починають молебнем у церкві. Раніше, а подекуди і зараз, всі жителі села збирали гроші і у складчину ставили після молебню велику свічку, щоб святий Миколай огордив їх від усіх бід і нещасть.

Після церковної служби 19 грудня влаштовується веселе свято, яке називали братчини. Всі частування купувалися у складчину і братчини були свого роду обрядом примирення ворогів і прощення всіх образ. Оскільки у цей час йде різдвяний піст, то основними стравами на Зимового Миколая були пироги з капустою і грибами. На столі обов'язково було пиво, яке варили з ячменю нового врожаю.

Найбільше радості свято святого Миколая доставляє дітворі. Адже за давньою традицією батьки купують і ховають в будинку подарунки, які нібито святий Миколай приносить слухняним дітям.

В деяких країнах вважають, що до дітвори Святий Миколай приходить не один, а з супроводжуючим почтом. В його числі:

- двоє янголят — вони повинні інформувати покровителя про слухняних малюків.
- двоє чортиків, які повідомлять св. Миколаю про всі витівки малечі.

1000 років

**з початку правління Ярослава Мудрого,
Великого князя Київської Русі у 1019 році**

Ярослав Мудрий

Ярослав Володимирович (Мудрий) (бл. 978–1054) — видатний державний діяч і полководець, великий київський князь (1019–1054), син князя Володимира Святославича і полоцької княжни Рогнеди.

У період його князювання спостерігалось піднесення Давньоруської держави. Було розширено територію Київської Русі, укріплено кордони, встановлено контакти з багатьма європейськими країнами. Князь приділяв велике значення внутрішньому устрою держави: поширював християнство (літописці називали його «Богохранимим» та «Богомудрим»), заснував монастирі, будував храми та собори, розбудовував столицю, створив школу і бібліотеку при Софіївському соборі.

За часів Ярослава Мудрого було розпочато кодифікацію давньоруського права,

результатом якої стало укладення так званої «Правди Ярослава», що становить найдавнішу частину кодексу законів, відомого як «Руська Правда». 37 років правління Ярослава Мудрого заклали міцний фундамент розвитку традицій державотворення на українських землях. Протягом цього часу Давньоруська держава зберігала свою могутність і міжнародний авторитет.

У сучасній Україні встановлено високу державну нагороду — Орден князя Ярослава Мудрого (1995), для нагородження громадян за видатні особисті заслуги перед українською державою в галузі державного будівництва, зміцнення міжнародного авторитету України, розвитку економіки, науки, освіти, культури, мистецтва, охорони здоров'я, за благодійну, гуманістичну та громадську діяльність.

Проекти
інститутів громадянського суспільства,
яким надається фінансова підтримка
у 2019 році

Навчально-виховний табір «Школа підстаршин»

БЕРЕЗЕНЬ–КВІТЕНЬ ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Програма заходу передбачена для активістів громадських організацій національно-патріотичного спрямування, які в майбутньому залучаються до організації і проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). В рамках табору будуть проводитись історико-краєзнавчі гутірки, навчання із впорядку, мандрівництва, табірництва, самозахисту, вивчення народних та повстанських пісень.

ГО «ВМР «Національний Альянс»
м. Луцьк, пр. Молоді, 13 Б;
nation.org.ua
+38 (097) 864-67-65
ukr.national@gmail.com

Скарб нації. 7 чудес України. Дністровський каньйон

БЕРЕЗЕНЬ–СЕРПЕНЬ ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ, РІЧКА ДНІСТЕР

19-21 квітня,
17-19 травня,
24-26 травня,
15-17 червня 2019 року

Перший з циклу проектів з національно-патріотичного виховання по унікальних природних місцях України «Скарб нації. 7 чудес України. Дністровський каньйон». Особливістю проекту є популяризація національної духовно-культурної спадщини через проведення сплаву маршрутом одного із семи природних Чудес України — Дністровським каньйоном.

ГО «МО «Молодь–майбутнє України»
+38 (093) 679-38-66
ievtushok@cym.org
molodmaybutnyeuukrayiny

Етапи становлення української державності та її значення для історичного поступу України

БЕРЕЗЕНЬ-ЛИСТОПАД

**М. КИЇВ, СТ. КРУТИ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛ.,
С. ІВАНКІВ БАРИШІВСЬКОГО Р-Н КИЇВСЬКОЇ ОБЛ.,
С. АНТОНІВКА РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛ.,
С. МЕЛЬНИКИ, ЧИГИРИНСЬКИЙ Р-Н ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛ.;
С. ШАПОВАЛІВКА СУМСЬКА ОБЛ.;
С БАЗАР ЖИТОМИРСЬКА ОБЛ.**

Науково-практична конференція до 100-річчя визначних подій української історії
«Боротьба за незалежність: революція, державність, оборонність»; проведення виїзних
семінарів в районах видатних подій військової історії українського війська:

НА СТ. КРУТИ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛ.:

«Бій під станцією Крути та його значення для становлення незалежності України»;

С. ВОРОНЬКИ, С. ІВАНКІВ БАРИШІВСЬКОГО Р-Н КИЇВСЬКОЇ ОБЛ.:

«100-річчя історичного бою на р. Трубіж та шляхи увічнення пам'яті героїзму захисників не-
залежності України»; відвідування та упорядкування місць боїв;

В С. АНТОНІВКА РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛ. НА ТЕМУ:

«75 років бою біля урочища Гурби, його значення для висвітлення героїчного минулого
боротьби українського народу за незалежність та вивчення історичних подій»;

У СВЯТО-ТРОЇЦЬКОМУ МОТРОНИНСЬКОМУ МОНАСТІРІ

«До 100-річчя Холодноярської республіки: незламне устремління до свободи»;

«260 років з дня Конотопської битви та її значення для ствердження Української
державності», вшанування воїнів та участь в упорядкуванні місця Конотопської битви;
«Другий зимовий похід і незламність духу героїв Базару, як символ вірності ідеї незалежності і
військового обов'язку» у Житомирській області.

Всеукраїнська громадська організація
Спілка офіцерів України
(044) 253-32-30
sou325@ukr.net

Серія Всеукраїнських тренінгів, спрямованих
на формування ціннісних орієнтирів
та утвердження національно-патріотичної
свідомості дітей та молоді,
**«Школа національно-патріотичного
виховання» імені Олени Степанів**

КВІТЕНЬ-ЖОВТЕНЬ

М. КИЇВ, ЗАТОКА «ВЕРБЛЮД»

01-03.05., 30.08-01.09., 27-29.09.2019

Школа національно-патріотичного виховання» імені Олени Степанів спрямована на навчання людей, що працюють з молоддю, методами неформальної освіти основам національно-патріотичного виховання, які забезпечать формування ціннісних орієнтирів та утвердження національно-патріотичної свідомості дітей та молоді.

ГО «Юнацький корпус»
+38 (067) 988-94-96
youngcorpus@gmail.com
youngcorpus.com
f youngcorpus
@ youngcorpus

Науково-дослідницький збір-похід
**«Єдність у різноманітності.
Культурно-мовна неповторність
етнографічних груп українців. Гуцули»**

КВІТЕНЬ-ЧЕРВЕНЬ

1-й етап: 4-8 липня
2-й етап: 9 липня–27 вересня 2019

1-Й ЕТАП:

Івано-Франківська обл., смт Верховина, вул. Івана Франка, 1, готель «Верховель»; Івано-Франківська обл., Верховинський р-н, с. Криворівня, Літературно-меморіальний музей Івана Франка, приватний Музей старожитностей Гуцульщини, Музей Параски Плитки-Горицвіт; Івано-Франківська обл., Верховинський р-н, с. Буковець; Івано-Франківська обл., Верховинський р-н, с. Красноїлля, Музей Гуцульського театру Гната Хоткевича; Івано-Франківська обл., Верховинський р-н, с. Верхній Ясенів, Верхньоаясенівська школа.

2-Й ЕТАП:

м. Львів, вул. Університетська, 1, Львівський національний університет імені Івана Франка.

Проект передбачає проведення низки заходів (семінари, експедиції, майстер-класи тощо), які здійснюватимуться у віддалених селах самобутнього етнокультурного регіону України — Гуцульщині. Учасниками проекту стануть молоді представники (учні, студенти, вчителі) різних етнографічних груп та регіонів України. У процесі перебування у цих населених пунктах вони матимуть можливість спілкуватися з безпосередніми носіями мови та звичаїв цього етнографічного регіону України, ознайомитися з мовою, культурою та побутом гуцулів. Під науковим керівництвом фахівців-діалектологів та фольклористів молоді люди отримають практичну інформацію щодо вивчення та збереження цих культурно-історичних надбань, матимуть змогу самостійно зафіксувати на власні електронні носії особливості мови, культури, традицій та звичаїв сільських жителів Гуцульщини. Напрацьовані у процесі реалізації проекту матеріали ляжуть в основу друкованого навчально-методичного збірника та відеофільму про стан, проблеми та перспективи збереження мовно-культурних особливостей представників однієї із унікальних етнографічних груп України — гуцулів.

ГО «Студентський клуб»
+38 (063) 018-18-10
aku@ukr.net

Сильні духом

КВІТЕНЬ-ЛИСТОПАД

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ, ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Про проект: мета об'єднати активну молодь з різних регіонів України навколо спільних ідей духовного і патріотичного зростання українського суспільства, сформувати спільне бачення ролі молоді в державотворчих процесах, підбадьорити і надихнути молоде покоління до активної участі в творенні громадянського суспільства. Подолати почуття самотності й відчуженості, зокрема для молоді з регіонів, де український громадський рух не має сильних позицій.

Всеукраїнська ГО Спілка Української Молоді в Україні
вул. М. Коцюбинського, 6 кв. 8, м. Київ, 01030
+38 (097) 665-59-26
ky-ukraine@cym.org
cym.org/ua CYM.Ukraine

Школа лідерів імені Аксьона і Хоми

КВІТЕНЬ-ЧЕРВЕНЬ «КОЗАЦЬКИЙ ДІМ», ПРОВУЛОК ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, 5, КИЇВ

- 1-й семінар-тренінг: історія України (06.05-11.05)
- 2-й семінар-тренінг: правознавство (13.05-18.05)
- 3-й семінар-тренінг: фізичне виховання (кросфіт) (20.05-25.05)
- 4-й семінар-тренінг: державне управління (27.05-01.06.2019)

Шляхом впровадження виняткових методик викладання національно-патріотичного виховання, ми відкриваємо цикл семінарів-тренінгів з історії України, правової освіти, державного управління, спрямованих на розвиток і формування у дітей та молоді національної свідомості, почуття власної гідності, усвідомлення своїх прав і обов'язків у суспільстві. Також, ми впроваджуємо додатковий семінар-тренінг з фізичної підготовки (кросфіт) для всіх учасників проекту для того, щоб привити їм за правило здоровий спосіб життя.

«Товариство сприяння збройним силам України та військово-морського флоту «Цивільний корпус Азов»
+38 (066) 788-30-56, +38 (096) 361-76-15
civilcorpsazov@gmail.com
volunteer.org.ua/about/civil_corps leadersschool.edu

Всеукраїнські змагання з кросфіту серед інвалідів-учасників АТО «Ігри Героїв»

ТРАВЕНЬ-СЕРПЕНЬ ХЕРСОНСЬКА ТА ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

«ІГРИ ГЕРОЇВ» — це всеукраїнські змагання з кросфіту для поранених воїнів АТО та людей з інвалідністю.

Проект є актуальним, оскільки більшість молоді, народилася, або прожила свідоме життя вже у Незалежній Україні і лише з книг знають про боротьбу за становлення державності. Значна частина молоді взагалі мало цікавиться цими подіями. На сьогодні є можливість безпосередньо поспілкуватися із сучасними учасниками державотворчих процесів. Завдяки змаганням молодь зможе отримати прикладний досвід від учасників АТО, які отримали поранення під час захисту суверенітету та територіальної цілісності України, про заняття фізичною культурою і спортом, про відродження історико-культурних традицій шляхом залучення широких верств населення, демонстрації сили, витривалості та швидкості як ознаки сучасних українських козаків, виховання почуття патріотизму та поваги до сучасних Героїв України, як не зламались.

На прикладах героїзму та мужності учасників антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях сучасна молодь навчиться шанобливо ставитись до осіб з особливими потребами, через популяризацію спортивних досягнень учасників АТО, які отримали інвалідність внаслідок поранень. Молодь побачить важко-поранених героїв, що знайшли в собі сили не тільки боротись за життя, але й досягнути результатів, які не кожний здоровий чоловік або жінка спроможні отримати — дуже важливий психологічний чинник, вплив якого не можна недооцінювати.

ГО «Звіт патріота»
м. Київ, вул.. Ярославів Вал, буд.13/2 Б

Молодіжний історично-пошуковий табір «Повстанські ночі»

10-14 ЛИПНЯ 2019 РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ

Завдання проекту:

1. Підняти рівень обізнаності молоді з історії національно-визвольних змагань українського народу в період Другої світової війни, через проведення історично-пошукового табору «Повстанські ночі».
2. Створити інтерактивну карту місць де відбувалися визначні події з історії національно-визвольних змагань та місць поховань на території Рівненського та Костопільського району Рівненської області.
3. Створити відео та фото архів визначних місць пов'язаних з діяльністю УПА на теренах Рівненського та Костопільського району.
4. Впорядкувати місця визначних подій та поховань, пов'язаних з діяльністю УПА встановивши інформаційні стенди.

ГО Фонд молодіжних ініціатив «Крила»
(067) 915-88-37 tkachuky@ukr.net FondKrila

Національно-патріотичне виховання як основа утвердження громадянських свобод

ТРАВЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ

М. ОДЕСА

Всеукраїнський семінар-тренінг «Провідна роль національно-патріотичного виховання в утвердженні громадянських свобод» присвячений 65 річниці Кенгірського повстання. Повстання політичних в'язнів Степового табору 1954 року (Кенгірського повстання) має відігравати неабияке значення для формування національно-патріотичної свідомості української молоді. «Степлаг» був особливим концентраційним табором, оскільки в ньому перебували переважно молоді націоналісти: члени ОУН, балтійські партизани.
ГО «Національний центр правозахисту»

+38 (063) 514-87-69
ncp.ukraine@gmail.com
ncp-ua.com
f NCP.Ukraine

Всі разом – за сім'ю!, 5 міст

ТРАВЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ

Метою проекту «Всі разом – за сім'ю!» є популяризація сімейних цінностей та розвиток національно-патріотичних та традиційних духовно-моральних цінностей українського народу в суспільстві, задля творення сильної і успішної української держави з міцними сім'ями, відповідальними батьками та щасливими дітьми.

ГО «Громадянський рух «Всі разом!»
+38 (098) 858-4848
vsirazom.ua
f VsiRazom

Польовий вишкіл для організаторів курінних таборів гри «Джура» Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)

**ТРАВЕНЬ-ЛИПЕНЬ ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛ. БЕРЕЖАНСЬКИЙ Р-Н.
С. САРАНЧУКИ. ТАБОРОВА ОСЕЛЯ «СОКОЛИЦЯ»**

Мета проекту: підготувати виховників гри «Джура» (учасників Семінару-тренінгу для підготовки тренерів «Школи виховників Джур» Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») із різних областей України з метою організації та проведення на місцях курінних таборів, що в свою чергу буде підсумком діяльності протягом року для новостворених, постійно діючих осередків гри «Джура» — куренів.

Тернопільська місцева організація Всеукраїнської МГО «Асоціація трудових об'єднань молоді України»
atom0352@gmail.com groups/NGOATO

«Всеукраїнський спортивно-патріотичний табір «Кузня Уніж» 2019 для дітей учасників бойових дій»

08-17 ЛИПНЯ 2019 СЕЛО УНІЖ, ГОРОДЕНКІВСЬКИЙ РАЙОН, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛ.

Спортивно-патріотичний табір для дітей учасників бойових дій в самому серці Дністровського каньйону. Протягом 10 днів молодь з різних куточків України матиме змогу активно провести час в мальовничих місцях. Спортивні заняття, сплави, смуга перешкод, скеледром та походи добре вплинуть на фізичний розвиток молодих людей, а ряд лекцій патріотичного спрямування та спілкування з учасниками бойових дій — загартують дух та сприятимуть формуванню активної громадянської позиції.

ГО «Українська Резервна Армія»
Go@urarmy.org strokatienny
(097) 755-21-66 Чуб Олександр

Ліга стійкості: Міжнародна школа з інформаційної безпеки та національно-патріотичного виховання

ЧЕРВЕНЬ-ЖОВТЕНЬ

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

«Ліга стійкості» — це міжнародна платформа, що об'єднує експертів у галузі інформаційної безпеки. Естонія, Україна, Литва, Латвія та інші країни об'єднуються для обміну досвідом та спільної протидії ворожим впливам. Ми показуємо, як насправді діє пропаганда і як її нейтралізувати. І як її використати для популяризації України та українського. Російські «медіа» називають нас «школою натівських політруків».

ГО «Освітня асамблея»
osvita@ea.org.ua
fb.me/osvitaUkraine
ea.org.ua

«Великий кордон. На стику цивілізацій»

ЧЕРВЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ

Проект передбачає проведення двох таборів на двох локаціях пов'язаних з видатними сторінками боротьби України за свободу і власну державність — козацькій столиці Трахтеморіві та місці історичної Кам'янської січі.

Програми таборів включатимуть у себе пізнавальну програму на прикладах героїчної боротьби Українського народу за самовизначення і творення власної держави, ідеалів свободи, соборності та державності. Другим блоком програми стане розвиток військово-прикладних навичок. У процесі підготовки та проведення таборів здійснюватиметься навчально-методична підготовка громадських активістів до участі у грі «Сокіл» («Джура»).

«Центр патріотичного
виховання дітей та молоді
«Юний прикордонник»
2418@ukr.net

Школа патріотизму

6-9 ЧЕРВНЯ 2019 М. КИЇВ

Комплексний інтерактивний тренінг, спрямований на підвищення рівня національної свідомості, формування навиків аналітичної роботи молоді щодо безпекових викликів, актуальних загроз державотворенню.

Метою проекту є формування ціннісних орієнтирів національно-патріотичного виховання молоді; переосмислення доробку мислителів періоду національно-визвольної боротьби для сучасних викликів; вироблення вмінь та навиків аналітичної роботи молоді щодо викликів та загроз з якими стикається Україна, моделювання шляхів їх подолання; виділення історичного та військово-політичного досвіду українського державотворення, його уроки для сучасності; посилення відповідальності за долю держави серед активної молоді.

Учасники: студентська молодь, учасники Всеукраїнського конкурсу есе для молодих науковців, які проводяться Недержавним аналітичним центром «Українські студії стратегічних досліджень». Кількість учасників: 70

ГО «Недержавний аналітичний центр
«Українські студії стратегічних досліджень»
+38 (067) 961-16-62,
nac.ussd@gmail.com
ussd.org.ua nac.ussd

Всеукраїнський фестиваль «Донцов фест»

5-7 ЛИПНЯ 2019

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛ., М. МЕЛІТОПІЛЬ

Вшанування, популяризація та підвищення рівня знань серед українського суспільства про видатного науковця, аналітика і мислителя Дмитра Донцова та його боротьбу за незалежність та територіальну цілісність України.

Розміщення головної сцена фестивалю планується на території Національно історико-археологічного заповідника «Кам'яна могила». У програмі фестивалю заплановані виступи відомих українських музичних, гуртів, старосвітських кобзарів та лірників, наукові диспути, презентації національно-патріотичної літератури, виставок світлин воїнів-учасників бойових дій на Сході України, покази українського кіно.

ГО «Голосіївська криївка»
+38 (068) 350-61-59
ruslan.andriiko@gmail.com
+38 (098) 744-81-58
etnoevolution@gmail.com
 nac.ussdgososiivska.kryivka

Бандерштат

2-4 СЕРПНЯ 2019

СЕЛО РОВАНЦІ ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Фестиваль Бандерштат – наймасштабніша культурна подія Волині, що протягом дванадцяти років збирає навколо себе молодь з усієї України.

Головна ідея фестивалю полягає у демонстрації актуальних культурних, соціальних та бізнес стартапів: музики, історії, спорту, літератури, дискусій, екології, кіно, українського туризму. Основними цінностями Бандерштату є безалкогольний формат, гутірки (лекції, творчі зустрічі), 4 музичні сцени, дитяче містечко і 30 локацій на різну тематику.

ГО «Бандерштат»
info.bandershtat@gmail.com
bandershtat.org.ua
 bandershtat

«Джура-кінолог»

ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ

Проект передбачає проведення таборування для дітей та молоді, як і захоплюються кінологією. Таборування включатиме у себе пізнавальну програму на прикладах героїчної боротьби Українського народу за самовизначення і творення власної держави, ідеалів свободи, соборності та державності, успадкованих, зокрема від княжої доби. Другим блоком програми стане розвиток військово-прикладних навичок, зокрема навичок службового собаківництва. У процесі підготовки та проведення таборування здійснюватиметься навчально-методична підготовка громадських активістів до участі у грі «Сокіл» («Джура»).

«Центр патріотичного виховання
дітей та молоді «Юний прикордонник»
2418@ukr.net

Міжнародна суспільна конференція «Світове українство – історія»

ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Становлення розуміння поміж українцями всього світу та формування сучасного іміджу держави яка розвивається в ракурсі подій та підтримки світової спільноти України

Всеукраїнська ГО Спілка Української Молоді в країні
вул. М. Коцюбинського, 6 кв. 8, м. Київ, 01030
+380 (97) 665-59-26
ky-ukraine@cym.org
cym.org/ua
f CYM.Ukraine

ЗАГРАВА – 100 років боротьби

ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Захід проходить у формі мандрівного, історико-народознавчого табору. Спрямований на популяризацію національної духовно-культурної спадщини, а саме знань про Перші визвольні змагання, історію, формування патріотизму, загартування тіла і духу, ознайомлення молоді з історією та історичними пам'ятками регіону часів боротьби УНР за незалежність.

Всеукраїнська ГО Спілка Української Молоді в країні
вул. М. Коцюбинського, 6 кв. 8
м. Київ, 01030
+38 (097) 665-59-26
ky-ukraine@cym.org
cym.org/ua
f CYM.Ukraine

Лекції та тренінги на тему ігрофікації та сучасних методів НПВ як підготовка громадських активістів, які залучаються до організації військово-патрі- отичних ігор «Сокіл-Джура» та симуляційних ігор

ЛИПЕНЬ-ЛИСТОПАД

**м.Львів, м. Київ, м.Кривий Ріг, м.Черкаси, м.Луцьк, м.Тернопіль,
м.Полтава, м.Одеса, м.Харків, м.Івано-Франківськ**

Серія лекцій, тренінгів та практикумів з національно-патріотичного виховання від досвідчених спікерів, дійсних практиків даної галузі. Важливість військово-патріотичного аспекту діяльності громадських активістів як запоруки розвитку патріотично-свідомого громадянського суспільства (на прикладі гри «Сокіл-Джура» та ряду інших патріотичних військово-патріотичних заходів).

Львівська міська молодіжна громадська організація «Молодіжне Об'єднання «ГРАНІТ»
granit.ngo@gmail.com,
granit.s-host.net mo.granit
(096) 561-37-93, (097) 945-00-05

Наметовий табір «Яструб-2019»

ЛИПЕНЬ-ЖОВТЕНЬ

ЛІСОВИЙ МАСИВ БІЛЯ М. ЖИТОМИР

Вишкіл з керування безпілотниками, зокрема, отримання навиків керування даними літальними апаратами, головними методами аеророзвідки, виживання в лісі в умовах, близьких до партизанських, орієнтування на місцевості, користування засобами зв'язку, засвоєння основ дисципліни і субординації, військової стратегії і тактики, а також досвід управління людьми в екстремальних ситуаціях.

Всеукраїнська громадська спілка «Спілка ветеранів війни з Росією»
(066) 299-11-84

Рухаймося з нами!

ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ

М. ВОРОХТА ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ПІДНІЖЖЯ Г. ГОВЕРЛА)

Щорічне таборування, приурочене до річниці прийняття Декларації про державний суверенітет. В ході табору відбувається навчання для активістів, які згодом працюватимуть у сфері національно-патріотичного виховання.

Громадська організація
«Всеукраїнська громадська організація «Молодий Народний Рух»
(066) 990-13-93, mnr.in.ua
mnr.sekretariat@gmail.com

Всеукраїнський фестиваль гончарів «Не святі горшки ліплять»

18-21 ЛИПНЯ 2019

М. ТЕРНОПІЛЬ

Ознайомлення учасників з видами традиційного народного мистецтва України, гончарства зокрема. Популяризація традиційної культурної спадщини, обмін знаннями, культурними та народними традиціями, особливостями, досвідом, розширення світогляду, утвердження неперервних традицій, виховання національної свідомості, патріотизму громадян на основі духовних скарбів українського народу, чіткого формування власної ідентичності в європейському просторі. відродження та пропаганда різноманітних видів декоративно-прикладного мистецтва, народних ремесел, як унікального явища культури українців

Тернопільський обласний Осередок Національної спілки
майстрів народного мистецтва України
(097) 116-72-70
ulyana3010@ukr.net

«Відвага – 2019 ім. Івана Гавдиди»

05-15 СЕРПНЯ

ПОЛТАВСЬКА ОБЛ., КОТЕЛЕВСЬКИЙ Р-Н, С. ДЕРЕВКИ

Табір для свідомих, активних та дієвих. «Відвага» — не відпочинок та розваги. Це школа сучасного українця, готового до будь-яких викликів. Табір формує відповідального та причетного до суспільно-корисних змін громадянина — розбудовника України.

Вишкільна програма складається з кількох умовних блоків, що спрямовані на військову та медичну підготовку, організацію акцій прямої дії та громадську активність, а також життя у лісі і табірництво.

Табір «Відвага» — це не просто подія чи місце фізичного вишколювання, це табір, звідки учасники повертаються дисциплінованими, організованими та готовими подивитись у вічі власним страхам.

ГО «Молодіжний Націоналістичний Конгрес»
mnk.org.ua mnk.org.ua
+38 (097) 739-91-34

Всеукраїнський фестиваль «Гальчевський фест»

26-28 ЛИПНЯ 2019

М. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ

Вшанування, популяризація та підвищення рівня знань серед українського суспільства про легендарного командувача повстанських сил Правобережної України Якова Гальчевського (отамана Орла) та його боротьбу за незалежність та територіальну цілісність України.

В програмі фестивалю заплановані виступи відомих українських музичних, гуртів, старосвітських кобзарів та лірників, наукові диспути, презентації національно-патріотичної літератури, виставок світлин воїнів-учасників бойових дій на Сході України, покази українського кіно.

ГО «Голосіївська криївка»
ruslan.andriiko@gmail.com
+38 (098) 744-81-58
etnoevolution@gmail.com
 golosiivska.kryivka

Княжий – 2019

24-25 СЕРПНЯ, 2019

С. ЗАРІЧЧЯ, ПОБЛИЗУ ВОЛОДИМИРА-ВОЛИНСЬКОГО, ВОЛИНЬСЬКА ОБЛ.

Фестиваль, де пропагуватиметься духовно-моральні цінності Українського народу, зокрема українська музика, література, історія, мистецтво та кіно. Фестивалі не лише представників музичної сцени України, а й успішних громадських діячів, молодих політиків, митців, економістів, державних службовців, журналістів, бізнесменів, письменників, релігійних діячів та спортсменів із різних регіонів України та з-за кордону.

ГО Молодіжний ресурсний центр «Нові крила»
+38 (063) 391-89-12
mrcnovikrula@gmail.com
pavlonedyna55@gmail.com groups/mrznv

Всеукраїнський освітньо-виховний молодіжний табір «Джерела порозуміння» – 2019

30 ЛИПНЯ–10 СЕРПНЯ 2019

ПАНСІОНАТ «СЛАВСЬКЕ», СМТ. СЛАВСЬКЕ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Проект табору «Джерела порозуміння» діє з 2002 року. Діти та підлітки з різних етнічних спільнот та конфесій з різних регіонів в тому числі з зони конфлікту на Сході України, відпочиваючи разом, вчаться долати стереотипи, гідно презентувати себе і свою культуру, розуміти один одного та взаємодіяти у своїй місцевості, в країні та у світовому співтоваристві. Учасники з 17 областей України, в тому числі з тимчасово окупованої території на сході України та АР Крим, представники з Туреччини.

Конгрес національних громад України
(044) 425 47 86, knou@ukr.net, kngu.org
 knguorg starshitoler

Героїзація боротьби українського народу за незалежність і територіальну цілісність України, «Поєднані 2019»

СЕРПЕНЬ-ЛИСТОПАД

У 2017-му році розпочався проект «Поєднані». У результаті реалізації проекту було створено 40 відеороликів про українських військових, — вихідців з Донецької, Луганської, Запорізької, Херсонської областей та з Криму, — які у лавах добровольчих батальйонів та Збройних сил України захищали і продовжують захищати Україну в рамках АТО та ООС.

Також під керівництвом дизайнерів було виготовлено 40 постерів, на одній половині яких зображені сучасні воїни, а на іншій військовослужбовці, які воювали в армії Української Народної Республіки та Українській Повстанській Армії, і які є вихідцями з вищезгаданих областей.

Отримані матеріали були адаптовані для сіті-лайтів, які у подальшому були розміщені на рекламних площинах з допомогою Мінмолодьспорту та Міністерства інформаційної політики. До акції долучилась Укрзалізниця і розмістила проморолик у потягах Інтерсіті.

Відео можна переглянути на офіційному каналі ВМГО «УНМ» на YouTube — <https://www.youtube.com/c/UkrainianPeoplesYouthNGO>

У 2019 році продовжується робота над проектом і планується охопити Одеську, Миколаївську та Кропивницьку області.

Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Українська Народна Молодь»
+38 (050) 978-76-85, unm_vmh@i.ua
unm.ua [unmua](https://www.facebook.com/unmua)

Стежками УПА

СЕРПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

«Стежками УПА» є похідними літніми змаганнями. Суть змагань полягає в подоланні за добу трьох дистанцій різної категорії складності та протяжності — 20, 40 та 80 кілометрів. Знаковим є те, що частина контрольних пунктів прокладена по важливих для Волині місцях:

- місцях боїв повстанців УПА з частинами НКВС та гітлерівцями
- пам'ятниках та місцях поховань вояків УНР
- місцях, дотичних до Героїв Небесної сотні та Героїв, загиблих в російсько-українській війні
- місцевих краєзнавчих цікавинках, пам'ятниках архітектури
- унікальних природних місцях Волині

Літні змагання покликані залучити широкі маси школярів та студентів, які цікавляться історією країни.

Волинська обласна організація
«Студентське Братство Волині»
 nation.org.ua
+38 (097) 86-46-765
ukr.national@gmail.com

Всеукраїнська військово-патріотична гра «Вояцький дух»

ВЕРЕСЕНЬ-ЛИСТОПАД СМТ ДЕСНА, КОЗЕЛЕЦЬКИЙ Р-Н., ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛ

Гра проводиться для перевірки рівня знань і навичок з військових спеціалізацій і умінь використовувати їх на практиці в екстремальних ситуаціях, ознайомлення майбутніх воїнів з умовами проходження служби в ЗСУ, налагодження співпраці та обмін досвідом між ВПК.

Громадська спілка «Всеукраїнське об'єднання військово-патріотичних організацій»
координатор Юрій Пустовій
(097) 480-70-95, yuriy_st@ukr.net
vovpo.com.ua vovpo.patrio

Форум «Досвід мужніх України»

ВЕРЕСЕНЬ-ЛИСТОПАД

С. СВЯТОПЕТРІВСЬКЕ, КИЄВО-СВЯТОШИНСЬКИЙ Р-Н., КИЇВСЬКА ОБЛ.

Консолідація зусиль представників ГО та органів виконавчої влади, що працюють в галузі національно-патріотичного виховання молоді для напрацювання спільної дворічної стратегії розвитку військово-патріотичного виховання в Україні, як одної з основних складових національно-патріотичного виховання; поширення новітніх форм та методів в-п виховання молоді шляхом неформальної освіти з урахуванням сучасних вимог ЗСУ та військових стандартів НАТО

ГО «Молодіжний військово-патріотичний спортивний клуб «Каскад»
керівник Юрій Пустовій
(097) 480-70-95, yuriy_st@ukr.net
kaskad-fastiv.com.ua kaskad.fastiv

Повстанська ватра – 2019

3-6 ЖОВТНЯ

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ, ГОРОДЕНКІВСЬКИЙ РАЙОН, С. УНІЖ

Табір-джамборі. Джамборі — значить «з'їзд племен». Так само «Повстанська Ватра» збирає друзів, котрі вже побували на таборах МНК протягом весняно-літнього сезону. Головна особливість заходу — це спілкування та волонтерська праця. Останні роки на таборі розглядаються теми світового українства, перемоги України у гібридній війні та світогляду сучасного українського націоналізму. Гостями табору є музикант, письменники, журналісти, ветерани визвольних змагань, підприємці та громадські діячі.

ГО «Молодіжний Націоналістичний Конгрес»
+38 (097) 739-91-34, mnk.org.ua mnk.org.ua

Всеукраїнські змагання, спрямовані на збільшення чисельності молоді, що готова до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України,

«Сильна нація. Юнацька ліга» імені Ігоря Белошицького

25-27.10.2019 М. КИЇВ, ЗАТОКА «ВЕРБЛЮД»

Сильна нація. Юнацька ліга» імені Ігоря Белошицького — це змагання для молоді 14-17 років з дисциплін: історія, тактика, медицина, збір-розбір мін, смуга перешкод, та інших, необхідних для підготовки до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України

ГО «Юнацький корпус»
+38 (067) 988-94-96
youngcorpus@gmail.com
youngcorpus.com youngcorpus
instagram.com/youngcorpus

Дитячо-юнацький фестиваль мистецтв «Сурми звияги»

ЛИСТОПАД-ГРУДЕНЬ М. ЛЬВІВ, ПРОСП. СВОБОДИ, 28
**(НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ОПЕРИ ТА БАЛЕТУ
ІМ. С. КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ)**

Проведення урочистого ювілейного двадцятого гала-концерту «Сурми Звияги» за участі лауреатів та гостей фестивалю. Нагородження переможців фестивалю. Планована кількість учасників концерту 400 осіб, глядачів більше 1000 осіб

ГО «СУРМИ ЗВИТЯГИ»
(066) 250-00-77, v.stepanyshyn@gmail.com
(050) 315-86-93, ihorstef@ukr.net
surmy-zvytyahy.in.ua

Всеукраїнський фестиваль «Карпатська Україна»

ВЕРЕСЕНЬ-ЛИСТОПАД

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛ. М. РАХІВ

Вшанування, популяризація та підвищення рівня знань серед українського суспільства про героїв Карпатської України та їх боротьбу за незалежність та територіальну цілісність України. В програмі фестивалю заплановані виступи відомих українських музичних, гуртів, старосвітських кобзарів та лірників, наукові диспути, презентації національно-патріотичної літератури, виставок світлин воїнів-учасників бойових дій на Сході України, покази українського кіно.

ГО «Голосіївська кріївка»
+38 (068) 350-61-59
ruslan.andriiko@gmail.com
+38 (098) 744-81-58
etnoevolution@gmail.com
 golosiivska.kryivka

Всеукраїнська національно-патріотична акція «Крути»

ЖОВТЕНЬ-ЛИСТОПАД

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛ.

Збільшення чисельності молоді, що готова до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України. Підвищення рівня знань про видатних особистостей українського державотворення та героїв боротьби українського народу за незалежність і територіальну цілісність України

ГО «Бахмацька районна територіальна
спілка товаришів воїнів АТО»
(097) 544-98-04
 groups/1366582536745685

**Орієнтовний перелік
документальних фільмів,
які відображають події Української
революції 1917–1921 років**

Акт Злуки: відтворення історичної правди

2011, реж. Тарас Каляндрук

Апельсинова долька

2004, реж. Ігор Кобрин

Герої України. Крути. Перша Незалежність

2014, реж. Сніжана Потапчук

Київ. Епоха переворотів (з циклу «Історії міста»)

2011, реж. Віталій Загоруйко

Легіон. Хроніка Української Галицької Армії 1918–1919

2015, реж. Тарас Химич

Непрощені. Симон Петлюра

2007, Віктор Шкурін

Обличчя купюри. Михайло Грушевський

2008, реж. Віталій Загоруйко, Сергій Братішко

Свято Злуки. Політика пам'яті

2011

Українська революція. Втрачена держава

2007, реж. Сергій Братішко

Українська революція. За спогадами Всеволода Петріва

2012–2013, реж. Іван Канівець

Холодний Яр. Воля України — або смерть!

2014, реж. Галина Химич

Хроніки української революції

2008, реж. Сергій Братішко

НОТАТКИ

Підстава для розроблення: Укази Президента України від 12 червня 2015 року №334 «Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді», від 13 жовтня 2015 року №580 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки», від 22.01.2016 №17/2016 «Про заходи з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917–1921 років», розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 жовтня 2017 року №743 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2017–2020 роки» постановою Верховної Ради України від 18 грудня 2018 року №2654-VIII «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2019 році» та підпункт 2.1.1 пункту 2.1 розділу 2 календарного плану заходів щодо національно-патріотичного виховання молоді на 2019 рік, затвердженого наказом Мінмолодьспорту від 20 лютого 2019 року №853 (зі змінами).

Дизайн та верстка:

Любов Плавська

Творчий задум:

Ольга Коновалюк

(головний спеціаліст відділу національно-патріотичного виховання Мінмолодьспорту)

Історична консультація:

Богдан Галайко

*(кандидат історичних наук, директор філіалу
«Інститут дослідження Голодомору»
Національного музею «Меморіал жертв Голодомору»)*

У брошурі використанні малюнки

Юрія Журавля

та фото з відкритих джерел інформації

Інформаційний посібник про визначні події та заходи у сфері національно-патріотичного виховання для учасників Всеукраїнського семінару-тренінгу, спрямованого на налагодження конструктивної взаємодії між суб'єктами національно-патріотичного виховання "Співпраця-2019". Тираж 3000 шт

Київ, вул. Еспланадна, 42 +38 (044) 246-62-35
npvmms@gmail.com dsmsu.gov.ua [f npvmms](https://www.facebook.com/npvmms)